

Gymnázium, Pardubice, Mozartova 449

Školní vzdělávací program čtyřletého gymnázia

Platnost: 3. 9. 2019

Číslo jednací: Gymoza 729/2019

Mgr. Petr Harbich
zástupce ředitele pověřený řízením školy

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	5
2.1.	Charakteristika školy	5
2.2.	Profil absolventa	7
2.3.	Charakteristika ŠVP	8
2.3.1.	Začlenění průřezových témat	12
2.3.1.1.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	12
2.3.1.2.	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	22
2.3.1.3.	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	27
2.3.1.4.	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	30
2.3.1.5.	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	33
3.	UČEBNÍ PLÁN	39
3.1.	Celkový	39
3.2.	Ročníkový.....	41
3.3.	Integrované vzdělávací obory	43
4.	UČEBNÍ OSNOVY	45
4.1.	Jazyk a jazyková komunikace	45
4.1.1.	Český jazyk a literatura	46
4.1.2.	Anglický jazyk	82
4.1.3.	Německý jazyk.....	93
4.1.4.	Francouzský jazyk.....	102
4.1.5.	Ruský jazyk	116
4.1.6.	Španělský jazyk.....	124
4.2.	Matematika a její aplikace	135
4.2.1.	Matematika	137
4.3.	Informační a komunikační technologie.....	146
4.3.1.	Informatika a výpočetní technika	147
4.4.	Člověk a společnost	154
4.4.1.	Dějepis.....	156
4.4.2.	Základy společenských věd	167
4.5.	Člověk a příroda	180
4.5.1.	Fyzika	182
4.5.2.	Biologie.....	198
4.5.3.	Chemie	212
4.5.4.	Zeměpis.....	221

4.6. Umění a kultura.....	239
4.6.1. Hudební obor	241
4.6.2. Výtvarný obor.....	250
4.7. Člověk a zdraví	257
4.7.1. Tělesná výchova	259
5. ŠKOLNÍ PROJEKTY	271
5.1. Jeden svět na školách	271
5.2. Filmový klub Jeden svět	272
5.3. Příběhy bezpráví.....	274
5.4. Pražský model OSN.....	275
5.5. Den osobností	276
5.6. Tematický den	277
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	280
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	280
6.2. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců	280
6.3. Autoevaluace školy.....	280
6.4. Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	282
7. PŘÍLOHY	284

1. Identifikační údaje

Název školy	Gymnázium, Pardubice, Mozartova 449
REDIZO	600012425
IČ	48161063
Adresa školy	Mozartova 449, 530 09 Pardubice
Zástupce ředitele pověřený řízením školy	Mgr. Petr Harbich
Hlavní koordinátor ŠVP	Mgr. Radomíra Klempířová
Kontakty	gymozart@gymozart.cz
Délka studia	čtyřletý vzdělávací program
Forma vzdělávání	denní
Telefon	+420 466 412 839, +420 702 290 944
E-mail	gymozart@gymozart.cz
www	http://www.gymozart.cz
Fax	466412838
Zřizovatel	
Název	Pardubický kraj
IČ	70892822
Adresa	Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
Telefon	+420 466 026 111
Fax	+420 433 611 220
E- mail	posta@pardubickykraj.cz
WWW	www.pardubickykraj.cz

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Stručná charakteristika školy

Gymnázium vzniklo v roce 1996 jako nový obor vzdělávání při Střední odborné škole se sídlem v Pardubicích, Komenského náměstí 120. Ve školním roce 1997/1998 otevřela škola 1. ročník oboru gymnázium - všeobecné. Od 1. srpna roku 1999 se Gymnázium přestěhovalo do Pardubic - Polabin, Mozartova ulice, č.p. 449, do budovy Základní školy Pardubice - Polabiny IV. V roce 2010 proběhlo převzetí budovy školy – vzhledem k předání budovy Magistrátem města Pardubice Pardubickému kraji (Smlouva o bezúplatném převodu byla podepsána primátorem Města a hejtmánem Pardubického kraje s účinností od 1. 7. 2010).

Ze strany zřizovatele bylo rozhodnuto o pokračování dislokace části ZUŠ Pardubice – Polabiny (hudební a taneční obory) a o umístění pracoviště Centra celoživotního vzdělávání - zařízení pro DVPP Pardubického kraje. Od září roku 2011 byly zbývající kapacity stavebně upraveny pro potřeby Poradny pro rodinu Pardubického kraje. Tímto rozhodnutím Pardubického kraje (dále - PKJ) je kapacitně budova plně využita subjekty zřizovanými PKJ. Zodpovědným správcem budovy zůstává Gymnázium, Pardubice, Mozartova 449.

Gymnázium poskytuje střední vzdělání v souladu s cíli středního vzdělávání uvedenými v §57 a podle vzdělávacích programů uvedených v §3 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon), v platném znění.

Obor vzdělání: **79-41-K/41 Gymnázium**

Nejvyšší povolený počet žáků v oboru: **400**

Čtyřletý vzdělávací program

Denní forma vzdělávání

Vybavení školy

Školní budova je prostorná, kmenové třídy, odborné učebny a laboratoře se nacházejí v I. a II. patře budovy. Její součástí jsou dvě multifunkční moderní učebny matematiky a deskriptivní geometrie (informatiky), které byly zrekonstruované v rámci projektu IROP (včetně kvalitního zázemí pro správce IT); čtyři jazykové učebny (z toho dvě učebny s interaktivní tabulí), odborná učebna chemie a biologie s laboratoří, fyziky, jedna odborná učebna základů společenských věd a výtvarné výchovy, multimediální učebna (hudebna) a odborná učebna zeměpisu. Gymnázium má bezbariérový přístup do školy včetně schodolezu do prvního patra.

Odborné učebny a kmenové učebny jsou vybaveny počítačem, dataprojektorem, audiovizuální technikou, aby se ve vyučovacích hodinách mohly uplatnit moderní metody výuky. Žáci mají k dispozici dvě vnitřní a jedno venkovní respirium, knihovnu, kopírku. Od září roku 2018 přibýlo nové moderní multifunkční respirium s relaxační, studijní a občerstvovací zónou.

Všechny kabinety a sborovna jsou vybaveny počítači propojenými do počítačové sítě a připojeny na internet. Žákům a učitelům je navíc k dispozici školní internetové Wi-Fi připojení. Vedení školy je k dispozici malá zasedací místnost.

Součástí školy je prostorná špičkově vybavená školní jídelna. Školní jídelna prošla celkovou rekonstrukcí v období června – srpna 2017. Školní jídelna vlastní živnostenský list v oboru hostinská činnost.

Celá budova školy, kmenové třídy, učebny, ale i chodby jsou vybaveny moderním nábytkem. Každoročně dochází k dalším úpravám, které sledují postupnou obnovu stávajícího zařízení.

Gymnázium se pyšní přednáškovým sálem – aulou – s kapacitou 96 osob.

Gymnázium využívá velkou, malou tělocvičnu a školní hřiště. V současné době probíhají projekční práce na komplexní rekonstrukci školního hřiště.

Hygienické zázemí školy odpovídá nárokům kladeným na školská zařízení a vyhovuje základním hygienickým požadavkům. V rámci finančních možností vybavujeme tyto prostory, aby odpovídaly požadavkům moderní doby. Rekonstrukce veškerého sociálního zařízení proběhla v průběhu hlavních prázdnin 2011.

Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium má stabilizovaný a věkově mladý, plně kvalifikovaný učitelský sbor. Na škole pracuje zhruba 40 učitelů (třetinu tvoří muži). Počet nepedagogických pracovníků se pohybuje kolem 12 osob. Škola nabízí výuku anglického, německého, francouzského, španělského, ruského jazyka a latiny. Řada učitelů si doplňuje své vzdělání v rámci aktivit Centra pro celoživotní vzdělávání či využívá nabídky jiných institucí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Potěšitelný je trvalý zájem absolventů fakult poskytujících učitelské vzdělání o pracovní místa na našem gymnáziu.

Výchovným a studijním problémům se věnuje výchovná poradkyně. Na škole působí metodik prevence a koordinátor ICT. Vedení školy je tříčlenné – zástupce ředitele pověřený řízením školy a jeho dva zástupci. Součástí rozšířeného vedení je poradní výbor - 6 předsedů předmětových komisí.

Charakteristika žáků

Kapacita školy je 400 žáků. Na škole je po třech třídách v ročníku, tzn. celkem 12 tříd. Všichni žáci do školy dojíždějí, gymnázium nemá domov mládeže.

Atmosféra na gymnáziu je přátelská. Žáci řeší své problémy ve studentské radě, školu zastupují ve Studentském parlamentu při Magistrátu města Pardubic.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Předmětová komise německého jazyka dlouhodobě spolupracuje s Gymnáziem v Selbu. Každoročně proběhne výměnný pobyt našich a německých gymnazistů. Od roku 2017 spolupracujeme s lyceem ve Wroclavi z Polska s NATIONAL FENG SHAN SENIOR HIGH SCHOOL z Taiwanu.

Podle zájmu žáků v době vedlejších prázdnin pořádá škola zájezdy do anglicky, německy, rusky, španělsky a francouzsky mluvících zemí.

V rámci projektu AFS studují na gymnáziu 1-2 zahraniční studenti a obráceně.

Od srpna 2013 do 2018 byla škola v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost zařazena do projektu Pardubického kraje „Podpora přírodovědného a technického vzdělávání“. V rámci tohoto projektu škola spolupracovala s 5 základními školami, se SPŠCH Pardubice, Fakultou elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice.

Škola uzavřela prohlášení o spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů na projektu Dějepis v 21. století. Aktivně jsme zapojeni do studentského projektu „Filmový klub – Jeden svět“.

Další a podrobnější informace k Projektům jsou zpracovány v kapitole číslo pět.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel gymnázia, které podporuje kulturní a sportovní zájmy žáků. Pravidelně se finančně podílí na odměňování nejlepších žáků maturitních ročníků, zajišťuje nadstandardní aktivity žáků - vánoční volejbalový turnaj trojic, finančně přispívá na sportovní soutěže (startovné, cestovné, ubytování), na kulturní přednášky a besedy. Finančně pomáhá zajistit maturitní ples školy, provoz žakovské kopírky.

Pravidelně organizuje přípravný kurz pro budoucí gymnazisty a trvale se podílí na vytváření kulturního prostředí školy.

Na škole, v souladu s platnou legislativou – zákon č. 561/2004 Sb. (školský zákon), pracuje tříčlenná Školská rada, složená ze zástupce rodičovské veřejnosti, pedagoga školy a zástupce zřizovatele.

Dále škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Pardubicích, s Úřadem práce, Akademií věd ČR, Univerzitou Pardubice, Univerzitou Hradec Králové a dalšími vysokými školami, úzce spolupracuje se základními školami, Dětským centrem Veská, apod.

2.2.Profil absolventa

Školní vzdělávací program (ŠVP) gymnázia je sestaven tak, aby nabídl žákům školy dobrou úroveň vzdělání, rozvoj jejich vědomostí, dovedností a nadání, kvalitně připravil žáka na další - vysokoškolské studium.

Základní identifikační údaje:

Gymnázium, Pardubice, Mozartova 449

IČO: 48161063

Obor vzdělání: 79-41-K/41 Gymnázium

Čtyřletý vzdělávací program

Denní forma vzdělávání

Uplatnění absolventa:

Cílem studia na gymnázium bylo a je – kvalitně připravit na další vysokoškolská studia, bakalářského či magisterského směru. Úspěšnost našich absolventů při přijímacím řízení je každoročně zahrnuta a konkretizována ve výroční zprávě školy.

Způsob a podmínky ukončení studia:

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání v gymnáziu stanovuje § 72 až § 82 školského zákona a vyhláška o ukončení studia ve středních školách a učilištích.

Vzdělávání na gymnáziu je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Toto vysvědčení je opatřeno doložkou o získání příslušného stupně vzdělání.

Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených rámcovým a školním vzdělávacím programem, zejména ověřit úroveň klíčových vědomostí a dovedností žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání či výkon povolání.

2.3.Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Gymnázium Pardubice, Mozartova nabízí žákům všeobecné, čtyřleté, denní vzdělání. Cílem výuky je podpora rozvoje žáka, motivace k celoživotnímu učení a vzdělávání, výchova k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů.

Gymnázium si neklade za cíl konkrétní zaměření. Jeho prioritou je spokojený žák, kterému vzdělávací program nabídne individuální přístup a řešení podle okamžité situace v daném ročníku. Poslední rok studia je věnován specializační přípravě a rozšířené nabídce seminářů, které umožní profilaci žáka a jeho kvalitní přípravu ke studiu na konkrétní vysoké škole. I když je škola všeobecně zaměřená, nabízí svým žákům určité možnosti specializace formou volitelných seminářů ve III. a IV. ročníku.

Organizace přijímacího řízení

Podrobná kritéria pro přijímací řízení, včetně počtu přijímaných žáků do prvního ročníku následujícího školního roku, jsou vždy zveřejněna na webových stránkách školy (www.gymozart.cz), vždy nejpozději do 31. ledna toho kalendářního roku, v němž uchazeči podávají přihlášky ke studiu.

Přijímací zkoušky:

- písemná zkouška z českého jazyka
- písemná zkouška z matematiky
- zohledňuje se prospěch ze základní školy, včetně bodů za významné umístění na olympiádách a soutěžích

Přijímací zkoušky se konají v určených termínech podle platné legislativy, svým obsahem a obtížností nepřekračují vzdělávací obsah Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

U uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy podle vyjádření školského poradenského zařízení, které uchazeč doloží k přihlášce, o uzpůsobení podmínek pro konání jednotné zkoušky.

Organizace maturitní zkoušky

Model maturitní zkoušky se skládá ze dvou částí, společné a profilové. Maturitní zkouška se řídí školským zákonem a vyhláškou MŠMT o bližších podmínkách ukončování vzdělávání na středních školách maturitní zkouškou v platném znění.

Společná část má povinnou zkoušku z českého jazyka - ústní část, didaktický test a písemnou práci a z cizího jazyka nebo matematiky. Povinná zkouška z cizího jazyka (dle volby žáka ANJ, NEJ,

FRJ, RUJ, SPJ) má stejnou strukturu jako zkouška z mateřského jazyka. Zkouška z matematiky obsahuje pouze didaktický test.

Profilová část nové maturitní zkoušky obsahuje na Gymnáziu, Pardubice, Mozartova 449 dle rozhodnutí ředitele školy dvě povinné zkoušky. Výběr předmětů stanoví aktuálně ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

U společné i profilové části je možné volit zkoušku z několika nepovinných předmětů.

Veškeré podrobné informace k maturitní zkoušce jsou uvedeny na webových stránkách školy.

U uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy podle vyjádření školského poradenského zařízení, které uchazeč doloží k přihlášce, o uzpůsobení podmínek pro konání jednotné maturitní zkoušky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou promyšleně volené a řazené postupy, metody, formy práce všech pedagogů, kterými chce škola cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k otevřenosti vůči vzdělání, k vnitřní motivaci a pozitivnímu vztahu ke vzdělání, k dovednosti učit se; gymnázium poskytuje kvalitní všeobecný vzdělanostní základ, vede žáky k vytváření vzájemných souvislostí, ke kritickému myšlení a schopnosti sebereflexe, k racionální práci s textem, formou zadávání samostatných a seminárních prací, k zobecňování a formulaci závěrů, k obhajobě vlastních názorů, postojů, ke schopnosti komunikace ve dvou cizích jazycích, k účasti v soutěžích, olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků schopnost řešit problémy samostatně i v kolektivu, schopnost najít nejvhodnější způsob řešení, posoudit jeho důsledky, kriticky zhodnotit vlastní postup i postup druhých, motivujeme k řešení problémů, vedeme k vytrvalosti, předvídatosti, důslednosti; formou modelových situací řešíme problémy z reálného života

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru a k jeho racionálnímu obhájení, k umění naslouchat názoru druhých, k toleranci, úctě, sebekritice, ke schopnosti maximálně využívat všech prostředků komunikace, učíme a vedeme žáky k slušnému vystupování na veřejnosti, ke slušné komunikaci ve škole i mimo školu, ke vhodnému mluvenému i písemnému projevu v mateřském a v cizím jazyce, ke zvládnutí komunikačních situací a dialogů v reálných situacích - na letišti, v hotelu, ..., pracujeme s autentickými nahrávkami

Kompetence sociální a personální

- vedeme a směřujeme k rozvoji fyzických a psychických předpokladů osobnosti žáka, vytváření vlastního názoru a životního stylu, na druhé straně vedeme žáky ke

spolupráci v kolektivu, pracovním týmu či skupině a ochotě pomoci slabším, ke slušnému vystupování, kultivovanosti a zodpovědnosti, důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování (školní řád, řády odborných učeben a laboratoří), směřujeme žáky k respektování odlišných náboženských a kulturních hodnot národnostních menšin

Kompetence občanská

- utváříme u žáků pozitivní vztah a úctu k životu, vedeme je k respektování k práv druhých, k toleranci, ale i kritičnosti, sebekritice, ke schopnosti hájit svá práva, ale i potřeby druhých, k zodpovědnosti k sobě, k prostředí, ve kterém žijeme, klademe důraz na slušné chování a vystupování ve škole a mimo školu, při kulturních akcích, budujeme u žáků pocit hrdosti na svou školu při reprezentaci školy v olympiádách, soutěžích, při exkurzích, charitativních akcích

Kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k cílevědomému budování své profesní kariéry s ohledem na jejich předpoklady a možnosti, k efektivní organizaci práce, k vytváření pracovních návyků, k důslednému dodržování zásad bezpečnosti a ochrany vlastního zdraví a zdraví ostatních

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

upravuje § 16 až 19 Školského zákona a Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními rozumíme nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou či školským zařízením.

Podpůrná opatření spočívají v:

- Poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- Úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně zabezpečení výuky předmětů speciální pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o 2 roky
- Úpravě podmínek přijímání a ukončování vzdělávání
- Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, speciálních učebních pomůcek apod.
- Úpravě očekávaných výstupů vzdělávání
- Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- Využití služeb asistenta
- Využití dalšího pedagogického pracovníka
- Poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Podpůrná opatření (dále jen PO) dělíme do 5 stupňů

PO 1. stupně – uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Ředitel školy s pracovníky školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitelé, vyučující jednotlivých předmětů) nastaví systém organizace poskytování PO 1. stupně s předchozím písemným souhlasem zletilého žáka či zákonného zástupce žáka – např. plán pedagogické

podpory (dále jen PLPP). PLPP vypracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů maximálně na období 3 měsíců. Škola se pokusí o účelnou podporu žáka, aniž by se obracela na školské poradenské zařízení. V případě, že bude zřejmé, že obtíže ve vzdělávání přetrvávají či jsou způsobeny závažnějšími důvody, navrhne zletilému žákovi či zákonnému zástupci návštěvu ŠPZ. PLPP musí škola po jeho skončení vyhodnotit.

PO 2. – 5. stupně – uplatňuje škola pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení. Ředitel školy s pracovníky školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitelé, vyučující jednotlivých předmětů) nastaví systém organizace poskytování PO 2. – 5. stupně vždy s předchozím písemným souhlasem zletilého žáka či zákonného zástupce žáka – např. individuální vzdělávací plán (dále jen IVP). IVP je zpravidla zpracován na dobu 1 roku a poté vyhodnocen. IVP vypracuje výchovný poradce.

PO 2. – 5. stupně přestane škola poskytovat po projednání se zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka, pokud z doporučení školského zařízení vyplývá, že PO již není nezbytné.

PO při vzdělávání žáků např. s tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, závažnými poruchami chování, kombinovanými vadami, apod. bude gymnázium řešit na základě úzké spolupráce se ŠPZ – pedagogicko psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Gymnázium vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Vychází důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Ředitel školy může nadaného žáka či mimořádně nadaného žáka na základě písemné žádosti zletilého žáka a zákonných zástupců žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti musí být vyjádření ŠPZ. Podmínkou pro přeřazení do vyššího ročníku je vykonání zkoušky z učiva nebo části učiva ročníku, který žák neabsolvoval.

Ředitel školy může žáka na základě písemné žádosti zletilého žáka a zákonných zástupců žáka povolit nadanému žákovi a mimořádně nadanému žákovi vzdělávání podle PLPP. PLPP se vytváří na období 3 měsíců, následně bude vyhodnocen. PLPP vypracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů. V případě, že PLPP vyhovuje, přijatá opatření splňují svůj účel, bude gymnázium v PLPP pokračovat. Studium dle PLPP doprovází písemný souhlas zletilého žáka a zákonných zástupců žáka.

Ředitel školy může na základě písemné žádosti zletilého žáka a zákonných zástupců žáka povolit nadanému žákovi a mimořádně nadanému žákovi vzdělávání podle IVP. IVP bude vypracován na základě doporučení ŠPZ a pravidelně po jednom roce zkontrolován, vyhodnocen. Studium dle IVP doprovází písemný souhlas zletilého žáka a zákonných zástupců žáka. IVP vypracuje výchovný poradce.

Gymnázium klade důraz u nadaných a mimořádně nadaných žáků na formy výuky s individuálním přístupem, využívání individuálních konzultací, mimoškolní aktivity, maximální všestrannou nabídkou volitelných předmětů podle zájmu žáků, zadávání projektů, spolupráci s univerzitami, přípravu a účast v soutěžích, apod. Vše směřuje k zajištění kvality výuky a rozvoji potenciálu nadaného a mimořádně nadaného žáka.

2.3.1. Začlenění průřezových témat

2.3.1.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní a sociální výchova vyplývá na jedné straně z obecných tendencí vývoje tohoto světa a nároků, které takový vývoj před středoškolské vzdělání staví, a na druhé straně bezprostředně z výchozích kapitol RVP G, které již výše zmíněné nároky reflektují. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům vést zdravý a zodpovědný život jako jednotlivcům i členům společnosti, poskytuje žákům příležitosti přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí u žáků sebeúctu, sebedůvěru a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.

Znalosti a dovednosti získané v rámci Osobnostní a sociální výchovy jim mohou pomoci též reagovat na morální, sociální a kulturní otázky, které před nimi vyvstávají na cestě životem.

Globalizace a další sociokulturní jevy přináší nemalému množství lidí řadu rizik (např. ohrožení psychické stability i fyzické existence nevhodným zacházením s produkty vědy a techniky; sociální problémy související s rychlostí a nepředvídatelností ekonomických pohybů; zvýhodňování podmínek pro globální terorismus; rychlé rozrušování dříve dlouhodobě stabilních sociálních vazeb a kulturních celků; devastace životního prostředí).

Současně s objevováním se a působením těchto rizik hledají lidé cesty, jak jim zabránit nebo jak redukovat jejich destruktivní dopady na jedince i společnosti. Jeden z podstatných směrů, jímž se tyto snahy ubírají, směřuje k pedagogicky ovlivňovanému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji každého jedince ve společnosti. K takovému rozvoji, který by založil v lidech předpoklad schopností:

- vytvářet a udržovat si maximum osobní stability, vyrovnávat se s riziky, pečovat o své psychosomatické zdraví;
- pěstovat kvalitní mezilidské vztahy a v procesech sociální interakce ve všech jejích podobách (osobní, politické, interkulturní, profesní, společenské atd.) jednat co nejefektivněji ve prospěch svůj i druhých lidí.

Průřezové téma směřuje k:

- rozvoji osobnostních, individuálních předpokladů každého jedince pro život se sebou samým i s druhými lidmi v aktuálním společenském kontextu;
- rozvoji sociálních (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi;
- rozvoji etických předpokladů pro život ve společenství lidí a v tomto světě vůbec.

Akcent na rozvoj výše uvedených schopností, dovedností a předpokladů v rámci studia (a tedy také důvod zařazení tématu do RVP G) vyplývá z aktuálního pojetí všeobecného vzdělání reagujícího na výše uvedené skutečnosti. Pokud má být gymnázium i nadále školou poskytující toto vzdělání, pak se prakticky nemůže vyhnout obecné tendenci rozvíjet obecně lidský potenciál žáků. Znamená to nejen orientovat je v kultuře a vědách, ale též nabídnout jim vzdělávací příležitost pro rozvoj různých typů životních dovedností. Jejich prostřednictvím může žák optimalizovat svou praktickou schopnost orientovat se v sociálních situacích a také zhodnocovat vzdělání, které mu gymnázium poskytne v jiných vzdělávacích oborech.

Průřezové téma svou obecností souvisí prakticky se všemi vzdělávacími oblastmi RVP G. Oblast Jazyk a jazyková komunikace se setkává s tématy, která se v rámci průřezového tématu týkají mezilidské komunikace; oblast Člověk a příroda se může prolínat např. s tematikou ochrany a rozvoje fyzické složky osobnosti, zdravého životního stylu i biologického základu sociálního lidského chování, etiky ve vztahu k životnímu prostředí; oblast Člověk a společnost se může setkat s Osobnostní a sociální výchovou opět na poli komunikace, mezilidských vztahů, sociálních a ekologických problémů, interkulturních kontaktů a dovedností, na poli etiky lidského chování atd.; oblast Člověk a svět práce se snadno prováže s tématy týkajícími se práce na sobě samém, plánování života, rozvoje studijních dovedností, rozvoje řady sociálních dovedností a postojů potřebných pro spolupráci, organizování druhých lidí i zvládání konkurence; oblast Člověk a zdraví může být průřezovým tématem významně podpořena, např. ve směřování k zdravému životnímu stylu, psychohygieně a hygieně komunikace; oblast Umění a kultura má jednoznačně kontakt s průřezovým tématem díky akcentu na rozvoj kreativity, rozvoj emoční inteligence atd.

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - pokrytí předmětem

Chemie; Český jazyk a literatura; Základy společenských věd; Seminář z dějepisu; Seminář ze základů společenských věd; Seminář interkulturního vzdělávání; Výtvarný obor; Německý jazyk; Biologie; Anglický jazyk; Hudební obor; Ruský jazyk; Francouzský jazyk; Tělesná výchova; Matematika; Fyzika

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - pokrytí projektem

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do problematiky čes. jazyka; Úvod do stylistiky; Běžná jazyková komunikace; Kontrolní slohové práce; Úvod do studia literatury
	Anglický jazyk Seznamování, lidská komunikace; Anglicky mluvící země, denní program; Plány a sny do budoucna, životní hodnoty, lidské pocity; Slavné osobnosti, kultura, oblečení, móda; Svět práce, zaměstnání, zdraví a nemoci
	Německý jazyk První kontakty; Volný čas; Bydlení; Nemoci; Všední den
	Francouzský jazyk První slova ve francouzštině; Seznamování, lidská komunikace; Nakupování, objednávání; Volný čas, koníčky; Kolik je hodin?
	Ruský jazyk Rodina; Divadlo; Jak se jmenuješ?; Seznamte se!; Hovoříte rusky?; Na návštěvě; Volný čas; Známost a seznámení; Profese

	Matematika Základní poznatky z matematiky; Rovnice, nerovnice a jejich soustavy; Základy planimetrie
	Základy společenských věd Základy psychologie
	Biologie Život a jeho poznávání
	Chemie Úvod do studia chemie; Složení a struktura chemických látek; Chemické reakce; Anorganická chemie; Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Úvod do studia fyziky; Kinematika hmotného bodu; Dynamika hmotných bodů; Mechanická práce a energie; Gravitační pole; Mechanika tuhého tělesa; Mechanika kapalin a plynů; Mechanické kmitání a vlnění; Akustika
	Výtvarný obor Pravěk; Mezopotámie; Egypt; Kréta a Mykény; Řecké umění; Římská kultura; Románské umění; Gotika; Renesanční umění; Baroko
	Hudební obor Úvod do teorie hudby; Úvod do dějin hudby; Návštěvy koncertů, knihoven
	Tělesná výchova Míčové hry; Základní gymnastika; Zimní lyžařský kurz
2. ročník	Český jazyk a literatura Odborný styl; Nauka o slovní zásobě; Tvoření slov; Kontrolní slohové práce
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Čeho se bojíme; Neobvyklá povolání; Milostné příběhy; Šťěstí v lidském životě
	Německý jazyk Nákupy, dárky, technika, životní styl; Vzhled, osobnost; Škola, vzdělání, povolání; Zábava, masmédia; Průmysl, práce, hospodářství; Rodina, osobní vztahy; Příroda a životní prostředí
	Francouzský jazyk Popis místa a cesty; Rodina; Můj den; Dobrodružné životy; Jídlo a nápoje
	Ruský jazyk Škola; Orientace ve městě; V obchodním centru
	Matematika Funkce; Goniometrické funkce
	Biologie Chování živočichů; Živočichové a prostředí; Praktická cvičení

	Chemie Anorganická chemie; Organická chemie; Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Základní poznatky molekulové fyziky a termiky; Vnitřní energie, práce a teplo; Struktura a vlastnosti plynů; Struktura a vlastnosti pevných látek; Struktura a vlastnosti kapalin; Změny skupenství látek; Elektrický náboj a elektrické pole; Elektrický proud
	Výtvarný obor Klasicismus, romantismus, realismus; Impresionismus, pointilismus, postimpresionismus; Symbolismus, secese; Fauvismus, expresionismus; Futurismus, kubismus; Naivní umění, pařížská škola; Dadaismus, surrealismus; Abstraktní malířství; Další směry 2.pol.20.st.; Architektura 20.st.
	Hudební obor Opakování poznatků z teorie a dějin hudby; Úvod do dějin hudby; Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti; Návštěvy koncertů a knihoven
	Tělesná výchova Letní kurz

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - pokrytí předmětem

Chemie; Základy společenských věd; Český jazyk a literatura; Seminář ze zeměpisu; Francouzský jazyk; Seminář ze základů společenských věd; Výtvarný obor; Německý jazyk; Biologie; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Tělesná výchova; Matematika; Fyzika

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - pokrytí projektem

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - integrace ve výuce

1. ročník	Anglický jazyk Vyprávění dějů v časových souvislostech, narozeniny; Nakupování, obchody, ceny zboží, peníze, světové měny; Plány a sny do budoucna, životní hodnoty, lidské pocity; Svět práce, zaměstnání, zdraví a nemoci
	Německý jazyk Jídlo a pití; Volný čas; Bydlení; Nemoci; Všední den; Orientace ve městě
	Francouzský jazyk První slova ve francouzštině; Seznamování, lidská komunikace; Nakupování, objednávání; Volný čas, koníčky; Kolik je hodin?
	Ruský jazyk Rodina; Hovoříte rusky?; Volný čas

	Matematika Základní poznatky z matematiky; Rovnice, nerovnice a jejich soustavy; Základy planimetrie
	Základy společenských věd Základy psychologie
	Biologie Život a jeho poznávání
	Chemie Složení a struktura chemických látek; Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Úvod do studia fyziky; Kinematika hmotného bodu; Dynamika hmotných bodů; Mechanická práce a energie; Gravitační pole; Mechanika tuhého tělesa; Mechanika kapalin a plynů; Mechanické kmitání a vlnění; Akustika
	Výtvarný obor Egypt; Kréta a Mykény; Řecké umění; Římská kultura; Románské umění; Gotika; Renesanční umění; Baroko
	Hudební obor Úvod do dějin hudby
	Tělesná výchova Míčové hry; Základní gymnastika; Zimní lyžařský kurz
2. ročník	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Čeho se bojíme; Neobvyklá povolání; Milostné příběhy; Štěstí v lidském životě
	Německý jazyk Nákupy, dárky, technika, životní styl; Německý jazyk a kultura; Vzhled, osobnost; Škola, vzdělání, povolání; Zábava, masmédia; Průmysl, práce, hospodářství; Rodina, osobní vztahy; Příroda a životní prostředí
	Francouzský jazyk Popis místa a cesty; rodina; Můj den; Dobrodružné životy; Jídlo a nápoje
	Ruský jazyk Škola; Orientace ve městě; V obchodním centru; Sport
	Matematika Funkce; Goniometrické funkce
	Biologie Chování živočichů; Živočichové a prostředí; Praktická cvičení
	Chemie Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí

Fyzika
Základní poznatky molekulové fyziky a termiky; Vnitřní energie, práce a teplo; Struktura a vlastnosti plynů; Struktura a vlastnosti pevných látek; Struktura a vlastnosti kapalin; Změny skupenství látek; Elektrický náboj a elektrické pole; Elektrický proud
Výtvarný obor
Klasicismus, romantismus, realismus; Impresionismus, pointilismus, postimpresionismus; Symbolismus, secese; Fauvismus, expresionismus; Futurismus, kubismus; Naivní umění, pařížská škola; Dadaismus, surrealismus; Abstraktní malířství; Další směry 2.pol.20.st.; Architektura 20.st.
Tělesná výchova
Letní kurz

Sociální komunikace - pokrytí předmětem

Chemie; Výtvarný obor; Seminář ze základů společenských věd; Základy společenských věd; Český jazyk; Francouzský jazyk; Německý jazyk; Biologie; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Matematika

Sociální komunikace - pokrytí projektem

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Sociální komunikace - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura
	Úvod do stylistiky
	Anglický jazyk
	Seznamování, lidská komunikace; Anglicky mluvící země, denní program; Vyprávění dějů v časových souvislostech, narozeniny; Nakupování, obchody, ceny zboží, peníze, světové měny; Plány a sny do budoucna, životní hodnoty, lidské pocity; Popisy míst a lidí; Svět práce, zaměstnání, zdraví a nemoci
	Německý jazyk
	První kontakty; Dům, domácnost; Jídlo a pití; Volný čas; Bydlení; Nemoci; Všední den; Orientace ve městě
	Francouzský jazyk
	První slova ve francouzštině; Seznamování, lidská komunikace; Nakupování, objednávání; Volný čas, koníčky; Kolik je hodin?
	Ruský jazyk
	Rodina; Divadlo; Jak se jmenuješ?; Seznamte se!; Hovoříte rusky?; Pojdme do kina?; Na návštěvě; Volný čas; Známost a seznámení; Profese

	Matematika Základní poznatky z matematiky
	Základy společenských věd Základy psychologie
	Biologie Život a jeho poznávání
	Chemie Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Výtvarný obor Pravěk; Mezopotámie; Egypt; Kréta a Mykény; Řecké umění; Římská kultura; Románské umění; Gotika; Renesanční umění; Baroko
	Hudební obor Návštěvy koncertů, knihoven
	Tělesná výchova Zimní lyžařský kurz
2. ročník	Český jazyk a literatura Nauka o slovní zásobě; Administrativní styl
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Čeho se bojíme; Obyčejné věci, které změnily svět; Neobvyklá povolání; Milostné příběhy; Svět kolem nás; Štěstí v lidském životě
	Německý jazyk Nákupy, dárky, technika, životní styl; Německý jazyk a kultura; Vzhled, osobnost; Škola, vzdělání, povolání; Zábava, masmédia; Průmysl, práce, hospodářství; Rodina, osobní vztahy; Příroda a životní prostředí
	Francouzský jazyk Popis místa a cesty; Rodina; Můj den; Dobrodružné životy; Jídlo a nápoje
	Ruský jazyk Škola; Orientace ve městě; V obchodním centru; Sport
	Biologie Živočichové a prostředí; Praktická cvičení
	Chemie Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Výtvarný obor Klasicismus, romantismus, realismus; Impresionismus, pointilismus, postimpresionismus; Symbolismus, secese; Fauvismus, expresionismus; Futurismus, kubismus; Naivní umění, pařížská škola; Dadaismus, surrealismus; Abstraktní malířství; Další směry 2. pol. 20. st. ; Architektura 20. st.
	Tělesná výchova Letní kurz

Morálka všedního dne - pokrytí předmětem

Chemie; Seminář ze základů společenských věd; Základy společenských věd; Dějepis; Francouzský jazyk; Německý jazyk; Biologie; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Hudební obor

Morálka všedního dne - pokrytí projektem

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Příběhy bezpráví

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Morálka všedního dne - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Běžná jazyková komunikace
	Anglický jazyk Vyprávění dějů v časových souvislostech, narozeniny; Plány a sny do budoucna, životní hodnoty, lidské pocity; Popisy míst a lidí; Slavné osobnosti, kultura, oblečení, móda; Svět práce, zaměstnání, zdraví a nemoci
	Německý jazyk Volný čas; Nemoci; Všední den
	Ruský jazyk Rodina; Jak se jmenuješ?; Volný čas; Známost a seznámení
	Základy společenských věd Základy psychologie
	Biologie Život a jeho poznávání
	Chemie Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Hudební obor Úvod do dějin hudby
	Tělesná výchova Zimní lyžařský kurz
2. ročník	Český jazyk a literatura Kontrolní slohové práce; České drama 19. století
	Anglický jazyk Čeho se bojíme; Obyčejné věci, které změnily svět; Neobvyklá povolání; Milostné příběhy; Štěstí v lidském životě
	Německý jazyk Nákupy, dárky, technika, životní styl; Vzhled, osobnost; Škola, vzdělání, povolání; Průmysl, práce, hospodářství; Rodina, osobní vztahy; Příroda a životní prostředí

Francouzský jazyk Můj den
Ruský jazyk Škola
Biologie Chování živočichů; Živočichové a prostředí; Praktická cvičení
Chemie Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí
Výtvarný obor Další směry 2. pol. 20. st.
Tělesná výchova Letní kurz

Spolupráce a soutěž - pokrytí předmětem

Matematika; Fyzika; Chemie; Výtvarný obor; Seminář z matematiky; Seminář z fyziky; Seminář ze základů společenských věd; Základy společenských věd; Francouzský jazyk; Český jazyk a literatura; Německý jazyk; Biologie; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Tělesná výchova

Spolupráce a soutěž - pokrytí projektem

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Spolupráce a soutěž - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do stylistiky; Zvuková a grafická stránka jazyka; Úvod do studia literatury; Renesance a humanismus; Baroko; Klasicismus, osvícenství, preromantismus; České národní obrození - 1. fáze
	Francouzský jazyk První slova ve francouzštině; Seznamování, lidská komunikace; Nakupování, objednávání; Volný čas, koníčky; Kolik je hodin?
	Ruský jazyk Divadlo; Seznamte se!; Hovoříte rusky?; Pojdme do kina?; Na návštěvě; Volný čas; Známost a seznámení
	Matematika Základní poznatky z matematiky; Rovnice, nerovnice a jejich soustavy; Základy planimetrie
	Základy společenských věd Základy psychologie
	Biologie Život a jeho poznávání

	Chemie Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Úvod do studia fyziky; Kinematika hmotného bodu; Dynamika hmotných bodů; Mechanická práce a energie; Gravitační pole; Mechanika tuhého tělesa; Mechanika kapalin a plynů; Mechanické kmitání a vlnění; Akustika
	Výtvarný obor Mezopotámie; Egypt; Kréta a Mykény; Řecké umění; Římská kultura; Románské umění; Gotika; Renesanční umění; Baroko
	Tělesná výchova Základní gymnastika; Zimní lyžařský kurz
2. ročník	Český jazyk a literatura Tvarosloví; Tvoření slov; Májovci, ruchovci, lumírovci
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Obyčejné věci, které změnily svět; Neobvyklá povolání; Štěstí v lidském životě
	Německý jazyk Škola, vzdělání, povolání; Průmysl, práce, hospodářství
	Francouzský jazyk Popis místa a cesty; Rodina; Můj den; Dobrodružné životy; Jídlo a nápoje
	Ruský jazyk Škola; Orientace ve městě; Sport
	Matematika Funkce; Goniometrické funkce
	Biologie Živočichové a prostředí; Praktická cvičení
	Chemie Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Základní poznatky molekulové fyziky a termiky; Vnitřní energie, práce a teplo; Struktura a vlastnosti plynů; Struktura a vlastnosti pevných látek; Struktura a vlastnosti kapalin; Změny skupenství látek; Elektrický náboj a elektrické pole; Elektrický proud
	Výtvarný obor Klasicismus, romantismus, realismus; Impresionismus, pointilismus, postimpresionismus; Symbolismus, secese; Fauvismus, expresionismus; Futurismus, kubismus; Naivní umění, pařížská škola; Dadaismus, surrealismus; Abstraktní malířství; Další směry 2. pol. 20. st.; Architektura 20. st.
	Tělesná výchova Letní kurz

2.3.1.2. *VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH*

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* představuje v RVP G kritický pohled na aktuálně chápáné globalizační a rozvojové procesy současného světa.

Rostoucí propojování aktivit ve všech oblastech lidského života, vnímání globálních hospodářských, sociálních, politických, kulturních a environmentálních příznivých prvků a jevů, ale i problémů, proniknutí do podstaty evropské integrace a porozumění sobě samému v tomto kontextu, to vše jsou hlavní přínosy daného tématu pro vzdělávání na gymnáziu

Nejvhodnějším způsobem, jak toto průřezové téma efektivně naplňovat, je jeho integrace do různých vzdělávacích oblastí, vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů. Silnou stránkou průřezového tématu je získané informace takto zařazovat do uceleného systému vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, se kterými vstupuje žák gymnázia do života.

Příležitosti k realizaci průřezového tématu poskytuje celý RVP G. Především je to vzdělávací oblast *Člověk a společnost* ve všech jejích součástech se zvláštním důrazem na výchovu k občanství a politické kultuře (vzdělávací obor *Občanský a společenskovědní základ*, zejména tematický okruh *Mezinárodní vztahy, globální svět*, a také vzdělávací obor *Dějepis*), dále rovněž oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a *Umění a kultura*. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* se evropská a globální dimenze uplatňuje především ve vzdělávacím oboru *Geografie*, kde zahrnuje prakticky všechny tematické okruhy (*Přírodní prostředí, Sociální prostředí, Životní prostředí, Regiony*), dále ve vzdělávacím oboru *Biologie* (v ekologické tematice všech okruhů). Nelze však opomenout také dílčí tematiku obsaženou v dalších vzdělávacích oborech této oblasti (*Fyzika, Chemie*) – vztah člověka k technice a technologiím, stejně tak i výchovu ke zdravému životnímu stylu, tělesné kultuře a posilování fyzické odolnosti (vzdělávací oblast *Člověk a zdraví*). Nezastupitelným prostředkem k realizaci evropské a globální dimenze je v RVP G vzdělávací oblast *Informatika a informační a komunikační technologie*. Využívání těchto technologií umožňuje aktivní postupy a formy učení a účast v mezinárodní komunikaci a projektech. Současné globalizační a rozvojové procesy jsou podporovány šířením dalších moderních technologií (chemické technologie, biotechnologie, technologie v lékařství, průmyslové technologie), bez kterých není možný vědecký a společenský (udržitelný) rozvoj.

Realizace *Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech* ve školní praxi přesahuje možnosti tradiční předmětové výuky. Vyžaduje efektivní týmovou spolupráci učitelů, aplikaci inovačních a netradičních vzdělávacích a výchovných postupů, technik, metod a forem, kooperaci mezi žáky, vytváření projektů, využívání a podporu mimotřídních forem a zájmových aktivit.

Realizaci průřezového tématu podporují také např. kontakty s významnými osobnostmi veřejného života, se sociálními partnery, s humanitárními organizacemi, s kulturními a společenskými institucemi v regionu nebo spolupráce se zahraničními partnerskými školami, zvláště evropskými.

Globalizační a rozvojové procesy - pokrytí předmětem

Chemie; Seminář ze základů společenských věd; Základy společenských věd; Dějepis; Zeměpis; Seminář z dějepisu; Seminář ze zeměpisu; Francouzský jazyk; Biologie; Český jazyk; Anglický jazyk; Ruský jazyk

Globalizační a rozvojové procesy - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Příběhy bezpráví

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Globalizační a rozvojové procesy - integrace ve výuce

1. ročník	Anglický jazyk Slavné osobnosti, kultura, oblečení, móda
	Biologie Život a jeho poznávání; Prokaryotní organizmy
2. ročník	Český jazyk a literatura Tvoření slov
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Obyčejné věci, které změnily svět; Svět kolem nás
	Francouzský jazyk Dobrodružné životy
	Ruský jazyk Ruské reálie

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - pokrytí předmětem

Chemie; Seminář ze základů společenských věd; Základy společenských věd; Dějepis; Zeměpis; Seminář z dějepisu; Seminář ze zeměpisu; Francouzský jazyk; Biologie; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Německý jazyk

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Příběhy bezpráví

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - integrace ve výuce

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - pokrytí předmětem

Seminář ze základů společenských věd; Základy společenských věd; Zeměpis; Seminář ze zeměpisu;

Český jazyk; Francouzský jazyk; Anglický jazyk; Německý jazyk

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Příběhy bezpráví

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - integrace ve výuce

2. ročník	Anglický jazyk
	Svět kolem nás
	Francouzský jazyk
	Dobrodružné životy
	Zeměpis
	Úvod do regionální geografie
	Seminář z biologie
	Ekologie

Žijeme v Evropě - pokrytí předmětem

Základy společenských věd; Dějepis; Zeměpis; Seminář z dějepisu; Seminář ze zeměpisu; Francouzský jazyk; Výtvarný obor; Biologie; Anglický jazyk; Matematika; Fyzika; Ruský jazyk; Německý jazyk; Český jazyk; Literární seminář

Žijeme v Evropě - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Příběhy bezpráví

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Žijeme v Evropě - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia literatury; České národní obrození - 1. fáze
	Anglický jazyk Nakupování, obchody, ceny zboží, peníze, světové měny; Popisy míst a lidí
	Německý jazyk První kontakty; Orientace ve městě
	Francouzský jazyk První slova ve francouzštině; Seznamování, lidská komunikace; Nakupování, objednávání; Volný čas, koníčky; Kolik je hodin?
	Ruský jazyk Jak se jmenuješ?; Seznamte se!; Hovoříte rusky?; Na návštěvě; Realie Ruské Federace; Volný čas; Známost a seznámení; Profese
	Fyzika Úvod do studia fyziky; Dynamika hmotných bodů; Mechanická práce a energie; Gravitační pole; Mechanika kapalin a plynů; Mechanické kmitání a vlnění; Akustika
	Výtvarný obor Kréta a Mykény; Řecké umění; Římská kultura; Románské umění; Gotika; Renesanční umění; Baroko
2. ročník	Český jazyk a literatura Nauka o slovní zásobě; Tvoření slov; České národní obrození - 2. fáze; Romantismus ; Realismus

Anglický jazyk Čeho se bojíme; Neobvyklá povolání; Milostné příběhy; Štěstí v lidském životě
Německý jazyk Německý jazyk a kultura; Vzhled, osobnost; Škola, vzdělání, povolání
Francouzský jazyk Můj den; Dobrodružné životy; Jídlo a nápoje
Ruský jazyk Škola; Orientace ve městě; V obchodním centru; Moskva; Petrohrad; Praha; Ruské reálie
Matematika Goniometrické funkce
Fyzika Základní poznatky molekulové fyziky a termiky; Struktura a vlastnosti plynů; Struktura a vlastnosti pevných látek; Změny skupenství látek; Elektrický náboj a elektrické pole; Elektrický proud
Výtvarný obor Klasicismus, romantismus, realismus; Impresionismus, pointilismus, postimpresionismus; Symbolismus, secese; Fauvismus, expresionismus; Futurismus, kubismus; Naivní umění, pařížská škola; Dadaismus, surrealismus; Abstraktní malířství; Další směry 2. pol.20. st.; Architektura 20. st.

Vzdělávání v Evropě a ve světě - pokrytí předmětem

Základy společenských věd; Seminář ze zeměpisu; Francouzský jazyk; Seminář interkulturního vzdělávání; Anglický jazyk; Hudební obor; Ruský jazyk; Německý jazyk

Vzdělávání v Evropě a ve světě - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Příběhy bezpráví

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Vzdělávání v Evropě a ve světě - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Starověká literatura; Středověká literatura; Renesance a humanismus; Baroko; Klasicismus, osvícenství, preromantismus
	Anglický jazyk Seznamování, lidská komunikace
	Ruský jazyk Ruská literatura; Realie Ruské Federace
2. ročník	Český jazyk a literatura Odborný styl; Administrativní styl; Romantismus; Realismus
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti
	Německý jazyk Škola, vzdělání, povolání
	Ruský jazyk Škola; Ruské realie

2.3.1.3. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Multikulturní výchova zaujímá významné místo v současné i budoucí společnosti založené na multikulturních vztazích. Zásadní význam má zejména pro mladé lidi, kteří se připravují pro život v prostředí, v němž se setkávají a budou se ve stále větší míře setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, ras, náboženství, s lidmi jiného životního stylu a jiných uznávaných hodnot. Jejím úkolem je především rozvíjet porozumění žáků sobě samým a hodnotám své kultury, podpořit jejich integraci v širším multikulturním prostředí při zachování vlastní kulturní identity. Škola má při působení na žáky v tomto směru funkci vzdělávací i výchovnou. Aby byla multikulturní výchova úspěšná a efektivní, musí prolínat celým výchovným a vzdělávacím prostředím školy, týkat se také mezilidských vztahů ve škole, mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou. Důležité je i klima třídy na pozadí širšího školního a společenského prostředí a v neposlední řadě také osobnost učitele a jeho kompetentnost apod.

Průřezové téma Multikulturní výchova se neomezuje jen na informace, které žáci získají zejména ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Občanský a společenskovední základ, Dějepis, Geografie, které mají s multikulturní výchovou úzkou souvislost, ale snaží se stimulovat, ovlivňovat či korigovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků, posilovat jejich schopnosti začlenit se do multikulturních aktivit a být úspěšní v mezinárodní spolupráci. Multikulturní výchova se zaměřuje zejména na poznání a pochopení kulturních diferencí mezi lidmi nejrozličnějšího původu, mezilidské vztahy, interkulturní komunikaci a přizpůsobení životu v multikulturní společnosti.

Základní problémy sociokulturních rozdílů - pokrytí předmětem

Seminář ze základů společenských věd; Dějepis; Seminář z dějepisu; Francouzský jazyk; Anglický jazyk; Hudební obor; Ruský jazyk; Německý jazyk; Český jazyk; Literární seminář

Základní problémy sociokulturních rozdílů - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Základní problémy sociokulturních rozdílů - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Běžná jazyková komunikace; Úvod do studia literatury
	Anglický jazyk Anglicky mluvící země, denní program; Svět práce, zaměstnání, zdraví a nemoci
	Ruský jazyk Seznamte se!; Hovoříte rusky?; Na návštěvě; Realie Ruské Federace
	Zeměpis Socioekonomická sféra
	Hudební obor Úvod do dějin hudby
2. ročník	Český jazyk a literatura České drama 19. století
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Obyčejné věci, které změnil svět; Sny a realita; Milostné příběhy
	Německý jazyk Vzhled, osobnost
	Francouzský jazyk Můj den; Jídlo a nápoje
	Ruský jazyk Škola; Ruské realie
	Zeměpis Asie; Amerika; Afrika; Austrálie a Oceánie

Psychosociální aspekty interkulturality - pokrytí předmětem

Francouzský jazyk; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Německý jazyk, Španělský jazyk

Psychosociální aspekty interkulturality - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Psychosociální aspekty interkulturality - integrace ve výuce

1. ročník	Anglický jazyk Plány a sny do budoucna, životní hodnoty, lidské pocity
2. ročník	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Obyčejné věci, které změnilly svět; Sny a realita
	Španělský jazyk Reálie Španělska a iberoamerických zemí

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - pokrytí předmětem

Francouzský jazyk; Anglický jazyk; Ruský jazyk; Český jazyk, Literární seminář

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Adopce na dálku

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Pražský model OSN

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia literatury; Starověká literatura; Středověká literatura; Renesance a humanismus; Baroko; Klasicismus, osvícenství, preromantismus; České národní obrození - 1. fáze
	Anglický jazyk Anglicky mluvící země, denní program; Popisy míst a lidí
	Ruský jazyk Na návštěvě; Reálie Ruské Federace
	Zeměpis Socioekonomická sféra
2. ročník	Český jazyk a literatura České národní obrození - 2. fáze; Romantismus; Realismus
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Obyčejné věci, které změnily svět; Sny a realita
	Ruský jazyk Ruské reálie
	Zeměpis Asie; Amerika; Afrika; Austrálie a Oceánie

2.3.1.4. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

V době, kdy jsme svědky rychlého zhoršování stavu globálních životodárných systémů z hlediska podmínek udržitelného rozvoje, stala se environmentální výchova důležitým tématem.

Problémy, jež z větší části způsobil člověk (úbytek stratosférického ozónu, znečištění životního prostředí, nastupující změna klimatu, vyčerpání přírodních zdrojů, destrukce přírodních ekosystémů, rychle rostoucí lidská populace, vznik nových epidemií a onemocnění), vyžadují k řešení a prevenci „environmentálně“ vzdělaného občana.

Environmentální výchova představuje nezastupitelný významný předpoklad udržitelného rozvoje, jenž patří i mezi prvořadé zájmy Evropské unie. Základním předpokladem nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení ekologického vědomí lidí a jejich odborná připravenost pro kvalitativně nové přístupy v celé technicko-ekonomické a sociální oblasti. Z těchto důvodů se stává environmentální výchova průřezovým tématem vzdělávání na gymnáziu a jedním ze základních pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Environmentální problémy, jež se v reálném světě vyskytují, se jen málokdy dají vysvětlit pouze v kontextu poznatků jedné disciplíny. Základ pro toto průřezové téma je tedy v celé řadě vzdělávacích oborů, a to jak přírodovědných – Biologie, Chemie, Fyzika, Geografie a Geologie, tak v oborech společenských – Občanský a společenskovědní základ, Dějepis, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví. V pojetí environmentální výuky je tedy nutný posun od tradiční oborové výuky k výuce oborově integrované. Dochází k propojování poznatků a zkušeností z různých oborů a tyto zkušenosti a poznatky jsou potom využívány pro konkrétní řešení environmentálních problémů v praxi (Proč mám tříditi odpad? Jak budu vytápět svůj dům a proč? apod.).

Také proto není obsah průřezového tématu zpracován tradičně – pouhým výčtem učiva, ale v podobě problémových otázek, přičemž každá otázka v sobě zahrnuje řadu dílčích problémů.

Důležitým aspektem je nejen vlastní obsah výuky, ale i používané prostředky a působení prostředí. Významnou součástí realizace průřezového tématu může proto být např. ekologizace provozu a prostředí školy, zaměření na řešení problémů v obci a okolí a na spolupráci s různými partnery mimo školu.

Problematika vztahů organismů a prostředí - pokrytí předmětem

Chemie; Zeměpis; Biologie; Český jazyk, Anglický jazyk; Francouzský jazyk; Tělesná výchova

Problematika vztahů organismů a prostředí - pokrytí projektem

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Problematika vztahů organismů a prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Anglický jazyk Seznamování, lidská komunikace; Vyprávění dějů v časových souvislostech, narozeniny
	Biologie Prokaryotní organismy; Viry; Eukaryotní organismy; Stavba a funkce rostlinných orgánů; Systém a evoluce rostlin; Systém a evoluce hub; Chromista
	Chemie Úvod do studia chemie; Složení a struktura chemických látek; Anorganická chemie; Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Zeměpis Biosféra; Hydrosféra; Krajina
2. ročník	Český jazyk a literatura Kontrolní slohové práce
	Biologie Systém a evoluce živočichů; Chování živočichů; Živočišné a prostředí; Praktická cvičení
	Chemie Anorganická chemie; Organická chemie; Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Zeměpis Polární oblasti; Světový oceán

Člověk a životní prostředí - pokrytí předmětem

Chemie; Fyzika; Seminář ze základů společenských věd; Zeměpis; Francouzský jazyk; Biologie; Český jazyk, Literární seminář; Anglický jazyk; Tělesná výchova; Ruský jazyk; Německý jazyk

Člověk a životní prostředí - pokrytí projektem

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Člověk a životní prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Biologie Prokaryotní organismy; Viry; Eukaryotní organismy; Stavba a funkce rostlinných orgánů; Systém a evoluce rostlin; Systém a evoluce hub; Chromista
	Chemie Úvod do studia chemie; Složení a struktura chemických látek; Anorganická chemie; Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Mechanická práce a energie; Mechanika kapalin a plynů; Akustika
	Zeměpis Litosféra; Atmosféra; Pedosféra; Biosféra; Hydrosféra; Krajina
2. ročník	Český jazyk a literatura Odborný styl; Romantismus; Realismus
	Anglický jazyk Cestování, plánování budoucnosti; Čeho se bojíme; Obyčejné věci, které změnily svět; Sny a realita
	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
	Francouzský jazyk Dobrodružné životy
	Fyzika Vnitřní energie, práce a teplo; Struktura a vlastnosti plynů; Struktura a vlastnosti pevných látek; Struktura a vlastnosti kapalin; Změny skupenství látek; Elektrický proud
	Zeměpis Asie; Amerika; Afrika; Austrálie a Oceánie; Polární oblasti; Světový oceán

Životní prostředí regionu a České republiky - pokrytí předmětem

Chemie; Fyzika; Zeměpis; Francouzský jazyk; Biologie; Český jazyk, Anglický jazyk; Německý jazyk

Životní prostředí regionu a České republiky - pokrytí projektem

Den osobností

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Životní prostředí regionu a České republiky - integrace ve výuce

1. ročník	Biologie Prokaryotní organismy; Viry; Eukaryotní organismy; Stavba a funkce rostlinných orgánů; Systém a evoluce rostlin; Systém a evoluce hub; Chromista
	Chemie Úvod do studia chemie; Složení a struktura chemických látek; Anorganická chemie; Procvičování; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Akustika
2. ročník	Biologie Systém a evoluce živočichů; Chování živočichů; Živočiškové a prostředí; Praktická cvičení
	Chemie Laboratorní cvičení; Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Fyzika Změny skupenství látek; Elektrický proud

2.3.1.5. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Zařazení průřezového tématu Mediální výchova do RVP G vychází z toho, jakou povahu má současná společnost. Klíčovým jevem současnosti je obohacení života o proces „medializace“, tedy o skutečnost, že velká většina informací je zprostředkována masovými médii, jejichž produkce má svou vlastní logiku, své zákonitosti – a ty je třeba znát a rozeznávat. V úhrnu všech komunikačních aktivit neustále vzrůstá podíl těch, jež jsou stimulovány, vynucovány a zajišťovány moderními zprostředkujícími technologiemi – jinými slovy, že neustále stoupá účast jednotlivců i skupin na mediální komunikaci. Poznávání světa i rozhodování v rozmanitých životních situacích od intimního života až po volební chování se děje – mimo jiné – pod jistým vlivem sdělení, která nabízejí tzv. masová média. Tato média jsou ale zároveň součástí globalizující se ekonomiky, jejímž podstatným rysem je masový důraz na spotřebu, prožitek a přítomnost – rysy příznačné pro tzv. masovou společnost. To je trend, který s sebou přináší řadu výhod a obohacení, leč i velké množství rizik (od možné ztráty orientace ve společnosti a v jejích normách a hodnotách až po izolaci a možnost sociopatologického chování). Současná společnost proto vyžaduje, aby se její členové dokázali co nejsamostatněji orientovat v mediální nabídce (od produktů „tradičních“ masových médií po možnosti „nových“ síťových médií). Tento požadavek je natolik silný a významný, že zvládnutí mediální nabídky se stává kompetencí svého druhu.

Postavení masových médií a mediální komunikace v životě člověka je zcela zřetelně jedním z faktorů kvality jeho života, faktorem natolik významným, že s médii není možné nakládat toliko intuitivně, nýbrž především poučeně – je třeba dosáhnout „mediální gramotnosti“. Proto se soustavná příprava pro „život s médii“ – tedy mediální výchova – stává samozřejmou a běžnou součástí vzdělávání ve všech vyspělých společnostech. Současný člověk musí být vybaven poznatky a dovednostmi, které mu umožní orientovat se v masově mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí.

Mediální gramotnost představuje soubor poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s mediální produkcí, jež se mu nabízí, účelně a poučeně, dovoluje mu média využívat ku svému prospěchu a dává mu nástroje, aby dokázal ty oblasti mediální produkce, které se jím snaží skrytě manipulovat, odhalit.

Mediální výchova se zaměřuje na to, aby v žácích – pomocí rozborů reálné mediální produkce a prostřednictvím vlastní tvorby mediálních produktů a osvojování poznatků o fungování médií ve společnosti – soustavně rozvíjela jejich schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, využívat mediální nabídku a udržovat si od ní odstup. Koncepce mediální výchovy se tedy opírá o představu mediální gramotnosti jako souboru dovedností a vědomostí nutných pro orientaci v nepřehledné a neprůhledné strukturované nabídce mediálních produktů, které vytvářejí (znakové, resp. symbolické) prostředí, v němž se současný člověk pohybuje. Mediální výchova by měla vést na jedné straně k obohacení života výchovou k racionálnímu a hodnotnému využívání mediální produkce, na druhé straně ke snížení rizik, jež mediální produkce představuje. Měla by pedagogickými prostředky navozovat směr osobnostního a sociálního vývoje, který by v žácích založil následující předpoklady:

- posílení vědomí vlastní jedinečnosti;
- udržování kritického odstupu od modelů životního stylu, nabízejících se v masových médiích;
- včlenění masových médií do souboru využívaných zdrojů informace, vzdělávání a zábavy;
- kritické prověřování mediálních sdělení ostatními zdroji.

Mediální výchova zahrnuje čtyři základní oblasti:

- vědomostní
- společenskovední – nabízí základní poznatky o roli médií ve společnosti a jejich dějinách – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí význam médií pro život společnosti, zjistí, jakou roli média sehrávají v každodenním životě (organizují rytmus dne, nabízejí vzory chování, odrážejí vztahy nadřazenosti a podřazenosti apod.) i v historicky vypjatých okamžicích (není náhodou, že zlomové okamžiky nejmodernějších českých dějin se vztahují k „bojům o rozhlas“, vždyť rozhlas je rychle reagující, obecně dostupné médium);
- mediovední – nabízí základní poznatky o médiích samotných a jejich chování, poskytuje postupy pro kritický přístup k mediální produkci – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí „mediální logiku“ promítající se do mediálních produktů (pravidelnost a předvídatelnost zpravodajství, stereotypní vnímání menšin, orientaci na spotřební chování, apod.);
- dovednostní – umožňuje vlastní mediální produkci – jejím přínosem je to, že žáci vlastní práci poznají, za jakých okolností mediální produkce vzniká, čím je podmiňována a omezována, jakou roli hraje orientace na vzbuzení zájmu, jakou roli hraje potřeba fungujícího týmu apod.

Průřezové téma svým věcným obsahem souvisí především s těmi vzdělávacími obory, které mají humanitní, sociálněvědní nebo psychologickou povahu, tedy především se vzdělávacími obory: Občanský a společenskovední základ, Český jazyk a literatura, Dějepis.

Občanský a společenskovední základ

Mediální výchova přináší žákům především doplnění představy o fungování rozhodovacích procesů v politické komunikaci (význam médií a „medializace“, funkce veřejného prostoru, rizika mediální manipulace), o moci a její demokratické kontrole (představy o společenské úloze žurnalistiky – „čtvrtý stav“, „hlídací pes demokracie“ apod.), o veřejnosti a veřejném mínění (zvláště postavení

výzkumů veřejného mínění v mediální produkci). Dále jim nabízí představu o současných trendech v mediální produkci podmíněných masovostí mediální produkce a její orientací na zisk a spotřebu (depolitizace politických témat, zezábavňování, zestejňování).

Český jazyk a literatura

Mediální výchova nabízí žákům aplikaci představ o konstrukci významu předváděného (je třeba ukázat, že když se nějaký charakteristický rys něčemu přisuzuje, například osobě ve zpravodajství, postavě v seriálu či účastníkovi reality show, nemusí to být jeho skutečná vlastnost, nýbrž „uměle“ přisouzený rys), o hře s doprovodnými (konotovanými) významy (použití slov „podnikatel“, „tunelování“ či „technoparty“ rozehrává jisté představy a média s těmito představami pracují, jako by byly obecně platné), o stereotypch a mýtech, o kultuře, o roli uměleckého projevu, o realističnosti – mediální výchova umožňuje využít poznatky o jazykových a dalších znakových kódech při rozvoji kritického čtení textů.

Dějepis

Mediální výchova poskytuje žákům poznatky o souvislostech mezi vývojem médií a vývojem moderních společností, o institucích, na nichž tyto společnosti stojí, o vzniku a vývoji veřejné sféry. Poukaz na vnímání prostředků veřejné komunikace (obavy i naděje, které vyvolávalo každé „nové“ médium v dějinách lidské komunikace) umožňuje strukturovat a obohatit uvažování o současné situaci. Zvláštní téma představuje role médií ve vypjatých dějinných okamžicích (noviny v roce 1848, rozhlas v květnu 1945 a srpnu 1968 apod.). Samostatnou část představují dějiny technických prostředků rozšiřujících možnosti komunikace.

Tematické okruhy Mediální výchovy zahrnují složku vědomostní a dovednostní. Tyto složky se vzájemně doplňují a prolínají a tvoří fakticky jeden celek.

Média a mediální produkce - pokrytí předmětem

Seminář ze základů společenských věd; Zeměpis; Seminář z dějepisu; Český jazyk a literatura; Literární seminář; Seminář z informatiky; Výtvarný obor; Anglický jazyk; Hudební obor; Francouzský jazyk; Ruský jazyk; Německý jazyk

Média a mediální produkce - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Média a mediální produkce - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do stylistiky; Běžná jazyková komunikace; Starověká literatura; Středověká literatura; Renesance a humanismus; Baroko; Klasicismus, osvícenství, preromantismus; České národní obrození - 1. fáze
	Ruský jazyk Ruská literatura; Profese

	Informatika a výpočetní technika Multimédia I
	Hudební obor Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti; Návštěvy koncertů, knihoven
2. ročník	Český jazyk a literatura Romantismus; Realismus; Májovci, ručovci, lumírovci
	Anglický jazyk Obyčejné věci, které změnily svět; Neobvyklá povolání; Milostné příběhy; Svět kolem nás
	Německý jazyk Zábava, masmédia
	Informatika a výpočetní technika Vektorové animace; Multimédia II
	Výtvarný obor Další směry 2. pol. 20.st.
	Hudební obor Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti; Návštěvy koncertů a knihoven

Mediální produkty a jejich význam - pokrytí předmětem

Zeměpis; Seminář z dějepisu; Informatika a výpočetní technika; Seminář z informatiky; Český jazyk a literatura, Anglický jazyk; Hudební obor; Francouzský jazyk; Ruský jazyk; Německý jazyk

Mediální produkty a jejich význam - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Mediální produkty a jejich význam - integrace ve výuce

1. ročník	Anglický jazyk Slavné osobnosti, kultura, oblečení, móda
	Informační a komunikační technologie Multimédia I
	Zeměpis Socioekonomická sféra
	Hudební obor Návštěvy koncertů, knihoven
2. ročník	Český jazyk a literatura Odborný styl; Nauka o slovní zásobě; České národní obrození - 2. fáze
	Anglický jazyk Svět kolem nás

Hudební obor Návštěvy koncertů a knihoven
--

Uživatelé - pokrytí předmětem

Seminář z informatiky; Anglický jazyk; Hudební obor; Francouzský jazyk; Ruský jazyk; Německý jazyk; Český jazyk a literatura

Uživatelé - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Uživatelé - integrace ve výuce

1. ročník	Hudební obor Návštěvy koncertů, knihoven
2. ročník	Český jazyk a literatura Administrativní styl
	Hudební obor Návštěvy koncertů a knihoven

Účinky mediální produkce a vliv médií - pokrytí předmětem

Seminář ze základů společenských věd; Dějepis; Seminář z dějepisu; Francouzský jazyk; Výtvarný obor; Biologie; Seminář z informatiky; Anglický jazyk; Hudební obor; Ruský jazyk; Německý jazyk; Český jazyk, Literární seminář

Účinky mediální produkce a vliv médií - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Účinky mediální produkce a vliv médií - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do problematiky českého jazyka; Zvuková a grafická stránka jazyka; Běžná jazyková komunikace; Úvod do studia literatury
	Hudební obor Návštěvy koncertů, knihoven
2. ročník	Český jazyk a literatura Tvoření slov
	Anglický jazyk Obyčejné věci, které změnily svět; Neobvyklá povolání; Svět kolem nás

	Ruský jazyk Škola
	Výtvarný obor Další směry 2. pol.20. st.
	Hudební obor Návštěvy koncertů a knihoven

Role médií v moderních dějinách - pokrytí předmětem

Dějepis; Seminář z dějepisu; Seminář z informatiky; Anglický jazyk; Hudební obor; Francouzský jazyk; Ruský jazyk; Německý jazyk; Český jazyk, Literární seminář

Role médií v moderních dějinách - pokrytí projektem

Jeden svět na školách

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Filmový klub Jeden svět

určen pro:

1. ročník; 2. ročník

Role médií v moderních dějinách - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia literatury
	Anglický jazyk Seznamování, lidská komunikace
	Hudební obor Návštěvy koncertů, knihoven
2. ročník	Anglický jazyk Svět kolem nás
	Hudební obor Návštěvy koncertů a knihoven

3. Učební plán

3.1. Celkový

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	40	36
Český jazyk a literatura	14	12
Anglický jazyk *	14	12
Německý jazyk **	12	12
Francouzský jazyk **	12	12
Španělský jazyk **	12	12
Ruský jazyk **	12	12
Latina ***	1	0
Matematika a její aplikace	16	10
Matematika	16	10
Informační a komunikační technologie	4	4
Informatika a výpočetní technika	4	4
Člověk a společnost / člověk a příroda/ člověk a svět práce	44	36
Dějepis	8	0
Základy společenských věd	7	0
Fyzika	8	0
Biologie	8	0
Chemie	8	0
Zeměpis	5	0
Umění a kultura	4	4
Hudební výchova	2	2
Výtvarná výchova	2	2
Člověk a zdraví	8	8
Tělesná výchova	8	8

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Volitelné vzdělávací aktivity****	16	8
Konverzace z cizího jazyka	4	X
Volitelný seminář dvouletý (právě jeden)	5	X
Volitelný seminář jednoletý (právě dva)	7	X
Seminář z matematiky	5	X
Seminář z dějepisu	3	X
Seminář deskriptivní geometrie	3	X
Seminář z fyziky	3	X
Seminář z informatiky	3	X
Seminář z chemie	3	X
Seminář ze základů společenských věd	5	X
Literární seminář	3	X
Seminář ze zeměpisu	3	X
Seminář z biologie	5	X

* První cizí jazyk je anglický jazyk, třída se ve všech vyučovacích hodinách dělí na dvě skupiny. Pro žáky, kteří neměli anglický jazyk na základní škole (v posledních letech velmi ojedinělé případy), připraví vyučující individuální plán, aby během prvního ročníku doplnil požadované znalosti.

** Každý žák volí právě jeden druhý cizí jazyk z předložené nabídky.

*** Žák si může zvolit nepovinný předmět Latina.

* * * * Žáci si volí volitelné vzdělávací aktivity dle nabídky specifikované v aktuálním Dodatku ŠVP.

3.2.Ročníkový

Předmět	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Český jazyk a literatura	3	3	3	5
Anglický jazyk ¹	3	3	4	4
Francouzský jazyk ²	3	3	3	3
Německý jazyk ²	3	3	3	3
Ruský jazyk ²	3	3	3	3
Španělský jazyk ²	3	3	3	3
Konverzace z cizího jazyka ³	X	X	2	2
Latina ⁶	X	1(n)	1(n)	X
Základy společenských věd	2	2	2	1
Dějepis	2	2	2	2
Zeměpis	2	2	1	X
Matematika	4	4	4	4
Fyzika	2	2	2	X
Chemie	2	2	2	X
Biologie/Geologie	2	2	2	X
Praktická cvičení z Fy, Bio a Che ⁴	2	2	2	X
Informatika a výpočetní technika	2	2	X	X
Výtvarná výchova ⁵	2	2	X	X
Hudební výchova ⁵	2	2	X	X
Tělesná výchova	2	2	2	2
Deskriptivní geometrie ⁶	X	X	2	X
¹ Anglický jazyk je vyučován jako 1. cizí jazyk (dotace 3+3+4+4). ² Žák vybírá právě jeden druhý cizí jazyk z nabídky čtyř cizích jazyků (francouzský, německý, ruský a španělský jazyk) - dotace 3+3+3+3. ³ Žák si volí konverzaci z právě jednoho z cizích jazyků jako předmět povinně volitelný. ⁴ Praktická cvičení z fyziky, biologie a chemie absolvuje žák vždy 1x za tři týdny v rozsahu dvou hodin (třída se dělí na ½). Praktická cvičení jsou hodnocena v rámci daného předmětu. ⁵ Žák si volí jeden z předmětů (Výtvarná nebo Hudební výchova). ⁶ Latina, Deskriptivní geometrie je nepovinný předmět, který si žák volí dle zájmu nad rámec celkového počtu hodin dle ŠVP.				
Povinně volitelné předměty od 3. ročníku. Žák volí právě jeden z nabízených seminářů pro 3. ročník ⁷				
Seminář ze základů společenských věd	X	X	2	3
Seminář z biologie	X	X	2	3
Seminář z matematiky	X	X	2	3
Povinně volitelné předměty od 4. ročníku. Žák volí právě dva z nabízených seminářů pro 4. ročník ⁷				
Literární seminář				3
Seminář z dějepisu				3
Seminář z fyziky				3
Seminář z informatiky				3
Seminář z chemie				3

Seminář ze zeměpisu				3
Dějiny výtvarného umění				3
Seminář z deskriptivní geometrie				3
Povinně volitelné předměty od 4. ročníku. Žák volí právě jeden z nabízených seminářů pro 4. ročník ⁷				
Geografie cestovního ruchu				1
Základy kryptologie				1
Modelování ve 3D				1
Humanitní proseminář				1
Dějiny v dokumentárním filmu				1
Úvod do mediální výchovy				1
Proseminář ke studiu ekonomie				1
Lingvistický kroužek				1
Experimenty ve fyzice				1
Barevná chemie				1
Proseminář ke studiu medicíny				1
Základy robotiky				1
Politická geografie				1
Matematické repetitorium				1
Britské a americké reálie				1
⁷ Povinně volitelné předměty (semináře) si žáky vybírá dle aktuální nabídky zveřejněné ředitelem školy v souladu s dodatkem ŠVP vždy v předchozím školním roce				
Celkem hodin dle školního vzdělávacího plánu	33	33	33	33

Poznámky k vyučovacím předmětům

- Vyučovací předmět informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie, třída se ve všech hodinách dělí na dvě skupiny
- Vyučovací předmět základy společenských věd vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Občanský a společensko-vědní základ, v předmětu je integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce
- Vyučovací předmět biologie integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví
- Vyučovací předmět zeměpis vychází ze vzdělávacího obsahu oborů geografie a geologie
- Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována v předmětech základy společenských věd a dějepis

Poznámky ke vzdělávacím oblastem

- Vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizován v předmětech fyzika, biologie, chemie a zeměpis
- Vzdělávací oblast Umění a kultura, hudební obor je realizován v předmětu hudební výchova, výtvarný obor je realizován v předmětu výtvarná výchova.

3.3.Integrované vzdělávací obory

Vzdělávací oblast *Člověk a svět práce* a vzdělávací obory *Výchova ke zdraví* (ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*) a *Geologie* (ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*) jsou integrovány do ostatních předmětů dle následující tabulky:

Vzdělávací obor Tematický okruh	Integrováno v předmětu, ročník, učivo
1. Člověk a svět práce	
1.1.Trh práce a profesní volba	NEJ, 2. roč., Škola, vzdělávání, práce
	FRJ, 1. roč., Kolik je hodin,
	RUJ, 1. roč., Profese
	SPJ, 1. roč., Škola
1.2. Pracovněprávní vztahy	RUJ, 1. roč., Profese
1.5. Finance	ANJ, 1. roč., Peníze, cizí měny
	SPJ, 2. roč. Obchod
	RUJ, 1. roč., Mluvíte rusky?
2. Výchova ke zdraví	
2.1. Zdravý způsob života a péče o zdraví	CHE, 1. roč., Ochrana člověka za mimořádných okolností; 2. roč., Laboratorní cvičení
	BIO, 1. roč., Život a poznávání, 2. roč., Chování živočichů, Laboratorní cvičení
	ZSV, 1. roč., Základy psychologie
	ANJ, 1. roč., Zdraví, nemoci, návštěva lékaře
	NEJ, 1. roč., Zdraví, nemoci, lékař, prevence
	FRJ, 2. roč., Jídlo, nápoje
	RUJ, 2. roč., Zdraví, nemoci
	ZSV, 1. roč., Základy psychologie, Základy sociologie
2.2. Vztahy mezi lidmi a formy soužití	NEJ, 2. roč., Rodina, vztahy
	FRJ, 2. roč., Rodina
	RUJ, 1. roč., Rodina, rodinné vztahy
	VV, 2. roč., Další směry 2. pol. 20. stol.
	ZSV, 1. roč., Základy psychologie
2.3. Změny v životě člověka a jejich reflexe	RUJ, 1. roč., Rodina, rodinné vztahy
2.4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	ZSV, 1. roč., Základy psychologie
	BIO, 1. roč., Život a poznávání
	NEJ, 1. roč., Zdravý způsob života, faktory ohrožující zdraví, prevence
	BIO, 2. roč., Živočichové a prostředí
	ZSV, 1. roč., samostatná kapitola Ochrana člověka za mimořádných událostí
2.5. Ochrana člověka za	NEJ, 2. roč., Přírodní katastrofy

mimořádných událostí	BIO, 1. roč., Život a poznávání, 2. roč., Živočichové a prostředí, Laboratorní cvičení
	CHE, 1. ,2. Ochrana člověka za mimořádných okolností
3. Geologie	
3.2. Geologické procesy v litosféře	ZEM, 1.roč., Deformace, litosféra
	NEJ, 2.roč., Příroda, vývoj, změny
3.3. Voda	ZEM, 1.roč., Hydrosféra - povrchové, podzemní vody
	CHE, 1.roč., Anorganická chemie
3.4. Člověk a anorganická příroda	CHE, 1., Anorganická chemie vodík, kyslík, voda, 2.roč., Anorganická chemie-s,p,d,f prvky

Použité zkratky:	
ANJ, NEJ, FRJ, RUJ, SPJ	Anglický, německý, francouzský, ruský, španělský jazyk
BIO, CHE, MAT	Biologie, chemie, matematika
ZSV, ZEM, VV	Základy společenských věd, zeměpis, výtvarná výchova

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládání základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavby textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

4.1.1. Český jazyk a literatura

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku - ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláním - jako východisko ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež vede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Úvod do stylistiky (1. ročník), Úvod do problematiky čes. jazyka (1. ročník), Běžná jazyková komunikace (1. ročník), Kontrolní slohové práce (1., 2., 3., 4. ročník), Úvod do studia literatury (1. ročník), Odborný styl (2. ročník), Nauka o slovní zásobě (2. ročník), Tvoření slov (2. ročník), Kontrolní slohové práce (2. ročník), Vyprávění příběhů, četba, umění (3. ročník), Úvaha (3. ročník), Umělecký styl (4. ročník)

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Úvaha (3. ročník), Kontrolní slohové práce (1. – 4. ročník)

- Sociální komunikace

Úvod do stylistiky (1. ročník), Nauka o slovní zásobě (2. ročník), Administrativní styl (2. ročník), Publicistický styl (3. ročník), Literatura po r. 1989 (4. ročník)

- Morálka všedního dne

Běžná jazyková komunikace (1. ročník), Kontrolní slohové práce (2. ročník), České drama 19. století (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), Česká literatura přelomu 19. a 20. století (3. ročník), Světová meziválečná literatura (3. ročník), Česká meziválečná literatura (3. ročník), České drama 1. poloviny 20. století (3. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník), Česká poezie po roce 1945 (4. ročník), Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník), Literatura po r. 1989 (4. ročník)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy

Tvoření slov (2. ročník)

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Tvoření slov (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník), Česká poezie po roce 1945 (4. ročník), Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník), Literatura po r. 1989 (4. ročník)

- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Úvaha (3. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník), Literatura po r. 1989 (4. ročník)

- Žijeme v Evropě

Úvod do studia literatury (1. ročník), České národní obrození - 1. fáze (1. ročník), Nauka o slovní zásobě (2. ročník), Tvoření slov (2. ročník), České národní obrození - 2. fáze (2. ročník), Romantismus (2. ročník), Realismus (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Publicistický styl (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), Literární moderna (3. ročník), Česká meziválečná literatura (3. ročník), České drama 1. poloviny 20. století (3. ročník), Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník), Literatura po r. 1989 (4. ročník), Komplexní opakování literárního učiva (4. ročník)

- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Starověká literatura (1. ročník), Středověká literatura (1. ročník), Renesance a humanismus (1. ročník), Baroko (1. ročník), Klasicismus, osvícenství, preromantismus (1. ročník), Odborný styl (2. ročník), Administrativní styl (2. ročník), Romantismus (2. ročník), Realismus (2. ročník), Literární moderna (3. ročník), Světová meziválečná literatura (3. ročník), Umělecký styl (4. ročník), Vývoj českého jazyka (4. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník), Komplexní opakování jazykového a stylistického učiva (4. ročník)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Běžná jazyková komunikace (1. ročník), Úvod do studia literatury (1. ročník), České drama 19. století (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Publicistický styl (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), Světová meziválečná literatura (3. ročník), Česká meziválečná literatura (3. ročník), České drama 1. poloviny 20. století (3. ročník)

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Úvod do studia literatury (1. ročník), Starověká literatura (1. ročník), Středověká literatura (1. ročník), Renesance a humanismus (1. ročník), Baroko (1. ročník), Klasicismus, osvícenství, preromantismus (1. ročník), České národní obrození - 1. fáze (1. ročník), České národní obrození - 2. fáze (2. ročník), Romantismus (2. ročník), Realismus (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Světová meziválečná literatura (3. ročník), Umělecký styl (4. ročník), Vývoj českého jazyka (4. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník), Česká poezie po roce 1945 (4. ročník), Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník), Komplexní opakování literárního učiva (4. ročník), Komplexní opakování jazykového a stylistického učiva (4. ročník)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí

Kontrolní slohové práce (2. ročník)

- Člověk a životní prostředí

Odborný styl (2. ročník), Romantismus (2. ročník), Realismus (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), Odborný styl (2. ročník), Romantismus (2. ročník), Realismus (2. ročník), Úvaha (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), České drama 1. poloviny 20. století (3. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník), Česká poezie po roce 1945 (4. ročník), Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník), Komplexní opakování literárního učiva (4. ročník)

- Životní prostředí regionu a České republiky

Publicistický styl (3. ročník)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce

Úvod do stylistiky (1. ročník) Běžná jazyková komunikace (1. ročník) Starověká literatura (1. ročník) Středověká literatura (1. ročník) Renesance a humanismus (1. ročník) Baroko (1. ročník) Klasicismus, osvícenství, preromantismus (1. ročník) České národní obrození - 1. fáze (1. ročník) Romantismus (2. ročník) Realismus (2. ročník) Májovci, ruchovci, lumírovci (2. ročník) Český jazyk a literatura Publicistický styl (3. ročník) Česká meziválečná literatura (3. ročník), Umělecký styl (4. ročník) Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník) Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník) Komplexní opakování jazykového a stylistického učiva (4. ročník)

- Mediální produkty a jejich význam

Odborný styl (2. ročník), Nauka o slovní zásobě (2. ročník), České národní obrození - 2. fáze (2. ročník), Publicistický styl (3. ročník). Kontrolní slohové práce (3. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník)

- Uživatelé

Administrativní styl (2. ročník), Skladba (3. ročník), Publicistický styl (3. ročník)

- Účinky mediální produkce a vliv médií

Úvod do problematiky čes. jazyka (1. ročník), Zvuková a grafická stránka jazyka (1. ročník), Běžná jazyková komunikace (1. ročník), Úvod do studia literatury (1. ročník), Tvoření slov (2. ročník), Skladba (3. ročník), Publicistický styl (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), Světová literatura 2. poloviny 20. století (4. ročník)

- Role médií v moderních dějinách

Vývoj českého jazyka (4. ročník), Česká poezie po roce 1945 (4. ročník), Česká próza a drama po roce 1945 (4. ročník), Literatura po r. 1989 (4. ročník), Komplexní

opakování literárního učiva (4. ročník), Úvod do studia literatury (1. ročník), Úvaha (3. ročník), Kontrolní slohové práce (3. ročník), Literární moderna (3. ročník), Česká literatura přelomu 19. a 20. století (3. ročník), Světová meziválečná literatura (3. ročník), Česká meziválečná literatura (3. ročník), České drama 1. poloviny 20. století (3. ročník)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- vybírá metodu
- problém správně interpretuje
- dokáže využít různých postupů
- posuzuje jednotlivé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
(chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc)
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

1. ročník - dotace: 3, povinný

knihovny, divadelní představení, filmy, dramatizace (Aktivita)

Návštěva Univerzitní knihovny v Pardubicích. Návštěva a rozbor divadelních a filmových představení. Dramatizace vhodných klasických děl.

Datový projektor, PC, radiomagnetofon, interaktivní tabule (Pomůcka)

Soutěže: Olympiáda v českém jazyce, Evropa ve škole, další soutěže dle aktuální nabídky.

Obecné poučení o jazyku a řeči

výstupy	učivo
v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	Základy informatiky Řeč a jazyk, myšlení a jazyk, jazyk a písmo Jazykověda a její disciplíny, norma a kodifikace Jazyková kultura
v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	Jazykové skupiny
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy	Národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky Základní vývojové tendence českého jazyka
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – 2. Řeč a jazyk, myšlení a jazyk (m. expoziční); 3. Jazykové skupiny (m. expoziční)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Účinky mediální produkce a vliv médií (m. dialogická)	

Text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní

výstupy	učivo
odlišuje různé varianty národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Slohotvorní činitelé Styl projevů mluvených a písemných Funkční styly a jejich realizace v textech
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty	Slohové rozvrstvení jazykových a syntaktických prostředků, slohotvorný proces
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Text a komunikační situace
rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	
získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusní)
- Sociální komunikace (m. diskusní)
- Spolupráce a soutěž (m. hodnocení)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce (m. expoziční)

Zvuková a grafická stránka jazyka

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	Soustava českých hlásek Hlavní zásady spisovné výslovnosti, slovní přízvuk
v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	Zvukové prostředky souvislé řeči
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Písmo, jeho vznik a druhy
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty	
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	
rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Spolupráce a soutěž (m. hodnocení)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Účinky mediální produkce a vliv médií (m. expoziční)

přesahy z a do:

FRJ (1. ročník): První slova ve francouzštině

Text a komunikační situace, funkce komunikátů

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém	Obecná informace

jazykovém projevu v souladu s komunikační situací v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	o úloze jazykové komunikace - funkce komunikátů - sebevyjádření, přesvědčování, argumentace, kontakt Styl prostě sdělovací Základní znaky informačních slohových útvarů Stylizace krátkých informačních útvarů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusní) • Morálka všedního dne (m. diskusní) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční) Účinky mediální produkce a vliv médií (m. expoziční)	
Přesahy z a do: ANJ (1. ročník): Seznamování, lidská komunikace, ANJ (1. ročník): Vyprávění dějů v časových souvislostech, narozeniny, četba, umění, NEJ (1. ročník): První kontakty, FRJ (1. ročník): Kolik je hodin?, FRJ (2. ročník): Popis místa a cesty; rodina	

Realizace funkčních stylů v textech

výstupy	učivo
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech	Vypravování – slohová práce Referát – slohová práce

rozdíjících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusí)	

Základy literární vědy, metody interpretace textu způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi

výstupy	učivo
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty rozlišuje umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Literatura a její funkce Základy literární vědy - podstata literatury, věda o literatuře Literární druhy Struktura literárního díla - motiv, téma, tropy, figury Prozodické systémy verše Metody interpretace textu - interpretační postupy a konvence, čtenářské kompetence Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. dialogická) - Spolupráce a soutěž (m. hodnocení)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Žijeme v Evropě (m. expoziční)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
- Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční) - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
- Účinky mediální produkce a vliv médií (m. dialogická) - Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Starověké literatury Předního východu – sumerská, hebrejská Staroegyptská literatura Indická a čínská literatura Perská a arabská literatura Řecká antická literatura Římská antická literatura
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. dialogická) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Média a mediální produkce (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (1. ročník): Starověk	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Hrdinská a rytířská epika Dvorská milostná lyrika Staroslověnské písemnictví Latinská literatura na našem území Počátky česky psané literatury Česká literatura vrcholného středověku, literatura doby Karla IV. Literatura předhusitská, husitská a pohusitská
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční)	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. dialogická)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce (m. expoziční)

Přesahy z a do:

DEJ (1. ročník): Raný středověk, DEJ (2. ročník): Vrcholný středověk, DEJ (2. ročník): Pozdní středověk

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Znaky renesance a humanismu Italská renesance Francouzská renesance Anglická renesance Španělská a portugalská renesance Česká renesance - 2 linie – latinská a česká
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Spolupráce a soutěž (m hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. dialogická) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (2. ročník): Počátky novověku, DEJ (2. ročník): Raný novověk, VO (1. ročník): Renesanční umění, HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby, ZSV (2. ročník): Základy politologie	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Znaky baroka Baroko v evropské literatuře Baroko v české literatuře- domácí a exulantská Pololidová tvorba a ústní lidová slovesnost
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. dialogická) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (2. ročník): Novověk, VO (1. ročník): Baroko, HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)	Klasicismus v Evropě - znaky, autoři Osvícenství - znaky, autoři Preromantismus - znaky, autoři

a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Spolupráce a soutěž (m. hodnocení)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Média a mediální produkce m. dialogická)	
Přesahy z a do:	
HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Příčiny a periodizace českého národního obrození Jazykověda v 1. fázi národního obrození Dějepisectví v 1. fázi národního obrození Divadlo, novinářství, osvěta v 1. fázi národního obrození Počátky novočeského básnictví v 1. fázi národního obrození
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Spolupráce a soutěž (m. hodnocení)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Žijeme v Evropě (m. expoziční)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	

- Média a mediální produkce (m. dialogická)

2. ročník - dotace: 3, povinný

Divadelní a filmová představení, dramatizace, referáty (Aktivita)

Datový projektor, PC, interaktivní tabule, radiomagnetofon (Pomůcka)

Soutěže: Olympiáda v českém jazyce. Evropa ve škole. Další soutěže dle aktuální nabídky

Slovní zásoba, slohová charakteristika výrazových prostředků

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Nauka o slovní zásobě – základní pojmy
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Slovo a jeho význam
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Typy slovníků
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka	Obohacování slovní zásoby: změny slovního významu, tvoření nových slov, sousloví, přejímání slov z cizích jazyků
v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	Slovní zásoba z hlediska stylistického, slohová charakteristika výrazových prostředků
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty	
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	
tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	
získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
• Spolupráce a soutěž (m. hodnocení)	

Funkční styly a jejich realizace v textech

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Stylizace a kompozice odborného stylu
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Odborný popis
	Popis pracovního postupu

v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Výklad a přednáška Komunikační strategie
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Člověk a životní prostředí (m. dialogická) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Mediální produkty a jejich význam (m. expoziční)	

Tvarosloví

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Principy třídění slov na slovní druhy Ohebné slovní druhy, mluvnické kategorie a tvary Neohebné slovní druhy

rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. dialogická) • Sociální komunikace (m. dialogická) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Mediální produkty a jejich význam (m. expoziční)	

Funkční styly a jejich realizace v textech, text a komunikační situace

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Forma, znaky a jazyk administrativního stylu Úřední dopis, žádost, objednávka Vlastní životopis – slohová práce Komunikační strategie - adresnost, jazyková etiketa
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Sociální komunikace (m. dialogická) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	

- Uživatelé (m. diskusí)

Přesahy z a do:

FRJ (1. ročník): Kolik je hodin?

Funkční styly a jejich realizace v textech

výstupy	učivo
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Druhy popisu Charakteristika – slohová práce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. dialogická) • Morálka všedního dne (m. diskusí) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Problematika vztahů organismů a prostředí (m. diskusí)	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	České národní obrození – 2. fáze, znaky období Literatura vědecká - jazykověda, dějepisectví Literatura umělecká – panslavismus,

rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	rukopisy
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Žijeme v Evropě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Mediální produkty a jejich význam (m. expoziční)	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Romantismus - znaky Romantismus ve světové literatuře Romantismus v české literatuře – 3. fáze národního obrození
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě (m. expoziční)	

- Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí (m. dialogická)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce (m. expoziční)

Přesahy z a do:

HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby, HO (2. ročník): Úvod do dějin hudby, VO (2. ročník): Klasicismus, romantismus, realismus

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Realismus - znaky Realismus ve světové literatuře Počátky realismu v české literatuře
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

- Člověk a životní prostředí (m. dialogická)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce (m. expoziční)

Přesahy z a do:

HO (2. ročník): Úvod do dějin hudby, VO (2. ročník): Klasicismus, romantismus, realismus

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Program, znaky a představitelé májovců Program, znaky a představitelé ruchovců Program, znaky a představitelé lumírovců
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční)	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí	Česká realistická historická próza Česká realistická venkovská

na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	próza České realistické drama a divadlo Naturalismus v české literatuře
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Morálka všedního dne (m. diskusní) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční)	

3. ročník - dotace: 3, povinný

Divadelní a filmová představení, referáty, denní tisk (Aktivita)

datový projektor, PC, radiomagnetofon, interaktivní tabule, slovníky, tiskoviny (Pomůcka)

Soutěže: Olympiáda v českém jazyce. Evropa ve škole. Další soutěže dle aktuální nabídky.

Skladba

výstupy	učivo
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení	Skladba - základní pojmy Syntaktické vztahy a jejich formální vyjádření Větné členy Věty podle postoje mluvčího Věty podle členitosti Zvláštnosti větného členění Odchytky od pravidelné větné stavby Řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá

srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Aktuální členění výpovědi Souvětí – druhy vět vedlejších Souvětí – významové vztahy mezi větami hlavními Složitá souvětí Základy valenční a textové syntaxe
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Uživatelé (m. diskusí) • Účinky mediální produkce a vliv médií (m. expoziční)	

Funkční styly a jejich realizace v textech, komunikační strategie

výstupy	učivo
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Cíle, znaky, rysy úvahy Kompozice úvahy Jazyk úvahy Syntax úvahy Funkce komunikátů - sebevyjádření, argumentace

tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusní) • Morálka všedního dne (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (m. diskusní) • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (m. diskusní) • Žijeme v Evropě (m. diskusní) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. diskusní) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. diskusní) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (m. diskusní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. diskusní)	

Funkční styly a jejich realizace v textech, rétorika

výstupy	učivo
v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text	Funkce publicistického stylu, žánry, kompozice, jazyk Útvary publicistického stylu Rétorika - druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnických vystoupení

uměleckým tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Sociální komunikace (m. dialogická) • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Životní prostředí regionu a České republiky (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční) • Mediální produkty a jejich význam (m. expoziční) • Uživatelé (m. diskusní) • Účinky mediální produkce a vliv médií (m. diskusní)	
Přesahy z a do: NEJ (3. ročník): Zprávy, politika, dějiny	

Funkční styly a jejich realizace v textech

výstupy	učivo
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slootovorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	Úvaha – slohová práce Reportáž – slohová práce Fejeton – slohová práce Kritika

tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusní) - Morálka všedního dne (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Žijeme v Evropě (m. diskusní) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. diskusní) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Člověk a životní prostředí (m. diskusní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Mediální produkty a jejich význam (m. diskusní) - Účinky mediální produkce a vliv médií (m. diskusní) - Role médií v moderních dějinách (m. diskusní)	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Umělecké směry přelomu 19. a 20. století Prokletí básníci
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

• Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)
Přesahy z a do: DEJ (3. ročník): 19. století, DEJ (3. ročník): První světová válka

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Česká moderna Anarchističtí buřiči Dekadence v české literatuře
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Morálka všedního dne (m. dialogická) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (3. ročník): 19. století, DEJ (3. ročník): První světová válka	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Umělecké směry mezi válkami Světová meziválečná poezie Světová meziválečná próza – francouzská, anglická, německá, americká, ruská, pražská německá literatura
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Morálka všedního dne (m. dialogická) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (3. ročník): První světová válka, DEJ (3. ročník): Meziválečné období, ANJ (3. ročník): Vyprávění příběhů, četba, umění	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	Česká meziválečná poezie - proletářská poezie, poetismus, surrealismus,

objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	katolicky orientovaná poezie Česká meziválečná próza - odraz 1. světové války a legionářská literatura, expresionismus, demokratický proud, imaginativní, katolicky orientovaná, venkovská, psychologická, společenskokritická próza
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Morálka všedního dne (m. dialogická) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční) • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (3. ročník): Meziválečné období	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním	Oficiální meziválečné divadlo Avantgardní meziválečné scény

textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (m. diskusní) • Morálka všedního dne (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (m. diskusní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (3. ročník): První světová válka, DEJ (3. ročník): Meziválečné období	

4. ročník - dotace: 5, povinný

Divadelní a filmová představení, referáty (Aktivita)

Datový projektor, PC, interaktivní tabule, radiomagnetofon, slovníky, tiskoviny (Pomůcka)

Soutěže:

Olympiáda v českém jazyce. Evropa ve škole. Další soutěže dle aktuální nabídky.

Monolog a dialog, základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby

výstupy	učivo
při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci,	Druhy literárního dialogu Subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina,

kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slohotvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	postavy) Slohové útvary uměleckého stylu Jazykové prostředky, narativní postupy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční)	

Obecné poučení o jazyku a řeči

výstupy	učivo
---------	-------

při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Hláskové rozdíly mezi slovanskými jazyky Hláskové změny na rozhraní praslovanského období a počátku vývoje češtiny Hláskový a tvaroslovný vývoj češtiny Vývoj spisovné češtiny ve vztahu k vývoji společnosti Vývojové tendence současné spisovné češtiny
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	Odras 2. světové války ve světové literatuře Existencialismus Neorealismus Nový román Rozhněvaní mladí muži Beatníci Magický realismus Postmodernismus Literatura s prvky sci-fi Poválečné drama ve světové literatuře
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

• Morálka všedního dne (m. diskusní)
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
• Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (m. expoziční) • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (m. dialogická) • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční)
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
• Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m expoziční)
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
• Člověk a životní prostředí (m. dialogická)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
• Média a mediální produkce (m. expoziční) • Mediální produkty a jejich význam (m. expoziční) • Účinky mediální produkce a vliv médií (m. expoziční)
Přesahy z a do: DEJ (4. ročník): II. světová válka, DEJ (4. ročník): Evropa a svět po II. sv. válce, DEJ (4. ročník): Rozpad bipolárního rozdělení světa, DEJ (4. ročník): Ohniska konfliktů, SBI (4. ročník): Ekologie

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení	Prožitek války a okupace v české poezii Básnické skupiny Významné osobnosti české poválečné poezie Underground Písničkáři

v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Morálka všedního dne (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (m. diskusní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (4. ročník): II. světová válka, DEJ (4. ročník): Evropa a svět po II. sv. válce, DEJ (4. ročník): Rozpad bipolárního rozdělení světa, DEJ (4. ročník): Ohniska konfliktů	

vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení	Česká válečná próza - 1. a 2. vlna Obraz soudobého člověka v české literatuře po r. 1945 Historický román v české poválečné literatuře Psychologická próza v české poválečné literatuře Česká literatura samizdatová a exilová Poválečné české drama Drama 60. let - divadla malých forem Absurdní drama v české literatuře

v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Morálka všedního dne (m. diskusní) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (m. expoziční) • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (m. diskusní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční) • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (4. ročník): II. světová válka, DEJ (4. ročník): Evropa a svět po II. sv. válce, DEJ (4. ročník): Rozpad bipolárního rozdělení světa	

vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje	Česká próza po r. 1989 - vypravěčská, experimentální

a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Sociální komunikace (m. diskusní) • Morálka všedního dne (m. diskusní) • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (m. expoziční) • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (m. expoziční) • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	
Přesahy z a do: DEJ (4. ročník): Rozpad bipolárního rozdělení světa, DEJ (4. ročník): Ohniska konfliktů,	

vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury, text a intertextovost

výstupy	učivo
efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení	Periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností Literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu Komplexní opakování Text a intertextovost, žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, plagiát...), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka, autorský komentář, recenze) Interpretace literárních textů

v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (m. diskusní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Role médií v moderních dějinách (m. expoziční)	

Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby, jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla

výstupy	učivo
při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky,	Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti), členění textu, odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost) Realizace funkčních stylů v textech

encyklopedie, internet) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Spolupráce a soutěž (m. hodnocení) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Vzdělávání v Evropě a ve světě (m. expoziční) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (m. expoziční) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (m. expoziční)	

4.1.2. Anglický jazyk

Předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor cizí jazyk a je z něj možno dělat maturitní zkoušku buď ve společné, nebo profilové části.

Anglický jazyk se vyučuje od prvního ročníku jako první cizí jazyk. Žáci jsou rozděleni do skupin podle svých znalostí ze základní školy. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyk. Vyučování probíhá v odborných jazykových učebnách, v učebně s interaktivní tabulí, v běžných učebnách a popř. v počítačových učebnách.

V prvním a v druhém ročníku je časová dotace předmětu 3 hodiny.

Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (v mluvené i v písemné podobě).

Žákům si mohou předplatit časopisy v anglickém jazyce, navštěvují divadelní představení v anglickém jazyce. Ve škole jsou informováni o mezinárodních zkouškách z anglického jazyka a účastní se konverzačních soutěží v anglickém jazyce. Dále mohou svoje znalosti prakticky využít při setkání s anglicky mluvícími cizinci ve škole.

Mezipředmětové vztahy se uplatňují především vůči českému jazyku, a to v oblasti literatury, dále pak v nácviku slohových útvarů, nácviků gramatických a syntaktických jevů. Mezipředmětové vztahy se dále rozvíjejí vůči druhému cizímu jazyku, a to v oblasti porovnávání výslovnosti, gramatiky a slovní zásoby. Při výuce anglického jazyka se snažíme využívat rozmanité výukové metody.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení;
- představuje novou slovní zásobu odvozováním smyslu z kontextu;
- vybízí žáky k odhadování obsahu čteného nebo slyšeného textu z jeho nadpisu a doprovodných obrázků nebo fotografií;

- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;
- dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení uspořádané na konci učebnice k intenzivnímu procvičení gramatiky a slovní zásoby;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- nabízí žákům cvičení z oddílu učebnice zvaném „Příprav se na test“ a vede je tak k rozpoznání úrovně svých aktuálních znalostí z probírané lekce;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů k porozumění čtení naučně populárních textů;
- vybízí žáky k získání sebejistoty při komunikaci v AJ, k upevňování slovní zásoby, gramatiky a k pravidelnému sledování svého pokroku v učení pomocí speciálních cvičení na konci učebnice.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisejí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají úlohám maturitních zkoušek a připravuje tak žáky na jejich řešení a úspěšné zvládnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- využívá cvičení a úloh ve speciální části lekce k nácviku komunikace a sdílení názorů v písemné formě;
- zadává samostatnou písemnou práci na konci každé lekce, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako nástroj ke komunikaci a zdroj informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;

- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky úkoly, hry a kvízy do dvojic nebo do menších skupin;
- speciálními cvičeními v oddíle „Připrav se na test“ podporuje u žáků jejich sebedůvěru ve své schopnosti.

Kompetence občanská

Učitel

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmů širší skupiny.

Environmentální výchova, tematický okruh: Problematika vztahu organismů a prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážení všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Průřezová témata, která se realizují průběžně ve všech ročnících:

1. Osobnostní a sociální výchova:

- 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (já sám o sobě, můj svět, zájmy, rodina, názory, vztahy k ostatním, plánování budoucnosti),
- 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému (řešení problému dialogem, předcházení stresu a zvládání stresových situací, nácvik rolí vedoucího i vedeného),
- 1.3 Sociální komunikace (respektování názoru jiných, pozitivní komunikace, vyjednávání a řešení problému),
- 1.4 Morálka všedního dne (mé hodnoty a morálka, rozlišování dobra a zla, pomoc ostatním, význam charitativních organizací, dilemata dnešní doby),
- 1.5 Spolupráce a soutěž (originalita x přizpůsobení se, rozvíjení schopnosti spolupráce ve dvojici/skupině, rozvíjení schopnosti argumentace)

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- 2.1 Globalizační a rozvojové procesy (pochození procesu globalizace a její vliv na náš svět, zemi, mé jako jedince, prolínání kultur, česká identita),

2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (nerovnoměrný vývoj světa, diskriminace, nevládní organizace), 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (mezinárodní organizace a pomoc), 2.4 Žijeme v Evropě (evropská kultura, rozdíly v životním stylu, Evropská unie, přínos České republiky)
2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě (význam vzdělání pro život a společnost, rozdílné vzdělávací systémy)

3. Multikulturní výchova:

3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů (soužití různých etnik, diskriminace, asimilace x separace, důvody migrace),
3.2 Psychosociální aspekty interkulturality (předsudky o jiných etnikách, strach z cizinců, změna vztahu k „jiným“),
3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (cizí jazyk jako nástroj komunikace, diskriminace)

4. Environmentální výchova:

4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí (ekosystémy),
4.2 Člověk a životní prostředí (vliv člověka, význam obnovitelných zdrojů, chování šetrné vůči životnímu prostředí, vliv růstu populace na planetu, zapojení jednotlivce),
4.3 Životní prostředí regionu a České republiky (Pardubicko a naše životní prostředí – identifikace problému, povědomí o možném řešení)

5. Mediální výchova:

5.1 Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace – historický vývoj médií a jejich vliv, práce lidí v médiích, práva občanů, tvorba zpráv, kritik),
5.2 Mediální produkty a jejich významy (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí – různé formy a jejich účinky, stereotypy a životní styl nabízený médii, reklama – rozbor, kritický přístup),
5.3 Uživatelé (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům – cílové zájmové skupiny a tvorba produktu „na míru“, návyky při konzumaci médií, užívání médií v jednotlivých rodinách),
5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí - uvědomování si vlivu médií na náš život, zobrazování násilí, pornografie),
5.5 Role médií v moderních dějinách (vědomí postavení médií ve společnosti – masová kultura, svoboda projevu, cenzura, role médií v přelomových okamžicích)

Aktivity:

Divadelní představení v angličtině, multikulturní týden v Pardubicích, mezinárodní zkoušky PET, FCE (příprava), konverzační soutěž v anglickém jazyce, tvorba školního časopisu v angličtině, exkurze: Praha

Pololetní písemné práce: píší se dvakrát ročně, v rozsahu tří vyučovacích hodin, 1. hodina: listening a reading comprehension, 2. hodina: grammar, a 3. hodina writing (termíny: prosinec/leden, květen/červen, výjimku tvoří 4. ročník, zde je závěrečná pololetní práce realizována podle toho, zda žáci píší státní maturitní zkoušku z anglického jazyka)

Pomůcky: CD přehrávač, interaktivní tabule, data projektor, jazyková laboratoř, obrázkové karty, DVD přehrávač, internet, časopisy, mapy, slovníky překladové, výkladové, učebnice

1. ročník - dotace: 3, povinný

Vzdělávací obsah (výstupy a učivo) směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Vzdelávací obsah je rozdělen na skupinu Pre-intermediate a případně skupinu Elementary, na základě rozřazení do skupin podle vstupního testu.

výstupy	učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích rozumí obsahu čtené a slyšené písně rozumí krátkému naučnému textu o postihne jeho hlavní body rozumí slyšenému i čtenému popisu, postihne hlavní body charakteristiky rozumí krátkému novinovému článku Produktivní řečové dovednosti Žák přednese souvislý projev na zadané téma popíše svoje rutinní činnosti, popíše prostor okolo sebe, podá instrukce charakterizuje sám sebe v osobním dopise novému kamarádovi popíše, co má někdo na sobě a jak vypadá převypráví přečtený příběh nechá kamarádovi vzkaz po telefonu napiše e-mail kamarádovi objedná si jídlo a pití v kavárně nebo prodejně rychlého občerstvení vypráví o nedávných událostech sdělí, jaké má plány do budoucna napiše žádost o práci na léto a stručně v ní popíše svoje zkušenosti a schopnosti Interaktivní řečové dovednosti Žák vyměňuje si s kamarádem názory na běžné situace zeptá se kamaráda na jeho plány a předsevzetí do budoucna a na podobné otázky odpoví podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související dorozumí se na nádraží, koupí si správnou jízdenku domluví se v restauraci v pozici zákazníka i	Jazykové prostředky a funkce: Gramatika: porovnání systému učiva probraného v rámci předchozího studia, sloveso „být“ a „mít“, zájmena, osvojení a prohloubení znalostí přítomného času, minulého času, předpřítomného času, průběhovitosti, (další vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti - schopnost vyjádřit budoucnost), použití členů, stupňování přídavných jmen Gramatika pokročilí: způsobová slovesa, podmínkové věty, negativní předpony, modifikační příslovce, sloveso + infinitiv/gerundium, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, členy, neurčitá zájmena, vyjádření množství, přídavná jména zakončena na “-ed” a “-ing”, srovnávání, frázová slovesa, jmenné a verbální fráze, morfémy, sufixy, prefixy, statická a dynamická slovesa, rozvité věty vedlejší - vztažné věty, složitá souvětí, časové věty, nepřímá řeč Fonetika: výslovnost lexikálních jednotek, hláskových skupin, intonace vět, pokynů a otázek, zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, intonace ve výrazech překvapení, slovní a větný přízvuk, zdokonalování aktivně použitelných znalostí a dovedností Tematické okruhy: Příroda a život v přírodě, životní prostředí, ekologie (oblast společenská) Komunikační situace: Sdělení zážitků a zkušeností, Sdělení plánů do budoucna, Popis a charakteristika lidí, vyjadřování libosti a nelibosti, zájem a nezájem, radost, zklamání, oblast osobní – recepty, domácí potřeby Oblast vzdělávací – debaty a diskuse Oblast osobnostní – identita, způsob vnímání sebe sama Samostatný ústní projev- shrnutí, srovnání, vyprávění Lexikologie: slovní zásoba spojená s probíranými tematickými okruhy, ustálené fráze, ustálené kolokace, ustálená větná spojení, Pravopis: osvojení pravidel a zákonitostí psaného jazyka, konvence používané při prezentaci

číšníka zeptá se kamaráda, co dělal minulý víkend a na stejnou otázku odpoví zeptá se na kamaráda na základní osobní údaje a na jeho každodenní život a na podobnou otázku odpoví chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	výslovnosti, pravidla u složitějších slov Psaní: (kratší i delší písemný projev) Podrobný životopis, tvorba osobního profilu, strukturovaný životopis Osobní dopis (neformální) Úřední dopis (formální) Pozvání a odpověď Blahopřání Čtený a slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty
přesahy z a do: Mezipředmětové vztahy (začátečníci i pokročilí): Český jazyk - srovnání pojmenování slovních druhů (přivlastňovací zájmena/possesive adjectives) - srovnání tvorby otázky - prvky osobního dopisu - porovnání tvorby rozkazovacího způsobu v ČJ a v AJ, tvorba oznámení a výzvy k účasti na akci - původ slova: porovnání názvů vyučovacích předmětů v ČJ a v AJ - původ slova: porovnání názvů hudebních nástrojů v ČJ a v AJ - tvorba vyprávění Cizí jazyky – srovnávání gramatických struktur a slovní zásoby Český jazyk - srovnání pojmenování slovních druhů (přivlastňovací zájmena/possesive adjectives) - srovnání tvorby otázky - prvky osobního dopisu - porovnání tvorby rozkazovacího způsobu v ČJ a v AJ, tvorba oznámení a výzvy k účasti na akci - původ slova: porovnání názvů vyučovacích předmětů v ČJ a v AJ - původ slova: porovnání názvů hudebních nástrojů v ČJ a v AJ - tvorba vyprávění Základy společenských věd – představování, setkání s novými lidmi Tělesná výchova – části těla, běžné sporty, zdravé sporty Hudební výchova – hudební nástroje Biologie – národní parky, ochrana divokých zvířat, ochrana přírody před turismem Dějepis – významné osobnosti v dějinách lidstva Zeměpis – monarchie dnes – země Evropy – život a kultura různých zemí světa Informační a výpočetní technika – internet	

2. ročník - dotace: 3, povinný

Vzdělávací obsah (výstupy a učivo) směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce. Liší se podle zařazení studenta do skupiny dle jeho jazykových schopností. Vzdelávací obsah je rozdělen na skupinu Pre-intermediate a skupinu Intermediate.

výstupy	učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák - rozumí čtené zprávě na známé téma - postihne zápletku i sled událostí ve	Jazykové prostředky a funkce: Gramatika: negativní předpony, modifikační příslovce, systém přítomných, minulých a budoucích časů,

filmu či hře - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - podle instrukcí najde cíl své cesty - vystihne hlavní body slyšeného rozhovoru Produktivní řečové dovednosti	sloveso + infinitiv/gerundium, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, členy, neurčitá zájmena, vyjádření množství, přídavná jména zakončená na “-ed” a “-ing”, 2. a 3. stupeň přídavných jmen, srovnávání, frázová slovesa, modální slovesa, podmínkové věty, trpný rod v časech Gramatika pokročilí: statická a dynamická slovesa, rozvíte věty vedlejší -
Žák - vyplní dotazník - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - přednese souvislý projev na zadané téma - vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj - popíše vzhled ideální města či venkova - stručně vyjádří svůj názor a umí srovnávat - vyhledá ve čteném, populárně-naučném textu o technologii konkrétní informace - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů Interaktivní řečové dovednosti	vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné, složitá souvětí, časové věty, nepřímá řeč Fonetika: intonace v otázkách, slovní a větný přízvuk a dále se rozvíjí schopnost rozpoznávat zvuky a přesně je reprodukovat, další využití těchto schopností v poslechových cvičeních Komunikační situace: rozhovor s kamarádem o tom, co dělali v uplynulých dnech, vyjadřuje souhlas a nesouhlas, komunikace prostřednictvím telefonu – formální, neformální, komunikace prostřednictvím dalších medií, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě Samostatný ústní projev – oznámení, prezentace
Žák - vede rozhovor, umí přijmout a odmítnout pozvání - vyměňuje si s kamarádem informace a názory - požádá o zopakování informace, pokud ji nepostihne - domluví si schůzku	Lexikologie: slovní zásoba spojená s probíranými tematickými okruhy, přísloví Pravopis: osvojení pravidel a zákonitostí psaného jazyka, pravidla u složitějších slov Psaní: esej, vypravování, žádost, pozdrav, vzkaz (kratší i delší písemný projev) Čtený a slyšený text: texty informační, popisné

přesahy z a do:

Mezipředmětové vztahy (začátečníci i pokročilí):

Základy společenských věd - charakter a osobnost člověka

Český jazyk - osobní profil

Český jazyk - článek do časopisu

Český jazyk - reklamní leták

Český jazyk - pozitivní kritika filmu

Český jazyk - neformální dopis, formální dopis

Český jazyk - slohová práce – vyprávění

Český jazyk – porovnání stavby věty v ČJ a AJ: pořadí popisných přídavných jmen

Cizí jazyky - srovnání gramatických struktur a slovní zásoby

Dějepis - významné události z dějin VB, USA

Biologie - ekologie, zoologie

Chemie - ochrana životního prostředí

Informační a výpočetní technika - využití internetu při výuce, využití slovníku na internetu

Tělesná výchova - sportovní terminologie, známé druhy sportů

Fyzika – technické a fyzikální vynálezy spojené s cestováním
 Výtvarná výchova – výtvarné a divadelní umění

3. ročník - dotace: 4, povinný

Vzdělávací obsah (výstupy a učivo) směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce. Vzdelávací obsah je rozdělen na dvě skupiny podle předchozích znalostí studentů.

výstupy	učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšeném projevu rozliší detaily - rozumí čtenému novinovému článku, přiřadí k němu titulky a vyhledá specifické fráze - v slyšeném rozhovoru několika mluvčích rozliší, kteří z nich mají odlišná stanoviska - v slyšených rozhovorech dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah - rozumí obsahu čteného, populárně naučného článku a doplní ho o chybějící detailní informace - rozliší pravdivé a nepravdivé informace v slyšeném, populárně naučném projevu - rozpozná význam homonyma z kontextu slyšeného textu - rozumí radě lékaře, jak se léčit - rozumí hlavní myšlence čteného popisu člověka a jeho práce - vyhledá v populárně naučném článku specifické informace - rozumí hlavní hlavnímu tématu slyšeného vyprávění a rozpozná pocity mluvčího - v slyšeném názoru mluvčího na lidi jeho země rozliší národnost mluvčího	Jazykové prostředky a funkce: Gramatika začátečníci: pořadí přídavných jmen ve větě, přítomný čas, statická a dynamická slovesa, vazba slovesa a infinitivu/ “-ing” formy, minulý čas, vazba “used to”, zvolací věty, vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné, typy podmínkových vět, vyjádření spekulace a předpovědi, budoucí čas prostý a průběhový, časové věty, vyjádření jistoty nebo pochybnosti pro minulý děj, nepřímá řeč, nepřímá otázka, vazba slovesa na dva předměty, stupňování přídavných jmen a příslovčí, práci věty, větné dodatky, časové předložky, trpný rod, Gramatika pokročilí: neurčitá zájmena, vyjádření „nechat si něco udělat“, typy zájmen, účelové věty, přičestí, porovnání vlastností, minulý a předminulý čas prostý a průběhový, vyjádření množství Fonetika: procvičují se poslechové dovednosti, příprava na samostatnou reprodukci poslechových cvičení, intonace vět
Produktivní řečové dovednosti Žák - představí se a napíše o sobě a svých zálibách v strukturovaném osobním dopise - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne/večera - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní	Tematické okruhy a komunikační situace: Oblast veřejná: Spojené království Velké Británie a Severního Irska Kanada Praha (veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, orgány, veřejná jednání, veřejné služby, oprávnění, vystoupení, soutěže) Irsko USA Můj oblíbený anglicky píšící autor Česká republika (státní správa, firmy,

zásobou a jazykovými strukturami odpovídají cími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - napíše žádost o práci - stylisticky správně napíše neformální dopis - reprodukuje vylechnutý krátký text - rezervuje si ubytování pomocí formálního dopisu - popíše život a dílo oblíbeného básníka nebo spisovatele - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko	průmysl, zemědělství) Zvyky a tradice, život a tradice Svátky v anglicky mluvících zemích, Pardubice – mé město, rodina Kulturní život v mém městě Cestování Lidé a společnost (cizí domov, krajina, společenské vztahy, spolupracovníci a blízcí lidé) Jazykové zvláštnosti a odlišnosti Komunikační situace: řešení problémů (vyjadřování postojů, názorů a stanovisek) - žádost o radu a o pomoc, prosba, svolení, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz - žák popíše své emoce (sympatie, lhostejnost, strach) - zjišťování názorů - vyjádření morálních postojů (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení) - prezentace - diskuse (řízená) - pozorování rozdílů - formální a neformální rozhovor (interakce) - korespondence
Interaktivní řečové dovednosti	
Žák - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů - zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru - diskutuje s kamarády o svých životních stylech - simuluje rozhovor pacienta a lékaře - vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem na vývoj věcí či událostí v budoucnosti - zeptá se kamaráda, co bude dělat v určitou dobu v budoucnosti a na podobné otázky odpoví - domluví se s kamarádem na kompromisu s využitím vhodných výrazových prostředků - v rozhovoru s kamarádem porovnává své zážitky a dojmy z různých situací - písemně, neformálním dopisem, reaguje na pozvání - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur,	Samostatný ústní projev – reprodukce textu Lexikologie: ustálené kolokace, jednoduché idiomy, ustálené větné rámce Pravopis: pravidla u složitějších slov, zákonitosti vyplývající z podoby jazyka pro frázování a intonaci Psaní: pozdrav, vzkaz, esej, přání, podrobný popis (kratší i delší písemný projev), obchodní dopis, návod Oblast pracovní – pracovní pohovor a smlouva, popis práce a bezpečnost práce, méně časté profese, nástroje a zařízení, pracovní události, spolupracovníci Čtený a slyšený text: texty faktografické, dokumentární, umělecké Využití filmu, audionahrávek, videonahrávek, veřejných hlášení a

vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií (tisk rozhlas, televize, internet)	telefonu, reklamní materiály
přesahy z a do: Mezipředmětové vztahy (začátečníci i pokročilí): Český jazyk – porovnání stavby věty v ČJ a AJ: pořadí popisných přídavných jmen - významní anglo-američtí autoři - nácvik slohových útvarů - upevňování gramatických, pravopisných a syntaktických struktur a pravidel Cizí jazyky - srovnání gramatických struktur a slovní zásoby Dějepis - významné události z dějin Velké Británie a USA Biologie - ekologie, biologie člověka Chemie - ochrana životního prostředí Zeměpis - Spojené Království Velké Británie a Severního Irska - Kanada - Praha - Pardubice Základy společenských věd - Člověk ve společnosti; člověk jako jedinec; politické systémy Fyzika - technické a fyzikální vynálezy spojené s cestováním Výtvarná výchova - výtvarné a divadelní umění	

4. ročník - dotace: 4, povinný

Vzdělávací obsah (výstupy a učivo) směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce. Vzdelávací obsah se místy může lišit podle úrovně znalostí studentů.

výstupy	učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák - výraz a detailní informace - porozumí obsahu a významu novinového titulu - v slyšeném projevu mluvčích rozliší podstatu obsahu jejich sdělení - v slyšených odpovědích na otázky rozliší názory jednotlivých mluvčích na dané téma - rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům čteného novinového článku o sociálních stránkách internetu - v slyšeném sdělení porozumí názoru jednotlivých mluvčích na danou problematiku Produktivní řečové dovednosti Žák - ústně popíše děj podle obrázku nebo fotografie	Jazykové prostředky a funkce: Gramatika začátečníci i pokročilí: porovnání vlastností, minulý a předminulý čas prostý a průběhový, vyjádření množství, sloveso ve spojení s různými slovními druhy, vyjádření budoucnosti, časové věty, budoucí čas průběhový a předbudoucí čas, spojky, vyjádření schopnosti, nepřímá řeč, slovesa uvádějící nepřímou řeč, podmětové a předmětové otázky, větné dodatky, vyjádření rady, povinnosti a zákazu, vyjádření jistoty, pravděpodobnosti a možnosti v přítomnosti, v minulosti a do budoucnosti, modální slovesa v minulém čase, smíšené kondicionály – vyjádření imaginární situace, trpný rod, složitější větné struktury v trpném rodě, řazení vět, odvozování, transpozice, transformace, valence Fonetika:- zlepšuje reprodukci poslechových cvičení, která se zaměřují na osvojení slovní

- užívá vhodné výrazy k zdůraznění svých myšlenek v písemném projevu - napíše recenzi přečtené knihy - gramaticky správně formuluje radu, povinnost a zákaz - užívá parafrází k popisu různých možností - napíše žádost o práci - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - přednese souvislý projev na zadané téma	zásoby maturitních okruhů a uvědomělé rozlišení lexikálních jednotek, kolísající přízvuk, fonetická redukce, fonetické rysy Tematické okruhy: - Volný čas a koníčky (netradiční dovolená, netradiční koníčky) - Sport (vybavení pro sport a zábavu) - Vzdělání, moje škola (oblast vzdělávací – primární, sekundární a terciární školství v ČR, v USA a VB, vybavení učeben, práce v učebnách, povolání a tituly vzdělávacích institucí, profesní instituce, naučné společnosti a kluby) - Zdraví a zdravotní péče (zdraví, životní styl, nehody – oblast osobní) - Studium a četba, romány a časopisy (anotace, výtahy) - Můj oblíbený americký a britský autor - New York - Londýn - Zdravé stravovací návyky - Problémy současného světa – globální problémy (aktuální události a dění většího významu) - Media a jejich účinky na jednotlivce a společnost (autentické materiály) - Politické systémy (hlavní politické strany a orgány, pasy) - Věda a technika, pokrok, světonázor - Ekologie a ohrožené druhy zvířat - Austrálie, Nový Zéland (jednotlivé země – politické a ekonomické postavení ve světě, stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury, vztahy s Českou republikou, národní zvláštnosti a odlišnosti) - Umění, významné osobnosti, díla a úspěchy Komunikační situace: vyjadřování přání porovnávání odlišností vyjadřování názorů, předností a nedostatků, překvapení, údivu, obavy, vděčnosti diskuse o argumentech pro a proti ústní prezentace na dané téma ústní pracovní pohovor studentské shromáždění Psaní: inzerát, úvaha, odborný popis (kratší i delší písemný projev) psaní recenze, článek, popis osoby, žádost o práci, dramatizace, psaní biografie,
Interaktivní řečové dovednosti	
Žák - diskutuje s kamarády o vztahu k majetku, k penězům a o finančním zajištění svého života - vhodnými argumenty podpoří nebo odmítá v diskusi dané vládní stanovisko ke skutečnosti - pohovoří s kamarádem o svých budoucích osobních a pracovních plánech a vizích - zeptá se kamaráda na jeho názor na různé problematiky našeho života a na podobné otázky odpoví - vede pracovní pohovor	

- odpovídá na otázky kladené při pracovním pohovoru - zaujme svoje stanovisko a akceptuje jiný názor k dané problematice - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Lexikologie: přísloví, frázová slovesa, ustálené větné rámce, odborné výrazy a fráze na známá témata, umělecké předměty Pravopis: zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti Čtený a slyšený text: texty umělecké, dokumentární, imaginativní
přesahy z a do: Mezipředmětové vztahy (začátečníci i pokročilí): Český jazyk - porovnání vyjadřování posloupnosti minulých dějů Biologie - zoologie - ekologie, biologie člověka Zeměpis - Evropská unie - Irsko - Životní prostředí - New York - Česká republika - Problémy současného světa - Spojené státy americké - Austrálie, Nový Zéland Informatika a výpočetní technika - tabulky a grafy, internet Dějepis - významné události z dějin Velké Británie a USA Fyzika - technické a fyzikální vynálezy spojené s cestováním Cizí jazyky - srovnání gramatických struktur a slovní zásoby Chemie - ochrana životního prostředí	

4.1.3. Německý jazyk

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Žák se naučí vstupovat do komunikačních situací jako osoba soukromá, ale také jako součást širší veřejnosti, kde se komunikační situace odehrávají v rovině formální korespondence, interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce.

Žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu, v jehož rámci vstupuje do nejrůznějších komunikačních situací.

Žák vystupuje jako součást vnějšího prostředí, účastní se různých kulturních, sportovních a dalších akcí.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

1. ročník

Cílem po celou dobu studia je schopnost dorozumět se ústně i písemně v každodenních jednoduchých situacích a vyjádřit se obecně k jednoduchým tématům, systematické procvičování všech 4 základních dovedností (poslech, čtení, psaní, mluvení), motivovat žáka tak, aby se zvýšil jeho zájem o aktivní osvojování jazyka.

Poslech: rozpoznat téma, postihnout hlavní body.

Čtení: rozpoznat hlavní myšlenku.

Písemný projev: jednoduchý popis místa, události, osob.

Ústní projev: jednoduchý popis (cesta, věc, osoba, událost), představit sebe i druhé, poskytnout omezené nekomplikované informace.

2. ročník

Poslech: pochopit hlavní myšlenku a záměr mluvčího.

Čtení: pochopit hlavní myšlenku a záměr vypravěče.

Písemný projev: jednoduché popisy a vyjádření názorů a postojů.

Ústní projev: představení sebe i druhých osob, popisy (místo, cesta, události..), poskytnout nekomplikované informace s omezenou přesností, vyjádřit názor srozumitelně.

3. ročník

Poslech: pochopit hlavní myšlenku a záměr a názor mluvčího, postihnout specifické informace.

Čtení: pochopit nejen hlavní myšlenku, ale i podrobnější informace, pochopit záměr a názor autora, porozumět popisu událostí, odhadnout význam neznámých výrazů.

Písemný projev: podrobné popisy (cesta, osoba, zážitek, událost..), vyjádřit srozumitelně názor postoj a morální stanovisko, vyjádřit úmysl, žádost, přání, prosbu, nabídku, pozvání, vysvětlit problém.

Ústní projev: podrobné popisy, porovnání alternativ, shrnutí informací, vyjádření vlastní myšlenky a názoru, postižení podstaty myšlenky nebo problému.

4. ročník

Poslech: postihnout specifické informace, porozumět jednoduchým technickým informacím k předmětům každodenní potřeby.

Čtení: porozumět výstavbě textu, vyhledat specifické informace, shromáždit specifické informace z různých částí textů, rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informace.

Písemný projev: vysvětlit problém a navrhnout řešení, ověřit si a sdělit specifické informace a zprávy, požádat o specifické informace a využívat faktografické informace.

Ústní projev: postihnout dostatečně přesně podstatu myšlenky nebo problému, vysvětlit své názory, reakce, plány, zdůvodnit je.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
(navázáno na: *své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj*)
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- dokáže využít různých postupů
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- vybírá metodu
(navázáno na: *uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice*)
- problém správně interpretuje
(navázáno na: *kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry*)

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

1. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Družba škol, exkurze (Aktivita): Každoroční výměnný pobyt žáků Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 a Gymnázia Selb (BRD) Akce Goethova institutu Exkurze do německy mluvících zemí

Pomůcky (Pomůcka): Učebnice, další rozšiřující literatura, slovníky audio, video, internet

Olympiáda v německém jazyce (Soutěž): poslech s porozuměním, konverzační znalosti

výstupy	učivo
Interakce Ústní interakce projev - formuluje svůj názor, reaguje správně a stručně Poslech s porozuměním – rozumí každodenním situacím Čtení s porozuměním - rozumí hlavním bodům nekomplikovaných textů Písemný projev – vyjadřuje se gramaticky správně, používá slovník, Ústní projev – je schopen opakovat slova a věty foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků v běžných, každodenních situacích, používá vhodné výrazy	Jazykové prostředky a funkce Fonetika - německý hláskový systém, osvojení výslovnosti německých hlásek, intonace, rytmus, slovní přízvuk, porovnání s češtinou Pravopis- psaní odlišných hlásek, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti, velká písmena Gramatika - osobní zájmena, rod podst. jmen, určitý a neurčitý člen, množné číslo podst. jmen, skloňování podst. jmen, forma vykání, podmět man, tázací zájmena a příslovce, základní a řadové číslovky, předložky se 3. a 3. a 4. pádem, přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves, způsobová slovesa, slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, pořádek slov přímý a nepřímý v oznamovací větě, pořádek slov v tázací větě, kladná a záporná odpověď, vyjádření záporu, rozkazovací způsob Slovní zásoba a témata - pozdravy, představování, povolání, názvy zemí, lidé, národností, jazyků, místní a zeměpisné názvy, osobní údaje, rodinný život, členové domácnosti, volnočasové aktivity, problémy ve škole, jídlo a stravování, každodenní povinnosti, životní styl, dnešní mládež, příležitostná práce, fyzický a psychologický popis osob, druhy obchodů, zboží, nakupování, služby, účast na kulturních akcích Komunikativní funkce jazyka a typy textů Interakce - představení sebe či jiného, zdvořilostní komunikace, získání informací o jiných lidech, telefonování Samostatný ústní projev - podání základních informací o sobě, pojmenování činností, zaměstnání, národností, jazyků, států a obyvatel,

	vyprávění a rodině a přátelích, domácích zvířatech, o svém dnu, o svých stravovacích návycích, zájmech, plánech do budoucna, vyjádření vztahů, popis osob, oslavy, sdělení informací o plánovaných nákupech, domluvení schůzky, popis polohy objektu, podání informací o kulturních akcích Písemný projev – krátký písemný útvar- inzerát, dotazník, vzkaz, pozvánka, soukromý dopis Čtení s porozuměním - jazykově nekomplikované texty Poslechové dovednosti – jazykově nekomplikované texty Reálie – Vídeň, Rakousko Prohlídka města, základní údaje o zemi, stravování v ČR, D, R Komunikační situace – přivítání, rozloučení, názor, postoj, stanovisko, souhlas, nesouhlas, možnost, nemožnost, nutnost, prosba, odmítnutí, žádost o svolení, povinnost, libost, nelibost, zájem, nezájem, rada, přijetí a odmítnutí nabídky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace - představení sebe či jiného, zdvořilostní komunikace, získání informací o jiných lidech, telefonování (metoda: expoziční, fixační) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě - názvy zemí, národností, jazyků, místní a zeměpisné názvy, shody rozdíly ve stravovacích návycích v ČR, D a R. (metoda: expoziční – práce s učebnicí, pozorování, práce s mapou)	
přesahy z a do: CJL (1. ročník): Běžná jazyková komunikace, ANJ (1. ročník): Seznamování, lidská komunikace, MAT (1. ročník): Základní poznatky z matematiky	

Ročník: 2. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Družba škol, exkurze (Aktivita): Každoroční výměnný pobyt žáků Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 a Gymnázia Selb (BRD) Akce Goethova institutu Exkurze do německy mluvících zemí

Pomůcky (Pomůcka): Učebnice, další rozšiřující literatura, slovníky audio, video, internet

Olympiáda v německém jazyce (Soutěž): poslech s porozuměním, konverzační znalosti

výstupy	učivo
Interakce Ústní interakce projev – rozumí každodenním situacím, zjistí jednoduché informace, baví se na běžná témata, zvládne všední situace v obchodech, Poslech s porozuměním – rozumí jednoduchým informacím, pochopí smysl krátkých sdělení. Čtení – s porozuměním – najde specifickou informaci, pochopí hlavní informaci, umí získat základní informace z novin, časopisů Písemný projev – zvládne jednoduché osobní dopisy, popíše každodenní život, popíše jednoduše své zážitky, Ústní projev – popíše známé věci a osoby, sdělí svůj názor na denní témata,	Jazykové prostředky a funkce gramatika: přítomný čas sloves, předložky 3. a 4. pád, préteritum, perfektum, pomocná slovesa, příslovečná určení času, minulý čas s (ne)odlučitelnou předponou, předložky se zeměpisnými názvy, souvětí podřadné a spojky, préteritum způsobových sloves, souvětí souřadné a spojky, zvratná slovesa, časové předložky, časový čtvrtý pád, stupňování, skloňování přídavných jmen po členech, tázací zájmena, sloveso werden, vedlejší věty účelové, um ...zu, infinitiv s zu, zkracování vedlejších vět, fonetika: intonace, přízvuk, krátké samohlásky, dlouhé samohlásky, diktáty, pravopis: základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova lexikologie: místa a instituce ve městě, památky, cestování, dopravní prostředky, cestování, škola, třída, činnosti ve škole, mimo školu, rodina, prázdniny, výměnný pobyt, popis události, obrázku, počasí, části těla, zdraví, nemoci, příznaky, léčba, známí lidé, názory, popis osob, oblečení, odívání, zaměstnání, vlastnosti, dovednosti, klady a zápory, životopis, Komunikativní funkce jazyka a typy textů získávání a sdělování informací, vzkaz, řízený rozhovor, interakce: diskuse, domluvit si schůzku, diskuse o událostech Čtení s porozuměním Poslechové dovednosti Písemný projev: jednoduchý formální dopis, poznámka, email, žádost, oznámení, inzerát, odpověď na inzerát, dopis, životopis, Tematické okruhy dle lekcí Komunikační situace dle lekcí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace (rozhovory), Morálka všedního dne (každodenní povinnosti) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí přesahy z a do;	

ČJ – srovnání gramatických struktur s mateřským jazykem, AJ – porovnání slov anglického původu, D – historické i současné události

3. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Družba, exkurze (Aktivita): Výměnný pobyt žáků Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 a Gymnázia Selb (BRD), exkurze do německy mluvících zemí, akce Goetheho institutu

Pomůcky (Pomůcka): Učebnice, další rozšiřující materiály, časopisy, slovníky, audio, video, internet

Olympiáda v německém jazyce (Soutěž): poslech s porozuměním a konverzační dovednosti

výstupy	učivo
Interakce Ústní interakce projev – vyjádří svůj názor a preference, dovede poskytovat informace a požádat o informace Poslech s porozuměním – rozumí konverzaci, jestliže je vedena pomalu a standardním jazykem Čtení s porozuměním – chápe obsah krátkého příběhu, rozumí krátkým referátům na známé téma Písemný projev – popíše předměty a osoby, které zná, osobní zkušenosti a zážitky, zaznamená informace ke známému tématu Ústní projev – hovoří o budoucích plánech, povypráví události příběhu, popíše jasně věci, předměty a osoby	Jazykové prostředky a funkce gramatika: würde + infinitiv, vedlejší věty podmínkové, konjunktiv II sloves nepravidelných, konjunktiv II sloves sein, haben, werden, souvětí souřadné, konjunktiv II způsobových sloves, nepřímá otázka, vedlejší věty časové, préteritum, vedlejší věty vztahné, trpný rod, man, přídavná jména po kein, mein..., skloňování podst. jmen – 2. pád, zájmena neurčitá, vazby sloves, zájmenná příslovce tázací fonetika: diktáty pravopis: základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova lexikologie: plány do budoucna, přání, dům, osobní a společenský život, bydlení, město, vesnice, kultura, sport, cestování, média, události, Komunikativní funkce jazyka a typy textů přání, popis, požádání o informace, vyprávění, rady, interakce: diskuse, řízený rozhovor, získávání, sdělování informací, argumentace, Čtení s porozuměním Poslechové dovednosti Písemný projev: anketa, osobní e-mail, delší text, Reálie – Berlín, Vídeň, Rakousko, Tematické okruhy dle lekcí Komunikační situace dle lekcí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (já a moji přátelé) Morálka všedního dne (přátelé, spolužáci) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační procesy – cestování po světě, globální problémy – nezaměstnanost MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – sociokulturní rozdíly	
přesahy z a do: ČJ – srovnání gramatických struktur s mateřským jazykem, AJ – slova přejatá s angličtiny, ZSV - spolupráce ve skupině, kolektiv, Z – Rakousko, D – události současné a historické	

4. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Družba, exkurze (Aktivita): Výměnný pobyt žáků Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 a Gymnázia Selb (BRD) Exkurze do německy mluvících zemí, Akce Goethova institutu

Pomůcky (Pomůcka): Učebnice, další rozšiřující literatura, slovníky, časopisy audio, video, internet

Olympiáda v německém jazyce (Soutěž): Poslech s porozuměním a konverzační dovednosti

výstupy	učivo
Interakce Ústní interakce projev – zapojí se bez přípravy do tématu, které je mu blízké, vyjádří své pocity a reaguje na cizí emoce Poslech s porozuměním – rozumí diskusi ke společensky aktuálnímu tématu, zachytí informace v rozhlasovém pořadu, v televizi, pochopí informace z přednášek na známá témata, Čtení s porozuměním – pochopí popis situace, která není nová, pochopí v textu nejdůležitější argumenty Písemný projev – vysvětlí svůj názor, důvody svého chování, vede písemnou konverzaci na běžná témata, odpoví na inzerát a umí požádat o více informací Ústní projev – popíše své sny, pocity, názory, důvody svého chování, popíše svůj zážitek a zhodnotí ho, hovoří o tématech každodenního života a vyjádří svůj názor	Jazykové prostředky a funkce gramatika: spojky, předložky s 2. pádem, budoucí čas, vztažné věty, složená podstatná a přídavná jména, skloňování příd. jména s 2. pádem, slabé skloňování podst. jmen, slovesa s infinitivem, stupňování přídavných jmen, vyjadřování českého jeden z nej-, vzájemné postavení příslovečných určení, nicht, předminulý čas, vedlejší věta nachdem, směrová příslovce, přičestí přítomné, přičestí minulé, skloňování příd. jmen bez členu, während, zpodstatnělá přídavná jména, fonetika: fonetická transkripce, diktáty pravopis: základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova, slova přejatá z angličtiny lexikologie: vzdělání, svět, příroda, člověk, pocity, plány do budoucna, podnebí, životní prostředí, osobní vztahy, komunikace, události, cestování, státní struktura, vnitřní konflikty, EU Komunikativní funkce jazyka a typy textů získávání a sdělování informací, vyprávění, popis, vyprávění, interakce: diskuse, argumentace, řízený rozhovor, Písemný projev: delší text: e-mail, jednoduchý formální dopis, referát, článek do časopisu, krátká prezentace, motivační dopis, delší článek do časopisu, Reálie – vzdělávací systém Německa, Česká republika, naše město, Švýcarsko, Curych, německé osobnosti, politický systém Německa Tematické okruhy dle lekcí Komunikační situace dle lekcí Poslechové dovednosti Čtení s porozuměním
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, komunikace, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy z a do: ČJ - srovnání gramatických struktur s mateřským jazykem, AJ - slova přejatá s angličtiny, ZSV- mezilidské vztahy, sebepoznání, řešení situace, spolupráce ve skupině, kolektiv, Z – Švýcarsko	

4.1.4. Francouzský jazyk

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě), seznamují se s různými vrstvami jazyka (hovorové, slangové, familierní výrazy, odborná terminologie) a jsou vedeni k poznávání a pochopení života a kultury frankofonních zemí. Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích. Cílem je rovněž rozvoj schopnosti formulovat vlastní názor a prezentovat ho před ostatními. Rozvíjena je také argumentace a protiargumentace v cizím jazyce.

Žák se naučí vstupovat do komunikačních situací jako osoba soukromá, ale také jako součást širší veřejnosti, kde se komunikační situace odehrávají v rovině formální korespondence, interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce.

Žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu, v jehož rámci se navozují nejrůznější komunikační situace, v nichž by se žák mohl ocitnout při pobytu ve frankofonním prostředí - probíhají interakce mezi žákem a učitelem, ale i mezi žáky navzájem.

Žák vystupuje jako součást vnějšího prostředí, účastní se různých kulturních, sportovních a dalších akcí.

Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky, kterou může prokázat získáním mezinárodní zkoušky DELF (Diplôme d'études en langue française).

Žák má vyjadřovací prostředky a slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci běžných tematických okruhů (rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální událost). Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech; všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
(navázáno na: *své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj*)
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
(navázáno na: *efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení*)

- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
(navázáno na: *kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi*)
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
(navázáno na: *kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci*)

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
(navázáno na: *rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části*)
- dokáže využít různých postupů
(navázáno na: *je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran*)
- vybírá metodu
(navázáno na: *uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice*)
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
(navázáno na: *zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků*)
- problém správně interpretuje
(navázáno na: *kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry*)
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
(navázáno na: *vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy*)

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
(navázáno na: *rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění*)
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
(navázáno na: *prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem*)
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu

(navázáno na: *používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu*)

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu

(navázáno na: *s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu*)

- efektivně využívá moderní informační technologie

(navázáno na: *efektivně využívá moderní informační technologie*)

- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

(navázáno na: *vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci*)

Kompetence sociální a personální

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých

(navázáno na: *projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých*)

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

(navázáno na: *rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům*)

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii

(navázáno na: *přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii*)

- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

(navázáno na: *přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje*)

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe

(navázáno na: *posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe*)

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

(navázáno na: *aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů*)

- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

(navázáno na: *přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje*)

- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje

(navázáno na: *odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje*)

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

(navázáno na: *stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky*)

Kompetence občanská

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

(navázáno na: *posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí*)

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

(navázáno na: *promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování*)

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc

(navázáno na: *chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc*)

- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí

(navázáno na: *respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí*)

- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

(navázáno na: *rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání*)

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě

(navázáno na: *informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě*)

- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

(navázáno na: *o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu*)

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést

(navázáno na: *posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést*)

- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

(navázáno na: *chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory*)

- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit

(navázáno na: *získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit*)

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

(navázáno na: *usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu*)

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

(navázáno na: *rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě*)

- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace

(navázáno na: *uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace*)

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

(navázáno na: *cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření*)

1. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Jazykové hry (Aktivita)

didaktické hry na procvičení slovní zásoby, soutěže

Pololetní písemné práce (Aktivita)

CD přehrávač, videorekordér, data projektor, jazyková laboratoř, obrázkové karty (Pomůcka)

audiovizuální technika - poslechová cvičení; jazyková laboratoř - nácvik porozumění, výslovnosti a řečových dovedností; obrázkové karty - procvičení slovní zásoby

výstupy	Učivo
Žák rozumí jednoduchému ústnímu projevu i psanému textu na běžné téma	Jazykové prostředky Fonetika - výslovnost jednotlivých hlásek (samohlásky, nosovky, polosamohlásky,

Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace Odhadne význam neznámých slov na základě kontextu, používá dvoujazyčný slovník Sdělí ústně i písemně základní osobní údaje sobě, o své rodině. Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. Ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. Odpoví na sdělení. Reaguje na jednoduché pokyny Vyjádří přání, omluvu, souhlas, nesouhlas Komunikuje v rozsahu probraného učiva Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích. Umí klást otázky a na podobné otázky odpovídá.	souhlásky), slovní přízvuk, distinktivní rysy. Vázání a řetězení, rytmické celky, melodie věty. Intonace otázky a oznamovací věty. Tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, Porovnání zvukové a písemné podoby jazyka Četba jednoduchých literárních ukázek Orientace v textech o základních reáliích Francie a frankofonních zemí Člen určitý, neurčitý, dělivý (u sportu a hudeb. nástroje), kontrakce členu určitého s předložkou. Časování pravidelných a nepravidelných sloves. Podmětná zájmena. Samostatná osobní zájmena. Množné číslo, shoda přídavných jmen. Přivlastňovací zájmena nesamostatná. Zápor Předložky místa. Ukazovací zájmena nesamostatná. Všeobecný podmět „on“. Číslovky Zvratná slovesa Minulý čas „passé composé“ Modální slovesa Imperativ Výrazy pro upřesnění časové posloupnosti Blízká budoucnost 3 druhy tvoření otázek (intonací, inverzí, pomocí tázacího slova) Pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, stažené tvary Tematické okruhy a komunikační situace Představit se, představit někoho, mluvit o své rodině, popis osoby, hodnocení charakterových rysů. Dotazník, formulář Vzkaz Rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní Mluvit o svých zálibách (sport, kulturní zájmy, četba,...) - koníčky, zájmy Hovořit o každodenních činnostech. Informovat o městě, ve kterém bydlím. Mluvit o počasí. Popsat byt, dům. Vybavení domácnosti Sdělení v minulém čase. Jednoduchá písemná sdělení: e-mail, pohlednice, přátelský dopis. Pozvat, přijmout/odmítnout pozvání Vyjádřit souhlas, nesouhlas Domluvit si schůzku
--	---

	Každodenní situace (na ulici, restaurace, MHD, vlak) Sdělit hodinu, datum Oslovit někoho Vyjádřit zdvořile žádost Nakupování, placení Mluvit o svých plánech Vyjádřit nemožnost, nutnost, potřebu opisnými tvary Zeptat se na cestu, popsat cestu Geografické zařazení a stručný popis Francie Životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Představení se – rozhovor. Podání základních informací o sobě, vyplnění dotazníku – rozhovor. Škola, v obchodě – popis, práce s obrázkem. - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Získání základních informací o druhých – metoda <i>a tour de role</i> Zájmy a trávení volného času – rozhovor, vyprávění, metody písemných prací - Libost, nelibost, zájem, nezájem, lhostejnost – rozhovor. - Sociální komunikace - Pozdravy, představení se, představení druhého, zdvořilostní komunikace, tvoření otázek – rozhovory, práce s dokumenty Získání základních informací o druhých, běžné profese, emoce (libost, nelibost). Nakupování, požádat o zboží v obchodě, v restauraci – reproduktivní metody - rozhovor, hra rolí, dramatizace textu - Spolupráce a soutěž - rozhovory se spolužáky. Podání základních informací – rozhovor; číslovky- didaktická soutěž „loto.“ Nakupování, objednávání a placení v restauraci – hra rolí. Trávení volného času – rozhovor. Pozvání, omluva, lítost, volnočasové aktivity, věty tázací – rozhovory, metoda písemných prací: dopisy, vzkazy, práce s texty. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Žijeme v Evropě - Frankofonní země, místní a zeměpisné názvy – práce s mapou. Placení, vyplňování dotazníků ve Francii. Euro; způsoby placení. Volnočasové aktivity Francouzů.	
přesahy do: CJL (1. ročník): Zvuková a grafická stránka jazyka ZSV (1. ročník): Základy sociologie	
přesahy z: HO (1. ročník): Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti, MAT (1. ročník): Základní poznatky z matematiky, ZSV (1. ročník): Základy sociologie	

2. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Jazykové hry (Aktivita)

didaktické hry na procvičení slovní zásoby, soutěže

Festival francouzského filmu (Aktivita)

filmová představení v původním znění s titulky

Pololetní písemné práce (Aktivita)

ověření nabytých dovedností

CD a DVD přehrávač, videorekordér, data projektor, jazyková laboratoř, internet, časopisy, mapy, slovníky (Pomůcka)

audiovizuální technika - poslechová cvičení; jazyková laboratoř - nácvik porozumění, komunikace s partnerem; časopisy - rozšíření slovní zásoby, reálie; mapa - reálie frankofonních zemí.

Konverzační soutěž ve francouzském jazyce (Soutěž) kategorie B1

soutěž pro nejpokročilejší žáky s možností postupu do krajského kola

Výstupy	učivo
Receptivní řečové dovednosti -Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma -Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace -Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy -Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu -Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů -Zorientuje se v obtížnějším textu týkajícím se běžných témat -Vyhledá v textu nejdůležitější informace -Zorientuje se v obtížnějším hovoru na běžná témata, jednoduché diskusi -Určí postoje jednotlivých mluvčích Produktivní řečové dovednosti -Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata -Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně -Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma -Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	Jazykové prostředky Fonetika - intonace, vázání Četba jednoduchých literárních ukázek Četba textu o životním stylu a zvyklostech ve Francii a frankofonních zemích Poslechová cvičení k probraným tématům Texty o kultuře, sportu, známých osobnostech Francie a frankofonních zemí Vztažná zájmena Zájmena v předmětu přímém a nepřímém, zájmena en, y Nepřímá řeč v přítomném čase Stupňování, srovnávání Účel a příčina. Zápor (nikdo, nikdy, nic) Minulý čas „imparfait“ Rozdíl použití dvou minulých časů – passé composé a imparfait Časové výrazy, trvání Opisné časy: blízká minulost, přítomný průběhový čas a blízká budoucnost Budoucí čas Člen dělivý Zvratná slovesa Tematické okruhy a komunikační situace Osobní dopis Můj den – každodenní aktivity a situace doma a na cestách (nádraží, škola, letiště, hotel, obchod, na ulici, s rodinou, doma) Prosba, svolení, odmítnutí Popis předmětu, místa, osoby, přirovnání Oblečení, móda

-Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související -Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace -Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma -Souvisle hovoří o tématech týkajících se jeho osoby, rodiny, přátel, zájmů i blízkého okolí -Stále výstižněji a pohotověji vyjadřuje svůj názor -Vyjadřuje odpovídajícím způsobem logické vztahy mezi větami -Vyjadřuje své pocity, plány a vhodně při tom používá a rozlišuje základní časové roviny – přítomnost, minulost i budoucnost Interaktivní řečové dovednosti -Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života -Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů -S jistotou a sebedůvěrou komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků -Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích - Reaguje na otázky týkající se nejběžnějších témat a snaží se o nich diskutovat, vyjadřuje své názory souhlasné i nesouhlasné - Respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti v běžných situacích -Diskutuje i o způsobu života ve své zemi, srovnává na základně získaných vědomostí podobné aspekty života ve Francii i dalších frankofonních zemích -Vyjadřuje se k přečtené knize, článkům a reportážím v médiích ...	Škola, studium, profese (učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly) Příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba Slovníky, příručky Pocity Cestování, prázdniny, sport, záliby Kulturní dění Hovořit o svých plánech Vybavení pro sport a zábavu Čemu dávám přednost Vyprávět událost v chronologickém sledu, pracovat s časovými údaji Prezentovat jednoduché biografické informace Nákupy, jídlo Stravování Recept Obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly Informace o programu divadla, kina, o kulturních akcích ve městě - vstupenky Hraní rolí - ustálená slovní spojení Blahopřání, úspěch, neúspěch V restauraci, jídelní lístek Zábavní zařízení Nakupování U lékaře Vyjádřit povinnost, zákaz, povolení Názory a postoje k blízkému okolí Oznámení, letáky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Moje rodina. Psychické stavy a pocity – rozbor situací; můj den – popis, metody písemných prací, rozhovor; vyjádření postoje. Popis osoby – práce s texty, reproduktivní metody; moji přátelé. Jídelní návyky – rozhovor, metody písemných prací; zdravá a nezdravá strava, hodnocení jídel. • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Zeptat se na cestu, práce	

s plánem města; porozumění statistickým údajům – práce s čísly o rodině.

- Spolupráce a soutěž - formulovat rady, postoje, argumentace.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě - svátky a oslavy ve Francii - práce s texty, s fotografiemi. Osobnosti francouzské vědy a kultury. Jídlo a stravovací návyky Francouzů v porovnání s Čechy. Globalizační a rozvojové procesy. Předměty typické pro současný svět.
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů - Svátky a oslavy ve Francii a jejich srovnání s ČR - práce s texty, s fotografiemi, rozhovor; životní styl ve Francii v porovnání s ČR. Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, popsat místnost, obraz, výhled z okna - monolog; přepážka „ztráty a nálezy, Vyjádření postoje, souhlasu, nesouhlasu, možnosti či nemožnosti. Blahopřání. Jídlo a stravovací návyky Francouzů v porovnání s Čechy.

přesahy do:

ZSV (1. ročník): Základy psychologie, ZSV (1. ročník): Základy sociologie, ZEM (2. ročník): Asie, ZEM (2. ročník): Amerika, CJL (1. ročník): Běžná jazyková komunikace, ZSV (1. ročník): Základy sociologie, VO (2. ročník): Abstraktní malířství, ZSV (1. ročník): Základy psychologie, ZSV (1. ročník): Základy sociologie ZSV (1. ročník): Základy sociologie

přesahy z:

CJL (1. ročník): Běžná jazyková komunikace

3. ročník- dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

výstupy ŽÁK	učivo
Receptivní řečové dovednosti -Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma -Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace -Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy -Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu -Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - Zorientuje se v jednotlivých jazykových registrech, postřehne rozdíly mezi jazykem spisovným a nespisovným - Umí rozlišit různé hodnoty – materiální i duchovní - Orientuje se stále více do hloubky v postojích mluvčí v daných situacích Produktivní řečové dovednosti -Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní	Jazykové prostředky Upevňování výslovnostních návyků Četba literárních ukázek Četba textu o životě ve Francii a frankofonních zemích Práce s autentickými materiály z tisku a jiných médií s aktuální tematikou. Globální porozumění textu a odpovědi na zadané úkoly Úvaha na základě přečteného materiálu Podmiňovací způsob Podmínkové věty I, II Zdůrazňovací vazba <i>c'est...que</i> Samostatná zájmena ukazovací, tázací, přivlastňovací Subjunktiv Neurčitá zájmena Příčina, účel, důsledek Pasivum Předminulý čas Souslednost času Logické konektory Časové indikátory

zásobou na běžná témata -Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně -Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma -Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek -Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související -Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace -Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - Výstižně shrne téma a hlavní myšlenky autentického textu - Sestaví souvislá sdělení týkající se běžných témat - Vyjádří logické vztahy mezi větami (příčina, důsledek, protiklad) - Umí vyjádřit předčasnost i následnost různých činností a dějů -V případě potřeby dokáže dohodnout praktické záležitosti související s bydlením, ubytováním, cestováním ... Interaktivní řečové dovednosti -Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života -Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů -S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků -Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích - Požádá o zboží, zeptá se na cenu, vysvětlí a zeptá se na cestu apod. - Komunikuje na nejběžnější téma s rodilým mluvčím, pokud tento hovoří odpovídajícím tempem a zřetelně -Zapojí se do rozhovorů týkajících se rozvoje vědy a techniky, problematiky rasové či jiné diskriminace, problematiky života ve městě a na venkově ...	Předčasnost, následnost Tematické okruhy a komunikační situace Popsat událost Prezentovat biografii významné osobnosti Změny v našem životě – technický pokrok Služby, nákupy Zdraví, zdravotní služby Média - tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon Dát radu, varovat Žádost, reklamace Podnik Zapsat se do kurzu, klubu apod. Životopis, motivační dopis Vyprávět o své zkušenosti, o svém vzdělání Přijmout/odmítnout návrh Schvalovat/odmítnat názor Resumé z informativního textu Informace k cestování, pobytu v zahraničí, ubytování, hotel, dovolená Veřejná doprava, jízdní řády, jízdenky, pokuty Významné události z historie, významné osobnosti Hovořit o zajímavém setkání Nehody, přírodní katastrofy Okolní krajina Vyjádřit a vysvětlit své emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach Povzbudit někoho Tradice, svátky, oslavy Státní správa ve Francii, politika Netradiční dovolená, cestování Studia, možnosti EU Příroda, ekologie Frankofonie Trávení volného času Povinnosti každodenního života Vztahy mezi přáteli Vyjádřit překvapení, obavu, nadšení Uklidnit a povzbudit někoho Vyjádřit záměr, přání, rozhodnutí Hraní rolí Diskuze k problémům každodenního života, běžné události
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Profese a pozice v podniku – práce s dokumenty; vyjádření frekvence a trvání děje – rozhovor o osobních zvycích. Zdvořilé a nezdvořilé chování, hodnocení chování – rozbor situací, práce s fotografiemi; nepříjemné situace a jejich řešení – rozhovor, práce ve dvojicích. Komunikační chování a zvyky různých národů – práce s učebnicí, diskuse; formulování rad - rozhovor, práce ve dvojicích; počasí – rozhovor, práce s předpovědní mapou, reproduktivní metoda; popis místa či památky, cesty – metoda písemných prací, reproduktivní metody. Komunikace v každodenních situacích – poslech, hra rolí; emoce – hra rolí. Úspěchy a nezdary.

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Rezervování, změna rezervace; žádost o informace - rozhovor, hra rolí, práce s texty; porozumět instrukcím- práce s učebnicí; podat návod k použití – reproduktivní metody. Naléhavé situace – práce s učebnicí, situační metody; péče o vlastní zdraví – práce s texty, diskuse; řešení naléhavých situací ve Francii.

Sociální komunikace - Podnik – výklad, popis, práce s dokumenty; telefonický rozhovor – hra rolí, práce s texty; korespondence v podniku – metody písemných prací, práce s texty; rezervování, žádost o informace. U lékaře – hra rolí; poradit v krizové situaci – práce s textem; reproduktivní metody; popisky zákazových tabulí- výklad, poslech, samostatná práce; dávání instrukcí, formulování pravidel a nařízení ve formální komunikaci – výklad, samostatná práce; poblahopřát k úspěchu – hra rolí; osobní omluvný dopis. Spolupráce a soutěž - Úspěchy a nezdary, rady

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Základní problémy sociokulturních rozdílů - Životní styl a zvyky Francouzů v porovnání s Čechy, péče o kulturní dědictví v ČR a ve Francii

Psychosociální aspekty interkulturality - Chování a zvyky různých národů – diskuse

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Žijeme v Evropě - Politický život ve Francii; administrativní rozdělení Francie, státní správa ve Francii – výklad, demonstrace statických obrazů, práce s mapou

Vzdělávání v Evropě a ve světě - Francouzský školský systém, život žáků ve Francii

Životní styl Francouzů - péče o zdraví ve Francii; francouzské instituce pro krizové situace, důležitá telefonní čísla

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Média a mediální produkce - Zdraví a média - přenášení významu - práce s novinovými titulky

Účinky mediální produkce a vliv médií - Zdraví a média - práce s textem, diskuse. Internet, uživatelé – Internet

přesahy z a do:

ZSV (3. ročník): Základy ekonomie BIO (3. ročník): Biologie člověka, BIO (3. ročník): Výchova ke zdraví, ZEM (3. ročník): Evropa

4. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

výstupy ŽÁK	učivo
Receptivní řečové dovednosti -Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma -Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace -Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy -Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Jazykové prostředky Upevňování výslovnostních návyků Passé simple Logické konektory Subjunktiv nebo indikativ Předložky, které vyžadují subjunktiv Gérondif, přechodník přítomný Předbudoucí čas Kondicionál minulý Podmínková věta III

-Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - Zorientuje se v obtížnějším textu týkajícím se běžných témat - Vyhledá v textu nejdůležitější informace -Rozumí přiměřeně náročným výkladům a argumentacím -Zorientuje se v některých jednoduchých odborných textech právního charakteru -Umí správně členit souvislý text i kontext, vytvářet si logické vazby a vztahy Produktivní řečové dovednosti -Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata -Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně -Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma -Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek -Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související -Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace -Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - Souvisle hovoří o tématech týkajících se prakticky všech oblastí lidského života a dění - Dokáže porovnávat, usuzovat a přijímat tomu adekvátní rozhodnutí -Naváže na nedokončený dialog, myšlenku či obsáhlejší text -Umí odpovídajícím způsobem zdůraznit, zopakovat potřebné informace -Dokáže udělat résumé původního textu Interaktivní řečové dovednosti -Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života -Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů -S jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a	Nepřímá řeč v minulosti. Souslednost časů Pořadí dvou zájmen v předmětu Tvoření příslovcí Neurčitá zájmena Příčina, účel, důsledek Další logické konektory Chronologie, časové výrazy v minulosti Opakování všech slovesných časů Komunikační situace Četba literárních ukázek Četba textu prezentujících realie Francie a frankofonních zemí Texty o Evropské unii Práce s autentickými materiály z tisku a jiných médií s aktuální tematikou. Globální porozumění textu a odpovědi na zadané úkoly Úvaha na základě přečteného materiálu Hovořit o umělci, spisovateli Hovořit o představení, o knize Ekologie, životní prostředí, příroda Život na venkově a ve městě Výzkum, moderní technologie Věda a zdraví Kultura, tradice - kulturní dění, vyjádřit pozitivní hodnocení nebo kritiku Argumentovat Žijeme v Evropské unii Předměty a jejich funkce Profese: zaměstnání, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, nezaměstnanost Motivační dopis Úřední dopis-žádost, stížnost Argument a jeho rozvíjení - úvod, příklady, závěr Vztahy mezi lidmi Hovořit o svých problémech Vyprávět o svých zážitcích, zkušenostech Vyprávět o svých plánech do budoucna Učinit předsevzetí Formulovat úsudek Povzbudit, odradit od nějaké činnosti Vyjádřit důvěru, nedůvěru Hraní sociálních rolí Diskuze Tematické okruhy Známé osobnosti a jejich úspěchy Popis práce, návod Vyjádření morálního postoje – omluva,
--	--

gramatických prostředků -Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích- - Při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní zdvořilostní pravidla - Bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky ke všem běžným tématům, zapojí se do diskuse ve skupině -Vyjadřuje se k současnému společenskému dění, trhu práce, problematice ekologie a ochrany životního prostředí, vzdělávacích systémů a s tím souvisejících možností dalšího studia – včetně studia či stáže v zahraničí -Umí na závěr studia bilancovat a provést autoevaluaci	odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání Formální dopis, žádost, stížnost Jednoduchý inzerát Obchod a ekonomie: administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej Resumé z informativního textu Informace o školství Vědecké objevy a nové technologie Vyprávět o sportovním výkonu Pohled na EU Životní prostředí Frankofonie Problémy společnosti Ukázky významných literárních děl Problémy obyvatel (bydlení)
---	---

Pokrytí průřezových témat**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Sociální konflikty. Vyjádření názoru

Morálka všedního dne - Černá kronika – práce s texty

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Reklama – práce s texty, slogany a fotografiemi; ideální televizní program – metody písemných prací. Morální postoje ve vztahu ke krajině a ekologii

Nutnost, potřeba, přesvědčování.

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Orientace v obsahu médií, v televizním programu. Ekologické problémy a jejich řešení

Spolupráce a soutěž - prezentace tiskoviny, projekt

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Globalizační a rozvojové procesy - Média, reklama

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Účinky mediální produkce a vliv médií

Mediální produkty a jejich význam – Reklama – práce s texty, slogany a fotografiemi; televizní program, média ve Francii.

Uživatelé – Reklama – práce s texty, slogany a fotografiemi; média ve Francii – práce s učebnicí, výklad, předvádění, sociální sítě

Účinky mediální produkce a vliv médií - Reklama, vliv na spotřebu - práce s texty, slogany a fotografiemi; televizní program.

Role médií v moderních dějinách – Reklama – práce s textem a slogany; média ve Francii.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Žijeme v Evropě - Paříž a její památky – demonstrace statických obrazů, práce s fotografiemi; typy bydlení ve Francii

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Frankofonie – práce s mapou, s učebnicí; výklad

Žijeme v Evropě - Frankofonní země – výklad

Vzdělávání v Evropě a ve světě – vzdělanost ve Francii a v ČR

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Základní problémy sociokulturních rozdílů - Frankofonie

Psychosociální aspekty interkulturality

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

4.1.5. Ruský jazyk

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Žák se naučí vstupovat do komunikačních situací jako osoba soukromá, ale také jako součást širší veřejnosti, kde se komunikační situace odehrávají v rovině formální korespondence, interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce.

Žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu, v jehož rámci vstupuje do nejrůznějších komunikačních situací.

Žák vystupuje jako součást vnějšího prostředí, účastní se různých kulturních, sportovních a dalších akcí.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: český jazyk a literatura, cizí jazyk a další cizí jazyk.

1. ročník

Cílem po celé čtyři roky studia je schopnost dorozumět se ústně i písemně v každodenních jednoduchých situacích a vyjádřit se obecně k jednoduchým tématům, systematické procvičování všech 4 základních dovedností (poslech, čtení, psaní, mluvení), motivovat žáka tak, aby se zvýšil jeho zájem o aktivní osvojování jazyka.

Poslech: rozpoznat téma, postihnout hlavní body

Čtení: rozpoznat hlavní myšlenku

Písemný projev: jednoduchý popis místa, události, osob

Ústní projev: jednoduchý popis (cesta, věc, osoba, událost), představit sebe i druhé, poskytnout omezené nekomplikované informace.

2. ročník

Poslech: pochopit hlavní myšlenku a záměr mluvčího

Čtení: pochopit hlavní myšlenku a záměr vypravěče

Písemný projev: jednoduché popisy a vyjádření názorů a postojů

Ústní projev: představení sebe i druhých osob, popisy (místo, cesta, události, ...), poskytnout nekomplikované informace s omezenou přesností, vyjádřit názor srozumitelně.

3. ročník

Poslech: pochopit hlavní myšlenku a záměr a názor mluvčího, postihnout specifické informace.

Čtení: pochopit nejen hlavní myšlenku, ale i podrobnější informace, pochopit záměr a názor autora, porozumět popisu událostí, odhadnout význam neznámých výrazů.

Písemný projev: podrobné popisy (cesta, osoba, zážitek, událost..), vyjádřit srozumitelně názor postoj a morální stanovisko, vyjádřit úmysl, žádost, přání, prosbu, nabídku, pozvání, vysvětlit problém..

Ústní projev: podrobné popisy, porovnání alternativ, shrnutí informací, vyjádření vlastní myšlenky a názoru, postižení podstaty myšlenky nebo problému.

4. ročník

Poslech: postihnout specifické informace, porozumět jednoduchým technickým informacím k předmětům každodenní potřeby.

Čtení: porozumět výstavbě textu, vyhledat specifické informace, shromáždit specifické informace z různých částí textů, rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informace.

Písemný projev: vysvětlit problém a navrhnout řešení, ověřit si a sdělit specifické informace a zprávy, požádat o specifické informace a využívat faktografické informace.

Ústní projev: postihnout dostatečně přesně podstatu myšlenky nebo problému, vysvětlit své názory, reakce, plány, zdůvodnit je.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace

Pomůcky: učebnice, internet, CD, DVD materiály, tiskoviny v ruském jazyce

Olympiáda v ruském jazyce

1. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

výstupy Žák Porozumění a poslech Učí se poslouchat mluvenou ruštinu v porovnání s češtinou Uvědomuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek a intonaci Zvyká si na pohyblivý ruský přízvuk Pochopí smysl jednoduchého dialogu a textu Rozumí audionahrávce jednoduchého adaptovaného textu Rozumí instrukcím učitele týkajícím se výuky Čtení Čte nahlas, plynule a správně jednoduchý text s označenými přízvuky Rozumí obsahu a smyslu textu	učivo Jazykové prostředky: Fonetika Ruský přízvuk a intonace Výslovnost «ш» Výslovnost «я, е, ё, ю» Nepřízvučné «о, а, е, я» Výslovnost zájmen «его, её» Výslovnost «ж» Výslovnost slova «пожалуйста» Intonace otázek Výslovnost «ч, щ, р, л» Výslovnost slova «сегодня» Výslovnost «ы, и» Výslovnost měkkých souhlásek «д, т, н, б, м» Výslovnost přejatých slov
--	---

Dokáže v textu vyhledat požadovanou informaci Umí zodpovědět i položit otázku k textu Mluvení Dokáže mluvit v jednoduchých větách Zodpoví otázku ke známému textu nebo situaci Zapojí se do jednoduchého rozhovoru na probrané téma Dokáže reprodukovat jednoduchý text Psaní Postupně zvládne psaní tiskací i psací azbuky Napíše jednoduchý diktát Zvládá pravopis v rámci probrané gramatiky Napíše krátký text na zadané probrané téma	Pravopis Měkké a tvrdé slabiky Funkce měkkého a tvrdého znaku Gramatika Oslovování v ruštině Vyjádření „mám, máš, mám rád“ Přivlastňovací zájmena Časování sloves «быть, жить, говорить, учить, изучать, знать, писать, подарить, купить» - v přítomném čase Číslovky 0 – 20, 30 – 100, 200 – 1000 Spojení číslovek s podstatnými jmény 3. pád osobních zájmen «он, она» Minulý čas všech sloves Řadové číslovky 3. pád některých podstatných jmen Slovesa pohybu «пойти, поехать» Přídavná jména Zájmena «какой, этот» Tematické okruhy Pozdravy Rodina Profese Zvířata Vybrané státy, jejich obyvatelé a jazyky Dny v týdnu Škola a předměty Roční období a měsíce Nakupování, zboží a obchody Jídla a nápoje Sport Komunikační situace Pozdravy při setkání a loučení Seznamování a představování Informace o sobě i o jiných osobách Vyjádření názoru na téma škola, předměty Vyjádření zájmu nebo nezájmu, přání a potřeby Objednání jídla, zvládnutí řečové situace v restauraci Hovor na téma plány na léto nebo zajímavá věc
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	

Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Vztah k multikulturní situaci a spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Účinky mediální produkce a vliv médií

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Člověk a životní prostředí

Přesahy z a do:

ČJ – fonetika, srovnání výslovnosti a intonace, stavba věty, pořádek slov ve větě, přejatá slova, rusko-česká homonyma, rozdílný mluvnický rod některých podstatných jmen

ANJ, NEJ, FRJ, ŠPJ – přejatá slova, národy a národnosti, komunikace s cizinci

M – číslovky 1 – 1000, sčítání a odčítání

ZEM – základní zeměpisné údaje, Evropa, národy

ZSV – člověk a společnost, základy společenské etiky

2. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

výstupy	učivo
Žák Porozumění a poslech Upevňuje si správnou výslovnost a intonaci Rozumí jednoduchému textu, interpretuje hlavní myšlenky Pochopí krátký autentický text Čtení Plynule a správně čte jednoduchý text s označenými přízvuky Rozumí obsahu textu nebo dialogu Vyhledá v textu potřebnou informaci Odpoví na otázky v textu Mluvení Dokáže se orientovat v běžných životních nebo každodenních situacích Zapojí se do rozhovoru na známé téma Dokáže jednoduše diskutovat v rámci probraných témat Umí poskytnout jednoduchou a jasnou informaci Dokáže poradit s orientací v místě Psaní Umí napsat jednoduchý diktát Napíše krátký dopis příteli Dbá na písemnou správnost Napíše inzerát nebo jednoduchý článek do novin Přeloží jednoduchý text	Jazykové prostředky: Fonetika Rozvíjení fonetických návyků s pomocí autentických nahrávek Výslovnost koncovky «oro» Výslovnost zvrtné částice u sloves Výslovnost předložek Výslovnost koncovek, redukce Slabiky «же, ше, це» Disimilace «вств, лнц, здн» Pravopis Upevňování pravopisu stálým procvičováním Gramatika Skloňování podstatných jmen mužského, ženského a středního rodu v jednotném i množném čísle Skloňování přídavných jmen, skloňování řadových číslovek jako přídavných jmen 1., 2. a 3. osoba u sloves jednotného i množného čísla Zvrtná částice u sloves v přítomném i minulém čase Čtení data Skloňování podstatných jmen s předložkami «в, на, у, возле, до, напротив» Rozkazovací způsob sloves, včetně zvrtných Časování sloves «надеть, надевать, снимать, снять» Věty se spojkou «если» Vyjádření „nemáš, nesmíš“ pomocí konstrukce

	«Тебе нельзя + infinitiv» Tematické okruhy Povahové vlastnosti člověka a jeho vzhled Denní režim Svátky a volný čas Orientace ve městě Zdraví a nemoci, zdravý životní styl Móda a styl oblékání, barvy Komunikační situace Vyprávět o zájmech svých i zájmech jiných osob Popis a charakteristika osoby Vyjádření vztahu k druhým lidem Orientace v denních dobách a čase Popis běžného dne Povídat o českých a ruských svátcích a tradicích Ptát se na cestu a umět popsat trasu, orientace ve městě a umístění budov Popsat své pocity a zdravotní stav Pojmenovat části těla Vyjádřit názor na oblečení jiných lidí, popsat svůj styl
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií Možnost účasti v Olympiádě v ruském jazyce	
Přesahy z a do: ČJ – mluvnické vazby odlišné od češtiny, rozdílný mluvnický rod některých podstatných jmen, česko-ruská homonyma ANJ, NEJ, FRJ, ŠPJ – přejatá slova, komunikace s cizinci M – řadové číslovky ZEM – Česká republika, Ruská Federace ZSV – člověk a společnost DEJ – historické památky v Moskvě, Petrohradě a v Praze	

3. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

výstupy Žák	učivo
Porozumění a poslech Nadále si upevňuje a zlepšuje správnou výslovnost a intonaci Rozumí středně obtížnému textu a dokáže jej interpretovat Pochopí myšlenky autentického textu Čtení Plynule a správně čte středně obtížný text s vyznačenými přízvuky Rozumí obsahu textu nebo dialogu Vyhledá v textu potřebnou informaci Odpoví na otázky k textu, dokáže o něm diskutovat a vyjádřit své stanoviska a názory Mluvení Dokáže se domluvit v běžných životních situacích Umí mluvit o sobě, o své rodině, studiu... Vede rozhovor se spolužáky, s učitelem Umí vysvětlit cizinci cestu a podat informace o městě, ve kterém žije Účastní se diskuze na předem zadané téma Psaní Napíše dopis Vyplní dotazník Objedná si pokoj v hotelu, jídlo a nápoje, zboží Napíše článek do novin Umí napsat rusky e-mail Píše bez problémů i tiskací azbukou (cyrilicí)	Jazykové prostředky: Fonetika Procvičování intonace otázek Opakování redukce nepřízvučných samohlásek Opakování výslovnosti zvrtných částic Výslovnost skupiny hlásek «чн» Opakování výslovnosti měkkého «л» v konfrontaci s výslovností tvrdého «л» Pravopis Upevňování pravopisu stálým procvičováním Gramatika Vedlejší věty se spojkou «так как» 6. a 7. pád podstatných a přídavných jmen mužského a ženského rodu Stupňování přídavných jmen Přídavná jména tvrdá Přídavné jméno «хороший» Věty typu «Он должен.... Она должна...» Věty typu «У меня нет...» Podmiňovací způsob sloves Infinitivní věty Časování sloves «искать, хотеть, мочь» vedlejší věty se spojkou «который, потому что» Přivlastňovací zájmena «его, её, их» Časování sloves s příponami «-овать, -ировать» Souvětí se spojkou «чтобы» Vazba sloves «пользоваться чем, участвовать в чём» Tematické okruhy Koníčky Hudební a filmové žánry, hudební nástroje Památky a zajímavá místa v České republice a v Praze Zevnějšek Zaměstnání, profese a jejich charakteristika a prestiž, pracovní pohovor Životní prostředí a jeho ochrana Výrobky a jevy nepříznivé pro životní prostředí Elektrické přístroje a spotřebiče Komunikační situace Vyprávět o zájmech a zálibách svých i svých přátel Popsat svůj oblíbený hudební žánr, film nebo knihu Představit Českou republiku, svůj region a své město Připomenout důležité události a osobnosti z české historie Vyjádřit své pocity, popsat vysněného partnera Jak se připravit na pracovní pohovor Charakterizovat různé druhy zaměstnání Popsat vlastní přednosti a vloh k určité profesi Popsat jevy nepříznivé pro životní prostředí Hovořit o způsobech šetření energií a ochrany životního prostředí Informovat o činnostech ekologických organizací, o akcích ve svém městě a okolí

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

morálka všedního dne

Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Žijeme v Evropě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Základní problémy sociokulturních rozdílů

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Mediální produkty a jejich význam

Účinky mediální produkce a vliv médií

Role médií v moderních dějinách

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Člověk a životní prostředí

Přesahy z a do:

NEJ - Volný čas a životní styl, cestování, dopravní prostředky

ČJ – mluvnické vazby odlišné od češtiny, rusko-česká homonyma

M – řadové číslovky

FYZ – elektřina

ZSV – globální problémy, ekologie, ekologická hnutí

DEJ – historie Moskvy, Petrohradu, Prahy, Rusko, Ruská Federace, Česká republika

4. ročník - dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

výstupy	učivo
Porozumění a poslech Stále pracuje na zdokonalování výslovnosti a intonace Rozumí středně obtížnému a obtížnému textu, dokáže jej interpretovat pochopí myšlenky autentického textu Čtení Plynule a bez obtíží čte i obtížnější text bez označených přízvuků Rozumí obsahu textu nebo dialogu Vyhledá v textu potřebnou informaci Bez problémů diskutuje o přečteném Mluvení Dokáže se domluvit v běžných životních situacích, poradí si i v situacích náročnějších Umí mluvit o sobě, o své rodině a studiu	Jazykové prostředky: Fonetika Opakování intonace různých typů vět Výslovnost přejatých slov Kontrast mezi tvrdými a měkkými slabikami Rozvíjení fonetických návyků s pomocí interpretace autentických nahrávek na zvukových nosičích a na internetu Pravopis Upevňování pravopisu stálým procvičováním Gramatika Přivlastňovací zájmena v mužském a ženském rodě Osobní zájmena Komparativ – krátké a složené tvary Neurčitá zájmena s částicí «-нибудь» Neurčitá zájmena a neurčitá zájmenná příslovce s částicí «-то» Záměna výrazů typu «принимающий» vedlejší větou s «который» Časování slovesa «давать» 6. pád jednotného čísla přídavných jmen tvrdých a měkkých u

Vede plynulý rozhovor se spolužáky a s učitelem Umí podat cizinci informaci z různých oblastí běžného života Účastní se diskuse na předem zadané téma Psaní Napíše obchodní dopis Vyplní dotazník Napíše svůj životopis Napíše článek do novin Píše bez problémů psací i tiskací azbukou (cyrilicí) Umí používat a skloňovat ruské zkratky	všech rodů Tematické okruhy Moskva – památná a zajímavá místa Počítač a jeho součásti EU a její struktury Cestování Komunikační situace Prezentovat hlavní město Ruska Olympijské hry v Moskvě Pojmenovat různá média a jejich funkce Diskutovat o televizních programech Hovořit o své práci na počítači Napsat přátelům dopis Hovořit o tom, jaká zajímavá místa lze navštívit na trase Praha – Petrohrad Zamýšlet se nad významem cestování Zamýšlet se nad výhodami a nevýhodami členství v EU, o historii a práci v EU
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Role médií v moderních dějinách ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí	
Přesahy za a do: NEJ, ANJ, FRJ, ŠPJ - Volný čas a životní styl, cestování, dopravní prostředky, komparativ, věda a technika ČJ – mluvnické vazby odlišné od češtiny, rusko-česká homonyma FYZ – elektřina ZSV – globální problémy, ekologie, ekologická hnutí DEJ – historie Moskvy, Petrohradu, Prahy, Rusko, Ruská Federace, Česká republika	

4.1.6. Španělský jazyk

Vyučovací předmět Španělský jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Španělský jazyk si žák může zvolit jako povinný

vyučovací předmět. Španělský jazyk se jako Další cizí jazyk vyučuje od prvního do čtvrtého ročníku gymnázia.

Výuka je realizována v dotaci 3 hodiny týdně. Z celkové týdenní dotace v prvním a druhém ročníku vyučuje 2 hodiny jazyka rodilý mluvčí a 1 hodinu aprobovaný učitel.

Vlastním obsahem předmětu je výuka španělského jazyka. Je kladen důraz na komunikativní schopnosti žáků. Předmět je vede k tomu, aby byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích každodenního života. Výuka seznamuje žáky rovněž i s reáliemi Španělska a dalších španělsky mluvících zemí. Znalost španělštiny vede žáky samozřejmě i k náležitému pochopení jiných cizojazyčných kultur a prohlubuje v nich toleranci k těmto kulturám.

Výuka probíhá zejména v odborných učebnách vybavených audiovizuální technikou, interaktivní tabulí nebo počítači a částečně i v kmenových třídách.

V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat a obsah výuky směřuje k naplňování klíčových kompetencí.

Cílem výuky je to, aby si žák osvojil všechny jazykové kompetence:

receptivní řečové dovednosti (čtení, poslech), produktivní řečové dovednosti a strategie (písemný a ústní projev) a interaktivní řečové dovednosti a strategie (ústní interakce). Tyto složky se navzájem prolínají.

Žáci se mohou účastnit Olympiády ve španělském jazyce i složit mezinárodně uznávanou zkoušku DELE.

Prostředky, které vedou žáky k osvojení španělského jazyka, jsou rozmanité – práce s knihou, fonetická cvičení, hraní rolí, didaktické hry a soutěže, projekty žáků, práce ve skupinách a následná prezentace, diskuse, práce s autentickými materiály, audiovizuální výukové programy.

Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky: žák má vyjadřovací prostředky a slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci běžných tematických okruhů (rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální událost). Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech; všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

Osvojení si jazyka španělského, který je oficiálním jednacím jazykem Evropské unie, je považováno za velmi potřebnou a preferovanou dovednost.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele

Kompetence k učení

Učitel

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení;

- představuje novou slovní zásobu odvozováním smyslu z kontextu;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů;

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z francouzského jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním a mezinárodním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatnou písemnou práci, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používá francouzský jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách francouzštiny;

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách;

Kompetence občanská

Učitel

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmů širší skupiny.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážením všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Průřezová témata, která se realizují průběžně ve všech ročnících:

1. Osobnostní a sociální výchova:

- 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (já sám o sobě, můj svět, zájmy, rodina, názory, vztahy k ostatním, plánování budoucnosti),
- 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému (řešení problému dialogem, předcházení stresu a zvládání stresových situací, nácvik rolí vedoucího i vedeného),
- 1.3 Sociální komunikace (respektování názoru jiných, pozitivní komunikace, vyjednávání a řešení problému),
- 1.4 Morálka všedního dne (mé hodnoty a morálka, rozlišování dobra a zla, pomoc ostatním, význam charitativních organizací, dilemata dnešní doby),
- 1.5 Spolupráce a soutěž (originalita x přizpůsobení se, rozvíjení schopnosti spolupráce ve dvojici/skupině, rozvíjení schopnosti argumentace)

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- 2.1 Globalizační a rozvojové procesy (pochopení procesu globalizace a její vliv na náš svět, zemi, mě jako jedince, prolínání kultur, česká identita),
- 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (nerovnoměrný vývoj světa, diskriminace, nevládní organizace),
- 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (mezinárodní organizace a pomoc)
- 2.4 Žijeme v Evropě (evropská kultura, rozdíly v životním stylu, Evropská unie, přínos České republiky)

2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě (význam vzdělání pro život a společnost, rozdílné vzdělávací systémy)

3. Multikulturní výchova:

3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů (soužití různých etnik, diskriminace, asimilace x separace, důvody migrace),

3.2 Psychosociální aspekty interkulturality (předsudky o jiných etnikách, strach z cizinců, změna vztahu k „jiným“),

3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (cizí jazyk jako nástroj komunikace, diskriminace)

4. Environmentální výchova:

4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí (ekosystémy),

4.2 Člověk a životní prostředí (vliv člověka, význam obnovitelných zdrojů, chování šetrné vůči životnímu prostředí, vliv růstu populace na planetu, zapojení jednotlivce),

4.3 Životní prostředí regionu a České republiky (Pardubicko a naše životní prostředí – identifikace problému, povědomí o možném řešení)

5. Mediální výchova:

5.1 Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace – historický vývoj médií a jejich vliv, práce lidí v médiích, práva občanů, tvorba zpráv, kritik),

5.2 Mediální produkty a jejich významy (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí – různé formy a jejich účinky, stereotypy a životní styl nabízený médii, reklama – rozbor, kritický přístup),

5.3 Uživatelé (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům – cílové zájmové skupiny a tvorba produktu „na míru“, návyky při konzumaci médií, užívání médií v jednotlivých rodinách),

5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí - uvědomování si vlivu médií na náš život, zobrazování násilí, pornografie),

5.5 Role médií v moderních dějinách (vědomí postavení médií ve společnosti – masová kultura, svoboda projevu, cenzura, role médií v přelomových okamžicích)

Aktivity:

Pololetní písemná práce

Projekt – tvorba studijních materiálů (plakát, leták, časopis nebo prezentace)

Olympiáda ve španělském jazyce

Filmové představení – promítání filmů v původním znění s titulky

Multikulturní týden v Pardubicích

mezinárodní zkoušky DELE

Pomůcky:

CD přehrávač – využíván k poslechovým cvičením, DVD přehrávač – využíván k promítání výukových materiálů a filmů, data projektor – využíván k promítání DVD materiálů a počítačových souborů, počítač – využíván k zobrazení reálií, obrazové materiály – využívány k rozvoji mluvních kompetencí, mapy – využívány k výuce reálií španělsky mluvících zemí, noviny a slovníky – využívají se k rozšíření a procvičení slovní zásoby

1. ročník – dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Jazykové prostředky

Výstupy	Učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - postihne hlavní body charakteristiky Produktivní řečové dovednosti Žák - vyslovuje foneticky správně jednoduché texty v rozsahu známé slovní zásoby - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu - charakterizuje sám sebe v osobním dopise či e-mailu novému kamarádovi - jednoduše a souvisle popíše, své zájmy, rutinní činnosti, okolí, sebe i ostatní ústně či písemně - vyjádří jednoduchým způsobem libost/nelibost, přání a názor - používá abecední slovníček k jednotlivým lekcím učebnice a dvojazyčný slovník Interaktivní řečové dovednosti Žák - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím základních výrazů - adekvátně reaguje v běžných	Gramatika: členy a jejich použití, rod a číslo podstatných jmen, přechylování podstatných a přídavných jmen, osobní zájmena, zápor ve větě, neosobní slovesný tvar <i>hay</i>, časování pravidelných sloves v přítomném čase, tázací zájmena, časování některých nepravidelných sloves (<i>ser, tener, ver, estar, ir, hacer, decir, querer, conocer, traducir etc.</i>), slovesa se změnou kmenové samohlásky, zvrtná zájmena, zvrtná slovesa, použití sloves <i>ser/estar/hay</i>, stupňování přídavných jmen, srovnávání, vykání, přivlastňovací zájmena, příslovce míry Fonetika: abeceda, hláskování, výslovnost lexikálních jednotek a hláskových skupin, slovní a větný přízvuk, rytmus a intonace vět Pravopis: Základní pravidla Tématické okruhy: rodina a její společenské vztahy (přátelé a příbuzní), škola (vybavení učebny, výuka), každodenní činnosti a volnočasové aktivity (koníčky, zájmy, prázdniny), práce (zaměstnání, profese), Španělsko a země Latinské Ameriky (geografické zařazení, stručný popis, významná města) Komunikační situace: pozdravy a rozloučení, zeptat se na význam slov, představení sebe sama i ostatních, vyjádření omluvy, poděkování, libosti/nelibosti, přání a názoru, popis místa a okolí, popis vlastností a vzhledu lidí, porovnávání, získání osobních informací, vykání Lexikologie: slovní zásoba spojená s probíranými tematickými okruhy, základní číslovky, barvy, měsíce, datum, počasí, roční období, země a národnosti

komunikačních situacích - požádá o zopakování informace - zeptá se jiných na jejich zájmy, koníčky, osobní údaje, každodenní život a na podobné otázky odpoví - představí sebe sama i ostatní	
Pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Mediální výchova: Média a mediální produkce Mediální výchova: Uživatelé	
Přesahy z a do: Mezipředmětové vztahy: Český jazyk - srovnání pojmenování slovních druhů - srovnání tvoření kladných, záporných a tázacích vět - srovnání slovního a větného přízvuku a intonace - porovnání forem tykání a vykání - porovnání stavby věty v ČJ a ŠJ: postavení přídavných jmen ve větě - prvky osobního dopisu - prvky charakteristiky Cizí jazyk - srovnání gramatických struktur a slovní zásoby - srovnání pojmenování slovních druhů - srovnání tvoření kladných, záporných a tázacích vět - srovnání slovního a větného přízvuku a intonace - prvky osobního dopisu - prvky charakteristiky Základy společenských věd - představování sebe sama i ostatních, setkání s novými lidmi - charakter a osobnost člověka Matematika - číselky Zeměpis - země Evropy (Španělsko) a Latinské Ameriky - život a kultura různých zemí světa - roční období - počasí Hudební výchova - hudební styly a žánry Informační a výpočetní technika - práce s internetem	

2. ročník – dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Jazykové prostředky Pokrytí průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů

Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality

Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií

Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách

Přesahy z a do:

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk

- neformální dopis
- prvky vyprávění a charakteristiky
- porovnání tvorby rozkazovacího způsobu
- původ slova: porovnání názvů vyučovacích předmětů v ČJ a ŠJ
- porovnání stavby věty v ČJ a ŠJ: postavení zájmen ve větě

Cizí jazyk

- srovnání gramatických struktur a slovní zásoby

Zeměpis

- země Evropy (Španělsko) a Latinské Ameriky
- život a kultura různých zemí světa

Informační a výpočetní technika

- práce s internetem

Základy společenských věd

- Člověk jako jedinec
- Člověk ve společnosti

Hudební výchova

- hudební styly a žánry

Výtvarná výchova

- výtvarné a divadelní umění

3. ročník – dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Jazykové prostředky

Výstupy	Učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje	Gramatika: rozkazovací způsob kladný a záporný (vykání), vazby s infinitivem <i>al, estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de etc.</i> , předložky <i>por a para</i> , spojky <i>pero a sino</i> , zájmena předmětu přímého a

různé styly a citová zabarvení promluvy - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - rozumí obsahu a vystihne hlavní body stručného životopisu slavné osobnosti - rozumí čtené zprávě či novinovému článku na známé téma - postihne zápletku i sled událostí v příběhu, ve filmu či hře - porozumí školním a pracovním pokynům Produktivní řečové dovednosti Žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžné téma - vyslovuje foneticky správně texty i v rozsahu méně známé slovní zásoby - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související ústně či písemně - popíše, co má kdo na sobě - jednoduchým způsobem ústně či písemně převypráví život slavné osobnosti - vypráví o minulé události - napíše jednoduchý formální dopis Interaktivní řečové dovednosti Žák - komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - vyjádří se gramaticky správně v krátkém a jednoduchém ústním či písemném projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - simuluje formální rozhovor na známé téma - vede rozhovor o současných a minulých dějích a činnostech - reaguje na pokyny, rady a doporučení a umí je dát - domluví se v hotelu	nepřímého, neurčitá a záporná zájmena a příslovce, slovesa typu <i>parecer</i>, gerundium, přítomný čas průběhový, sloveso <i>estar</i> (stavy věcí, míst a osob), imperfektum, tvoření příslovců, použití préterita a imperfekta, předložka <i>a</i> přímým předmětem Fonetika: intonace ve výrazech překvapení, lítosti a údivu, rozvíjení schopnosti rozpoznávat různou intonaci a přízvuk Tématické okruhy: služby – hotel, nakupování – oblečení, životní prostředí, běžné události veřejného i osobního života, vynálezy, mezilidské vztahy, media, Španělsko a země Latinské Ameriky (významné události z historie, významné osobnosti) Komunikační situace: rezervace, pokyny, rady a doporučení, žádost o pomoc a službu, vyjádření názoru, souhlasu/nesouhlasu, pocitů a nálad, údivu, radosti, překvapení, lítosti, hněvu, popis práce, popis osob, věcí a míst, porovnávání, vyprávění Lexikologie: slovní zásoba spojená s probíranými tematickými okruhy, další základní číslovky, zvířata,
Pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne	

Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě
 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí
 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
 Environmentální výchova: Životní prostředí regionu a České republiky
 Mediální výchova: Média a mediální produkce
 Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy
 Mediální výchova: Uživatelé
 Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií
 Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách

Přesahy z a do:
 Mezipředmětové vztahy:
 Český jazyk
 - formální dopis
 - prvky vyprávění a charakteristiky
 - porovnání tvorby rozkazovacího způsobu
 - porovnání stavby věty v ČJ a ŠJ: postavení zájmen ve větě
 - upevňování gramatických, pravopisných a syntaktických struktur a pravidel
 Cizí jazyk
 - srovnání gramatických struktur a slovní zásoby
 Zeměpis
 - země Evropy (Španělsko) a Latinské Ameriky
 - život a kultura různých zemí světa
 Biologie
 - ochrana přírody a zvířat, ekologie
 Chemie
 - ochrana životního prostředí
 Fyzika
 - technické a fyzikální vynálezy
 Dějepis
 - významné události z dějin Španělska a zemí Latinské Ameriky
 Informační a výpočetní technika
 - práce s internetem
 Základy společenských věd
 - Člověk jako jedinec
 - Člověk ve společnosti

4. ročník – dotace: 3, volitelný (Další cizí jazyk)

Jazykové prostředky

Výstupy	Učivo
Receptivní řečové dovednosti Žák	Gramatika: subjunktiv v přítomném čase, použití

- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - v slyšeném rozhovoru dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah - rozumí hlavnímu tématu vyprávění - rozpozná pocity mluvčího Produktivní řečové dovednosti Žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžné téma - vyslovuje foneticky správně texty i v rozsahu méně známé slovní zásoby - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - shrne a ústně i písemně sdělí běžné informace - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - jednoduše a souvisle popíše osoby, vlastnosti osob a zdravotní potíže - vyplní formulář - přednese souvislý projev na zadané téma - převypráví přečtený příběh - gramaticky správně formuluje sled událostí v minulosti - vypráví o nedávných událostech Interaktivní řečové dovednosti Žák - komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - vyměňuje si s kamarádem informace, názory a pocity - simuluje rozhovor u lékaře	subjunktivu, podmiňovací způsob a jeho použití, zpodstatňování přídavných jmen, předložkové vazby sloves a přídavných jmen, imperfektum v nepřímé řeči, <i>estar</i> v imperfektu + gerundium, předpřítomný čas, absolutní superlativ, tvoření zdobnělin, <i>llevar</i> + gerundium, shrnutí a procvičování učiva – členy, časování sloves, rozkazovací způsob, zvrtná slovesa, slovesa typu <i>gustar</i>, použití sloves <i>ser/estar/hay</i>, použití préterita a imperfekta, použití gerundia Fonetika: procvičují se poslechové a reprodukční dovednosti, prohlubuje se schopnost rozlišit různé přízvuky, Tématické okruhy: svátky a oslavy, mezilidské vztahy, zdravý životní styl a zdravotní potíže, sporty, studium cizího jazyka, Česká republika, Španělsko a země Latinské Ameriky (umění a sport, problémy dneška, ukázky významných literárních děl) Komunikační situace: vyjádření přání a gratulace, pocitů, rady a doporučení, zájmu/nezájmu, obavy/strachu, sympatie, předání vzkazu a informací, popis osob a jejich vlastností, popis zdravotních potíží, vyprávění příběhu, příhody, zážitku či zkušenosti z minulosti, vyplnění formuláře Lexikologie: slovní zásoba spojená s probíranými tematickými okruhy, lidské tělo, léčebné prostředky
--	--

- diskutuje o známých tématech - vyjádří osobní postoj k danému tématu a akceptuje názory jiných - nechá a zaznamená vzkaz po telefonu - vyřeší problémy v běžné denní situaci	
Pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Mediální výchova: Uživatelé Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií	
Přesahy z a do: Mezipředmětové vztahy: Český jazyk - formální dopis - prvky vyprávění a charakteristiky - porovnávání struktur - upevňování gramatických, pravopisných a syntaktických struktur a pravidel - autoři významných literárních děl Cizí jazyk - srovnání gramatických struktur a slovní zásoby Zeměpis - země Evropy (Španělsko) a Latinské Ameriky - život a kultura různých zemí světa Informační a výpočetní technika - práce s internetem Základy společenských věd - Člověk jako jedinec - Člověk ve společnosti Výtvarná výchova - výtvarné umění Tělesná výchova - lidské tělo - sporty a sportovní terminologie	

4.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;

- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

4.2.1. Matematika

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení základních pilířů vědění, utváří matematickou gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí matematických pojmů, vztahů a myšlení, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je klíčové pro hlubší poznání našeho světa a předpokladem dalšího studia většiny oborů. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor a pěstuje myšlenkovou ukázněnost. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v odhalování klamných závěrů a v pěstování schopnosti poznatky aplikovat. Matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, přírodních ale i ve společenských vědách). Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin. Žáci jsou systematicky připravováni ke společné části maturitní zkoušky z matematiky.

V prvním ročníku žáci ucelí, prohloubí a doplní poznatky, které získali na základní škole. Získají základy logiky, její aplikace v matematice i ostatních vědách. Zvládnou řešení většiny typů rovnic, nerovnic i jejich soustav, čímž získají mocný a potřebný nástroj, který využijí i v ostatních předmětech, zejména přírodovědných. Procvičí své dovednosti v planimetrii a významně je rozšíří. V prvním ročníku je rozdělena jedna ze čtyř hodin matematiky v každé třídě. V obou skupinách je důsledně uplatňován individuální přístup v kombinaci s prací týmu, případně dalšími formami skupinové práce. Touto formou individualizace výuky jsou žáci vedeni k rozvoji matematických dovedností v rámci jejich schopností, kritickému vyhodnocování informací, k práci s moderními technologiemi a propojení matematických dovedností s pracovními dovednostmi. Práce v dělených hodinách je zaměřena na upevnění a prohloubení aktuálně probírané látky v matematice dle ŠVP, dále na řešení problémových úloh a aplikaci matematických poznatků v úlohách z praxe. Prostor je věnován i přípravě žáků na účast v matematických soutěžích (matematický klokan, matematická olympiáda, ...).

Druhý ročník je plně věnovaný studiu vlastností a zákonitostí funkčních závislostí s důrazem na možné aplikace v ostatních přírodních i humanitních vědách. Doplní a rozšíří své schopnosti v řešení rovnic o další jejich typy.

V třetím ročníku žáci bohatě zúročí své poznatky z planimetrie, řešení rovnic i funkcí jejich syntézou při studiu analytické geometrie. Učivem stereometrie rozvinou své prostorové cítění. Studium komplexních čísel završí své umění v řešení rovnic na gymnáziu.

Ve čtvrtém ročníku čeká žáky studium vlastností posloupností, kombinatoriky a základů pravděpodobnosti i matematické statistiky, s důrazem na široké využití těchto matematických disciplín v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. V závěru čtvrtého ročníku žáci zařadí, shrnou a ucelí matematické poznatky z celého studia. Ti, kteří projeví zájem, se připraví ke společné části maturitní zkoušky z matematiky.

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- **Spolupráce a soutěž**

Spolupráci a soutěž rozvíjíme v matematice ve všech ročnících především využíváním různých typů práce ve skupinách (skupinová práce, spolupráce, týmová práce), například při řešení úloh, práci s textem apod. Kromě matematické olympiády, matematického korespondenčního semináře a matematického klokana mají žáci možnost porovnat své schopnosti a dovednosti i v rámci řady drobných soutěží v okruhu třídy či ročníku. (m. skupinového vyučování, motivační, cvičení, fixační)

- **Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů**

Během celého studia matematiky rozvíjíme sebekontrolu, organizační dovednosti i efektivní řešení problémů zejména účelným rozvržením práce a postupu při řešení úloh, při hledání jiných variant postupu řešení, kritickým pohledem na řešení úlohy a jeho reálnost vzhledem k jejímu zadání. (m. příkladu, cvičení, fixační)

- **Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**

Matematika během celého studia rozvíjí osobnost žáka po stránce abstraktního a analytického myšlení, logického usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci a pěstuje myšlenkovou ukázněnost. (m. motivační, příkladu, cvičení, fixační)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Žijeme v Evropě**

Matematika vždy patřila a patří mezi základní pilíře evropské vzdělanosti. Během studia se žáci seznamují rovněž s historickým vývojem matematických poznatků a osobnostmi, které je formulovaly s důrazem na evropský region, odkud pocházela většina významných matematiků a filosofů. (m. motivační, expoziční, práce s učebnicí, fixační)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhazuje podložené závěry
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran

- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Matematické tabulky (Pomůcka); Matematické, fyzikální a chemické tabulky

Rýsovací potřeby (Pomůcka); Trojúhelník a kružítko pro rýsování na tabuli, barevné křídly

Funkce (Pomůcka); Folie s funkcemi pro zpětný projektor

Tělesa (Pomůcka); Drátěné modely těles

Geogebra (Pomůcka); Matematický software pro výuku geometrie a funkcí

Matematický klokan (Soutěž); Mezinárodní soutěž

Matematická olympiáda (Soutěž); Mezinárodní soutěž

1. ročník - dotace: 4, povinný

Základní poznatky z matematiky

Výstupy	učivo
užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	Číselné obory
čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky	Čísla přirozená, celá, racionální
operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	Procenta, poměr
provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	Iracionální čísla, druhá a třetí odmocnina
odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	Reálná čísla
upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje	Číselná osa, znázornění různých druhů čísel
	Absolutní hodnota reálného čísla
	Mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem

definiční obor výrazu rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic užívá správně logické spojky a kvantifikátory rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty rozliší správný a nesprávný úsudek vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	Jednotky délky, obsahu, objemu a jejich převody Proměnná, výraz, definiční obor výrazu Modelování reálné situace pomocí výrazu Výrazy s mocninami a odmocninami Mnohočleny a operace s nimi Úprava výrazu vytýkáním a pomocí vzorců Rozklad kvadratického trojčlenu Lomené výrazy a operace s nimi Složený lomený výraz Vyjádření neznámé ze vzorce Dělitelnost přirozených čísel, znaky dělitelnosti, soudělná a nesoudělná čísla Prvočíslo, číslo složené a rozklad na prvočinitele Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel Práce s kalkulátorem, odhad a zaokrouhlování výsledků Goniometrické funkce ostrého úhlu Množina, prvek, inkluze a rovnost množin Operace s množinami (sjednocení, průnik, doplněk, rozdíl) Vennovy diagramy Intervaly, jejich znázornění a operace s nimi Výrok, definice, věta, důkaz Výroková logika (negace, konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace - Výrok a operace s nimi (m. induktivní, expoziční, cvičení) Matematika přispívá k rozvoji sociální komunikace zejména studiem logiky, výroků a zákonitostí správné argumentace.	
přesahy z a do: MAT (1. ročník): Základy planimetrie, FYZ (1. ročník): Úvod do studia fyziky, FYZ (1. ročník): Dynamika	

Rovnice, nerovnice a jejich soustavy

Výstupy	Učivo
operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	Algebraická rovnice a nerovnice, definiční obor rovnice
odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	Ekvivalentní a důsledkové úpravy, zkouška
upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu	Lineární rovnice a nerovnice
rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	Soustavy lineárních rovnic a nerovnic
řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení	Grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav
rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy	Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou
geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru
analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	Rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli
	Kvadratická rovnice, diskriminant
	Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice
	Soustavy lineárních a kvadratických rovnic
	Kvadratické nerovnice, geometrická interpretace
	Iracionální rovnice a nerovnice
	Lineární a kvadratické rovnice s parametrem
	Slovní úlohy
přesahy z a do:	
MAT (2. ročník): Funkce, FYZ (1. ročník): Kinematika hmotného bodu	

Základy planimetrie I

výstupy	učivo
řeší základní konstrukční úlohy	Základní planimetrické pojmy (bod, přímka, polopřímka, rovina, polorovina, úsečka, úhel)
řeší planimetrické problémy motivované praxí	Polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžnost, kolmost, odchylka přímek, vzdálenost bodů a přímek)
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary	Klasifikace rovinných útvarů (trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník, kružnice)
využívá náčrt při řešení rovinného problému	Shodnost a podobnost trojúhelníků
řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy	Pravoúhlý trojúhelník, Pythagorova věta, Euklidovy věty
užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu	Úhly v kružnici (obvodový a středový)
	Obvody a obsahy rovinných útvarů

	Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy
přesahy z a do: MAT (2. ročník): Základy planimetrie II	

2. ročník - dotace: 4, povinný

Základy planimetrie II

Výstupy	Učivo
řeší planimetrické problémy motivované praxí používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary využívá náčrt při řešení rovinného problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení	Shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) Stejnolehlost Konstrukční úlohy
přesahy z a do: MAT (1. ročník): Základy planimetrie I	

Funkce

Výstupy	Učivo
načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	Pojem funkce Definiční obor a obor hodnot funkce Graf funkce, průsečíky grafu se souřadnicovými osami Vlastnosti funkcí (funkce monotónní, prostá, omezená, sudá a lichá, periodická) Extrémy funkce Konstantní funkce, přímá úměra, lineární funkce a jejich užití Kvadratická funkce a její užití Nepřímá úměra, lineárně lomená funkce a jejich užití Funkce s absolutní hodnotou Mocninná funkce Funkce druhá odmocnina

operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	Exponenciální funkce, logaritmická funkce Logaritmy a operace s nimi Logaritmy o různých základech, přirozený logaritmus Výrazy s exponenciálními a logaritmickými funkcemi Exponenciální a logaritmické rovnice Modelování reálných závislostí pomocí elementárních funkcí
přesahy z a do: FYZ (1. ročník): Kinematika hmotného bodu, FYZ (2. ročník): Děje s ideálním plynem	

Goniometrické funkce

Výstupy	Učivo
v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	Velikost úhlu, stupňová a oblouková míra, jejich převody Orientovaný úhel, jednotková kružnice
načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti	Goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens)
formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí	Vztahy mezi goniometrickými funkcemi Základní goniometrické vzorce
využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	Úpravy goniometrických výrazů a jejich definiční obory
modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	Goniometrické rovnice
řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	Sinová a kosinová věta a jejich užití Trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku
geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	
využívá náčrt při řešení rovinného problému	
přesahy z a do: FYZ (1. ročník): Mechanické kmitání a vlnění, FYZ (1. ročník): Úvod do studia fyziky	

3. ročník - dotace: 4, povinný

Analytická geometrie v rovině

výstupy	Učivo
užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině určuje vzájemnou polohu lineárních útvarců, vzdálenosti a odchylky využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	Souřadnice bodů, jejich vzdálenost, střed úsečky Vektor, jeho souřadnice, umístění a velikost Součet, rozdíl a reálný násobek vektorů, grafická interpretace Skalární součin, odchylka dvou vektorů, kolmé a kolineární vektory Posunutí soustavy souřadnic Parametrické rovnice přímky, polopřímky a úsečky Obecná rovnice přímky Směrnice a úsekový tvar rovnice přímky Vzájemná poloha bodů a přímek, řešení polohových úloh Odchylka přímek, vzdálenost bodů a přímek, řešení metrických úloh Definice, základní vlastnosti a konstrukce kuželoseček (kružnice, elipsy, hyperboly a paraboly) Rovnice kuželoseček Vzájemná poloha přímky a kuželosečky Tečna kuželosečky

Komplexní čísla

výstupy	Učivo
řeší lineární a kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel využívá různých vyjádření komplexního čísla při práci s komplexními výrazy, interpretuje je graficky v Gaussově rovině	Množina komplexních čísel Algebraický tvar komplexního čísla, užití Absolutní hodnota komplexního čísla Gaussova rovina Goniometrický tvar komplexního čísla, užití Moivreova věta a její užití Řešení lineární a kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel

Stereometrie

výstupy	Učivo
zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles řeší stereometrické problémy motivované praxí používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarců v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	Polohové vlastnosti a vztahy bodů, přímek a rovin v prostoru, rovnoběžnost a kolmost Metrické vlastnosti a vztahy bodů, přímek a rovin v prostoru, vzdálenosti a odchylky Volné rovnoběžné promítání Klasifikace těles Rovinné řezy hranolu a jehlanu Průnik přímky s hranolem a jehlanem Objemy a povrchy těles

4. ročník - dotace: 4, povinný

Kombinatorika

výstupy	učivo
využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)	Základní kombinatorická pravidla, elementární kombinatorické úlohy Variace, permutace, kombinace Faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti Pascalův trojúhelník Binomická věta
Přesahy z a do: MAT (4. ročník): Základy pravděpodobnosti	

Základy pravděpodobnosti

výstupy	Učivo
využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	Náhodný pokus, množina všech možných výsledků náhodného pokusu Náhodný jev a jeho pravděpodobnost Pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, opačného jevu Nezávislost jevů
Přesahy z a do: MAT (4. ročník): Kombinatorika	

Základy matematické statistiky

výstupy	učivo
diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	Statistický soubor, znak, jednotka Četnost a její grafické znázornění Charakteristiky polohy (průměry, modus, medián, percentil a kvartil) Charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná a mezikvartilová odchylka) Analýza a zpracování dat v různých reprezentacích (grafy, tabulky)

Posloupnosti a nekonečné řady

výstupy	učivo
řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných	Určení posloupnosti graficky, výčtem, vzorcem pro n-tý člen a rekurentně Vlastnosti posloupností (monotónnost, omezenost) Aritmetická posloupnost, užití Geometrická posloupnost, užití Úlohy finanční matematiky

posloupností řeší aplikační úlohy s využitím probraných matematických metod	Nekonečná geometrická řada, její součet a užití
---	---

4.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací, a přispět tak ke transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

V rámci oblasti Informatika a ICT se žák seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

V souvislosti s pronikáním poznatků informačních a počítačových věd do různých oblastí lidské činnosti a se specifickým využitím ICT v různých oborech je vhodné zapojit do výuky i inteligentní, interaktivní výukové prostředky, modelování přírodních, technických a sociálních procesů a situací posilujících motivaci k učení. Tím se zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů gymnázia v dalším vzdělávání a na trhu práce.

Vzdělávací oblast Informatika a ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- porozumění zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh;
- porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh;
- využívání prostředků ICT k modelování a simulaci přírodních, technických a společenských procesů a k jejich implementaci v různých oborech;
- tvořivému využívání spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací k rychlé a efektivní komunikaci;
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní;
- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti;
- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu;
- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka;
- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních;
- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd;
- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

4.3.1. Informatika a výpočetní technika

V předmětu IVT (Informatika) se v prvním ročníku prohlubují oblasti zaměřené na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

V prvním ročníku žáci absolvují výuku práce s grafickým editorem, s důrazem na praktickou stránku využití daného programového vybavení a ohledem na budoucí využití při tvorbě webového designu. Žáci se seznamují se základy tvorby webových stránek. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací, a přispět tak ke transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

Nedílnou součástí učiva prvního ročníku je teoretická výuka vývoje počítačů, žáci se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického náhledu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

Teoretická výuka ve druhém ročníku probíhá v oblasti počítačových sítí a komunikací na internetu, kde žáci získávají ucelený pohled na principy fungování počítačové infrastruktury. Praktická výuka ve druhém ročníku probíhá v atraktivní oblasti webového designu, s využitím nejnovějších

programovacích trendů používaných v této oblasti, jako využití vektorových animací a interaktivního ovládání obsahu. Součástí výuky je i základní kurz počítačových databází, jednoho ze základních pilířů moderního ICT prostředí, učivo vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
(navázáno na: *své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj*)
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

1. ročník - dotace: 2, povinný

Datový projektor (Pomůcka)

Použití datového projektoru při výkladu učiva i zadání praktických výpočetních úloh.

Studijní materiály na webovém portálu školy (Pomůcka)

Užití školního intranetového výukového portálu při výkladu učiva, zadání a kontrole jednotlivých cvičení.

Architektura počítačů

Výstupy	učivo
využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	Historie počítačů Vývoj počítačů Hardware PC

Klasifikace software

Výstupy	učivo
využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Operační systémy - vývoj, klasifikace Funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí Typologie software podle funkce

Práce v OS Windows

výstupy	učivo
zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Využití prostředků MS Windows Údržba a ochrana dat – správa souborů a složek, komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT – ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami

Textový editor

výstupy	učivo
zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení	Základní typografická pravidla Základní funkce textového editoru Formátování dokumentu Práce se styly dokumentu

k dalšímu studiu i ve zvolené profesi	Hromadná korespondence Citace použitých zdrojů
---------------------------------------	---

Tabulkový editor

výstupy	učivo
zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi	Základy práce s tabulkovým editorem Adresování buněk Vzorce, funkce Formátování dokumentu Podmíněné formátování Grafy
přesahy z a do: FYZ (1. ročník): Úvod do studia fyziky	

Počítačová grafika I

výstupy	učivo
využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Vektorová a rastrová grafika Digitalizace obrazu - technologie Úprava grafiky pro prezentaci Efekty a filtry
přesahy z a do: VO (2. ročník): Dadaismus, surrealismus	

Multimédia I

výstupy	učivo
využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT	Úvod do multimédií Základní multimediální formáty Práce v multimediálním editoru Prezentační dovednosti Informační etika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Média a mediální produkce - Práce v jednoduchém multimediálním editoru (m. příkladu a cvičení) - Mediální produkty a jejich význam – Informační etika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů (m. diskuzní)	
přesahy z:	
ZSV (2. ročník): Základy politologie	

2. ročník - dotace: 2, povinný

Datový projektor (Pomůcka)

Použití datového projektoru při výkladu učiva i zadání praktických výpočetních úloh.

Studijní materiály na webovém portálu školy (Pomůcka)

Užití školního intranetového výukového portálu při výkladu učiva, zadání a kontrole jednotlivých cvičení.

Jazyk HTML

výstupy	učivo
ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	Úvod do jazyka HTML Vývoj jazyka Konstrukty jazyka Práce v html editoru Praktická tvorba statických webových stránek

CSS styly

výstupy	učivo
ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	Rozšíření HTML o CSS styly Vývoj CSS stylů Užití CSS stylů

Databáze

výstupy	učivo
posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	Relační databáze - principy fungování Datové typy Databázové tabulky, pohledy Databázové formuláře, sestavy Úvod do jazyka SQL

Počítačová grafika II

výstupy	učivo
využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání	Pokročilá úprava

a týmové spolupráci využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Vrstvy Propojení vektorové a rastrové grafiky
přesahy z a do: VO (2. ročník): Dadaismus, surrealismus	

Počítačové sítě

výstupy	učivo
posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů	Úvod do počítačových sítí Topologie a typologie počítačových sítí Aktivní a pasivní prvky počítačových sítí Kabeláž Bezdrátové sítě Bezpečnost poč. sítí

Komunikace na Internetu

výstupy	učivo
posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání	Vývoj Princip fungování Služby Výhody a nevýhody Ochrana před vnějšími útoky Informační etika, legislativa –

a týmové spolupráci posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	ochrana autorských práv a osobních údajů
přesahy z do: ZSV (2. ročník): Základy politologie, NEJ (2. ročník): Zábava, masmédia	

Multimédia II

výstupy	učivo
využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů dovede pracovat s multimediálními formáty, specifikovat multimediální formáty a jejich uplatnění	Multimediální formáty, specifikace multimediálních formátů Konverze mezi formáty Práce v multimediálním editoru Softwarové nástroje pro práci s multimédií
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce – Konverze mezi formáty včetně volby vhodné komprimace dat (m. cvičení)	

Operační systémy

Výstupy	učivo
posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci	Principy fungování operačního systému Klasifikace operačních systémů Klientské a serverové operační systémy Linux: vývoj, distribuce linuxu, praktická práce s distribucí Ubuntu

4.4. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovední základ, Dějepis a Zeměpis. Vzdělávací obsah oboru Zeměpis je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života;
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích;
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami;
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku;
- zvládání základů společenskovední analýzy a historické kritiky, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřené o historickou i současnou zkušenost lidstva;
- chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti;
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti
- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu;

- uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;
- osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů;
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

4.4.1. Dějepis

V rámci předmětu dějepis (DEJ) jsou žáci seznámeni s nejnovějšími poznatky a výsledky vědeckého bádání v oblasti civilizačního a kulturního vývoje lidstva od pravěku až na práh současnosti. Toto je možné v dané hodinové dotaci programovým zaměřením na klíčové dějinné jevy vykládané v širších souvislostech. Hlavním smyslem DEJ má být vytvoření kulturního rozhledu a vnímání souvislostí historických jevů nejen v kontextu českých, ale i v přesahu do evropských, resp. obecných světových dějin. Zaměření na tento cíl na této úrovni DEJ nemůže být ale zcela na úkor faktografické stránky dějin, kdy žáci mají získat základní faktografickou historickou výbavu.

V prvním ročníku jsou žáci seznámeni s obecnou charakteristikou dějepisu a historického bádání, žáci se dále seznámí s moderními dějinami od okolností 1. světové války a poválečného uspořádání světa. Detailně je přiblížena problematika vzniku ČSR a prvorepublikové demokracie v rámci Versailleského systému. Další období začíná složitou historií 2. světové války a následujícím bipolárním rozdělením světa.

Druhý ročník přináší zakončení období moderních dějin od bipolárního rozdělení světa. Důraz je kladen na vývoj v Československu a na charakteristiku komunistické totalitní moci. Žáci jsou seznámeni s detaily Pražského jara, normalizace i Sametové revoluce včetně polistopadového vývoje až do počátku 21. století. V dějinách mezinárodních vztahů se témata soustředí na klíčové střety obou bloků po 2. světové válce. Žáci jsou také detailně seznámeni s historickým pozadím a vývojem izraelsko-arabského konfliktu.

Další je období pravěku a dlouhé období od raného středověku až po dobu přelomu 16. století. Pozornost se koncentruje na evropskou historii, přičemž značný prostor je věnován českým dějinám zasazeným do středoevropského, ale také celoevropského rámce.

V rámci třetího ročníku se začíná zlomovým obdobím renesance a humanismu, důraz je kladen na počátky novověku. V druhé části se žáci seznámí s politickými dějinami a detailně se věnují otázkám industrializace, sociálním a kulturním dějinám a vzniku a vývoji nových moderních států.

Témata čtvrtého ročníku začínají složitou historií 2. světové války a následujícím bipolárním rozdělením světa. Důraz je kladen na vývoj v Československu a na charakteristiku komunistické totalitní moci. Žáci jsou seznámeni s detaily Pražského jara, normalizace i Sametové revoluce včetně polistopadového vývoje až do počátku 21. století. V dějinách mezinárodních vztahů se témata soustředí na klíčové střety obou bloků po 2. světové válce. Žáci jsou také detailně seznámeni s historickým pozadím a vývojem izraelsko-arabského konfliktu.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- problém správně interpretuje
- dokáže využít různých postupů
- vybírá metodu

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

1. ročník - dotace: 2, povinný

Dějepisné referáty (Aktivita) -ústní referát dle zadaného tématu

Návštěvy muzejních expozic (VČM, Praha) (Aktivita)-Exkurze do muzeí a výstavních síní dle aktuální nabídky

Příběhy bezpráví (Aktivita) - Projekce historického dokumentu k moderním československým dějinám a následná beseda s pozvanými hosty - pamětníky

Dějepis pro Gymnázia 4(Pomůcka) -učebnice

Historické nástěnné mapy (Pomůcka) - nástěnné mapy dle vybavení školy

Atlas světových dějin 2 (Pomůcka), **Atlas českých dějin 2** (Pomůcka) - dějepisné atlasy

Památná místa našich dějin (Pomůcka) - historické dokumenty

Dějiny světa a Evropy 1914 - 1945 na mapách (Pomůcka) - CD-ROM – mapy**Dějiny světa a Evropy 1945 - 2004 na mapách (Pomůcka) - CD-ROM - mapy****Dokumentární filmy ČT o československých dějinách (Pomůcka) - dokumentární filmy**

Úvod

výstupy	učivo
charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Význam historického poznání pro současnost Předmět a úkoly historické vědy Historické prameny a literatura Prostředky, formy a metody práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití

První světová válka

výstupy	učivo
charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	Na cestě k 1. světové válce – vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války Mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století Dohoda proti Dvojspolku Průběh první světové války Ruské revoluce, upevňování bolševické moci, vítězství Dohody Češi v letech první světové války, I. odboj

Meziválečné období

výstupy	učivo
vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury vysvětlí souvislost mezi světovou	Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století Léta prosperity a léta krize v ČSR – meziválečné období Světová hospodářská krize a nástup nacismu k moci – růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek Ohrožení demokracie. Rozpad versailleského systému, mnichovská krize a její důsledky

hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	Zápas na obranu demokracie a republiky Kultura a věda v meziválečném období (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport)
---	---

II. světová válka

výstupy	učivo
charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky	Druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust)
popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	Vypuknutí druhé světové války, západní tažení a bitva o Anglii Napadení Sovětského svazu a obrat ve vývoji války Od Mnichova k okupaci, Protektorát Čechy a Morava Zahraniční odboj Českoslovenští vojáci na frontách druhé světové války Závěrečné etapy druhé světové války Charakteristické rysy druhé světové války

Evropa a svět po II. sv. válce

výstupy	učivo
charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty	Důsledky druhé světové války – Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) Počátky studené války - německá otázka
vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi	Československo po válce, život v osvobozené republice - postavení a osudy národnostních menšin
porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích	
přesahy z a do:	
ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	

- Žijeme v Evropě

metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Role médií v moderních dějinách

metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem, metoda ilustrace či demonstrace příkladem (filmové ukázky)

2. ročník - dotace: 2, povinný

Návštěvy muzejních expozic (VČM, Praha, atd.) (Aktivita) - Exkurze do muzeí a výstavních síní dle aktuální nabídky

Dějepisné referáty (Aktivita) - ústní referát dle zadaného tématu

Dějepis pro Gymnázia 2, 4 (Pomůcka) - učebnice

Atlas světových dějin 1, 2 (Pomůcka) - dějepisné atlasy

Atlas českých dějin 1, 2 (Pomůcka) - dějepisné atlasy

Dějepisné nástěnné mapy (Pomůcka) - nástěnné mapy dle vybavení školy

Památná místa našich dějin (Pomůcka) - Historické dokumentární filmy

Dějiny světa a Evropy 1945 - 2004 na mapách (Pomůcka) - CD-ROM - mapy

Dokumentární filmy ČT o československých dějinách (Pomůcka) - dokumentární filmy

Příběhy bezpráví (Aktivita) - Projekce historického dokumentu k moderním československým dějinám a následná beseda s pozvanými hosty - pamětníky

Evropa a svět po II. sv. válce

výstupy	učivo
charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty	Porážka demokracie v Československu a upevnění komunistického režimu v Československu
vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední	Upevnění východního bloku – jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva
	Svět Západu a vznik atlantického spojení, vývoj demokracie, USA jako světová velmoc
	První krize sovětského bloku

Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích	Svět mezi Západem a Východem – životní podmínky na obou stranách „železné opony“ "Budování" socialismu v Československu a Pražské jaro Od reformy k normalizaci Normalizační Československo (70. a 80. léta)
přesahy z a do: ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy	

Rozpad bipolárního rozdělení světa

výstupy	učivo
popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě	Rozpad sovětského bloku Obnovení demokracie a rozpad Československa Integrační cesta ČR - NATO, EU Významné postavy české společnosti a politiky na přelomu 20. a 21. století
přesahy z a do: ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy	

Ohniska konfliktů

výstupy	učivo
vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	Ohniska konfliktů v 2. polovině 20. století Korejská válka Druhá berlínská krize Karibská krize
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování,	

rozhovor, výklad

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Role médií v moderních dějinách

metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem, metoda ilustrace či demonstrace příkladem (filmové ukázky)

Pravěk

výstupy	učivo
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku;	Co je pravěk a archeologie Vznik a vývoj člověka Doba kamenná
charakterizuje pojem archeologická kultura	Paleolit a mezolit
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti	Neolit, eneolit Doba bronzová
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	Doba železná
přesahy z a do:	
BIO (3. ročník): Biologie člověka	

Starověk

výstupy	učivo
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace	Kolébky civilizace Staroorientální státy a jejich kultura - Mezopotámie
objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské kulturní systémy	Egypt Starověká Indie a Čína
popíše určující procesy a události, uvede	Antické Řecko Antický Řím

významné osobnosti starověkých dějin	Naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice
přesahy z a do: SZS (3. ročník): Základy religionistiky	

Raný středověk

výstupy	učivo
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě;	Utváření středověké Evropy: Slované v temných staletích, stěhování národů
vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy Křesťanská Evropa v zápase s Araby a Vikingy
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze Počátky Anglie, Francie a Svaté říše římské
vymezení specifika islámské oblasti	Počátky českého státu Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, císařství a papežství Vzdělanost a umění v raně středověké Evropě

Vrcholný středověk

výstupy	učivo
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Změny v zemědělství, vesnická kolonizace a rozvoj měst, urbanizace, rozvoj řemesel a obchodu Nároky na vzdělání, společnost vrcholného středověku
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Křížové výpravy, rytířská kultura a umění vrcholného středověku, kacířství
vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	Papežství v zápase s císařstvím Vývoj států na západě Evropy a tatarské nebezpečí na východě Český stát ve vrcholném středověku

Pozdní středověk

výstupy	učivo
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Problémy vrcholného středověku v Evropě Francie a Anglie za stoleté války

porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	Lucemburkové na českém trůně Počátky opravného hnutí v českých zemích, husitská revoluce a její důsledky Český stát za vlády Jagellonců Středovýchodní Evropa a Rusko na konci středověku
--	---

3. ročník - dotace: 2, povinný

Návštěvy muzejních expozic (VČM, Praha, atd.) (Aktivita) - Exkurze do muzeí a výstavních síní dle aktuální nabídky

Dějepisné referáty (Aktivita) - ústní referát dle zadaného tématu

Příběhy bezpráví (Aktivita) - Projekce historického dokumentu k moderním československým dějinám a následná beseda s pozvanými hosty - pamětníky

Dějepis pro Gymnázia 3, 4 (Pomůcka) - učebnice

Atlas světových dějin 2 (Pomůcka) - dějepisný atlas

Atlas českých dějin 2 (Pomůcka) - dějepisný atlas

Dějepisné nástěnné mapy (Pomůcka) - nástěnné mapy dle vybavení školy

Památná místa našich dějin (Pomůcka) - Historické dokumentární filmy

Dějiny 18. století na mapách (Pomůcka) - CD-ROM - mapy

Dějiny 19. století na mapách - I., II. (Pomůcka) - CD-ROM - mapy

Dějiny světa a Evropy 1914 - 1945 na mapách (Pomůcka) - CD-ROM - mapy

Dokumentární filmy ČT o československých dějinách (Pomůcka) - dokumentární filmy

Počátky novověku

výstupy	učivo
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Renesance a humanismus
porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	Zámořské objevy

Raný novověk

výstupy	učivo
popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj	Reformace
vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů	Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku
posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Západní Evropa v 16. století - absolutismus a stavovství
	Věda, vzdělanost a umění v Evropě 16. a počátku 17. století
	Střední a východní Evropa v raném novověku
	České země v předbělohorském období

	Absolutismus a stavovství Třicetiletý konflikt Barokní kultura, politika, náboženství
--	---

Novověk

výstupy	učivo
určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení	Francouzská revoluce Vzestup a pád Napoleona I. – Evropa za napoleonských válek

19. století

výstupy	učivo
posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	Ponapoleonská Evropa, Vídeňský kongres a období restaurace Klasicismus, romantismus, biedermeier Průmyslová revoluce – industrializace, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, rozvoj výroby a vědy Červencová revoluce a její ohlas v Evropě Utužení absolutismu v Rusku, polské povstání Vznik Řecka Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské) Emancipační hnutí sociálních skupin České země v době národního obrození

4. ročník - dotace: 2, povinný

Návštěvy muzejních expozic (VČM, Praha, atd.) (Aktivita) - Exkurze do muzeí a výstavních síní dle aktuální nabídky

Dějepisné referáty (Aktivita) - ústní referát dle zadaného tématu

Příběhy bezpráví (Aktivita) - Projekce historického dokumentu k moderním československým dějinám a následná beseda s pozvanými hosty - pamětníky

Dějepis pro Gymnázia 4 (Pomůcka) - učebnice

Atlas světových dějin 2 (Pomůcka) - dějepisný atlas

Atlas českých dějin 2 (Pomůcka) - dějepisný atlas

Dějepisné nástěnné mapy (Pomůcka) - nástěnné mapy dle vybavení školy

Památná místa našich dějin (Pomůcka) - Historické dokumentární filmy

Dějiny světa a Evropy 1914 - 1945 na mapách (Pomůcka) - CD-ROM - mapy

Dějiny světa a Evropy 1945 - 2004 na mapách (Pomůcka) - CD-ROM - mapy
Dokumentární filmy ČT o československých dějinách (Pomůcka) - dokumentární filmy

II. světová válka

výstupy	učivo
charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	Druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) Vypuknutí druhé světové války, západní tažení a bitva o Anglii Napadení Sovětského svazu a obrat ve vývoji války Od Mnichova k okupaci, Protektorát Čechy a Morava Zahraniční odboj Českoslovenští vojáci na frontách druhé světové války Závěrečné etapy druhé světové války Charakteristické rysy druhé světové války
přesahy z a do: SDE (4. ročník): Vývoj česko-německých vztahů	

Evropa a svět po II. sv. válce

výstupy	učivo
charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích	Důsledky druhé světové války – Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) Počátky studené války - německá otázka Československo po válce, život v osvobozené republice - postavení a osudy národnostních menšin Porážka demokracie v Československu a upevnění komunistického režimu v Československu Upevnění východního bloku – jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva Svět Západu a vznik atlantického spojení, vývoj demokracie, USA jako světová velmoc První krize sovětského bloku Svět mezi Západem a Východem – životní podmínky na obou stranách „železné opony“ "Budování" socialismu v Československu a Pražské jaro Od reformy k normalizaci Normalizační Československo (70. a 80. léta)
přesahy z a do: SDE (4. ročník): Vývoj česko-německých vztahů	

Rozpad bipolárního rozdělení světa

výstupy	učivo
popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí;	Rozpad sovětského bloku Obnovení demokracie a rozpad Československa

zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě	Integrační cesta ČR - NATO, EU Významné postavy české společnosti a politiky na přelomu 20. a 21. století
přesahy z a do: SDE (4. ročník): Vývoj česko-německých vztahů	
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Žijeme v Evropě metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Role médií v moderních dějinách metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem, metoda ilustrace či demonstrace příkladem (filmové ukázky)	

Ohniska konfliktů

výstupy	učivo
vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	Ohniska konfliktů v 2. polovině 20. století Korejská válka Druhá berlínská krize Karibská krize
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Základní problémy sociokulturních rozdílů metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Role médií v moderních dějinách metody: metody hromadného vyučování (analytický a synkritický postup), skupinové vyučování, rozhovor, výklad, metoda ilustrace příkladem, metoda ilustrace či demonstrace příkladem (filmové ukázky)	

4.4.2. Základy společenských věd

Základy společenských věd (ZSV) si kladou za cíl seznámit žáky se základním přehledem společenských věd. V rámci učebních osnov je tento cíl dosažen charakteristikou jednotlivých věd a úvodem do jimi řešených témat.

V prvním ročníku je kladen důraz na úvod do psychologie jako oboru, který má v praxi pomoci poznávat lidi, působit na ně, uspořádávat podmínky lidského života a lépe poznat sebe sama. Důraz je kladen na charakteristiku obecné psychologie a úvod do psychologie osobnosti, psychologie vývojové a sociální. Otázkou společnosti a začlenění člověka do ní se potom zabývá úvod do sociologie.

Tématem druhého ročníku je úvod do politologie. Žáci mají získat základní přehled o teorii i praxi politických jevů. Zároveň se učí kriticky posuzovat zprávy médií, vytvářet si vlastní názor na aktuální politicko-společenské dění. Znalostmi z politologie v praktickém a globálním měřítku se pak zabývá teorie mezinárodních vztahů s důrazem na problematiku evropské integrace a mezinárodní bezpečnosti.

Ve třetím ročníku základy práva seznámí žáky s aktuálním stavem právního řádu v České republice s důrazem na skutečnosti, s kterými se žák může dostat do kontaktu. Následuje oblast ekonomických jevů a jejich každodenního vlivu na život jedince i společnosti. Jako úvod před tématem filosofie získají žáci základní přehled o etice a etických teoriích, kde je kladen důraz na soudobé etické problémy.

Závěr studia ZSV je ve čtvrtém ročníku věnován úvodu do filosofie a přehledu vývoje evropského myšlení od řecké přírodní filosofie k postmoderně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- problém správně interpretuje
- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- vybírá metodu
- dokáže využít různých postupů
- posuzuje jednotlivé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem

- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích

a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést

- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

1. ročník - dotace: 2, povinný

Beseda s psychologem (Aktivita) - Beseda a diskuse s pracovníkem Pedagogicko-psychologické poradny Pardubice

Psychologické testy a hry (Aktivita) - Dle aktuálního tématu zařazování odborných psychologických testů, aktivit a prosociálních her

Besedy a exkurze (Aktivita) - Návštěvy příležitostných besed, exkurzí či seminářů vztahujících se k výuce

PC a dataprojektor (Pomůcka)

Využití informačních technologií v hodinách prostřednictvím materiálů připravených v elektronické podobě

Úvod do studia spol. věd

výstupy	učivo
objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka	Základní přehled společenských věd Metody práce

Základy psychologie

výstupy	učivo
objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka	Psychologie jako věda, její základní disciplíny a funkce Pojem a podstata lidské psychiky – vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti

porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	Osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie, vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života Význam celoživotního učení a sebevýchovy Motivace, motivační vlastnosti osobnosti City Volní procesy Psychické poznávací procesy - čítí, vnímání, představivost, fantazie a pozornost Myšlení Řeč Paměť a učení Úvod do sociální psychologie Úvod do vývojové psychologie Základy psychohygieny - psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách, zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování, rozhovor jako debata
- Sociální komunikace
metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování, rozhovor jako debata, aktualizace obsahem
- Morálka všedního dne
metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování, rozhovor jako debata, aktualizace obsahem
- Spolupráce a soutěž
metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování

přesahy z a do:

ZSV (1. ročník): Základy sociologie

Základy sociologie

výstupy	učivo
respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky	Vznik a vývoj sociologie, její předmět, metody výzkumu, struktura disciplín
objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích	Vývoj lidského společenství: příroda - člověk – kultura
posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	Společenská podstata člověka – význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace
objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	Mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích
korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích	Socializace a osobnost, socializační činitelé
orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách	Sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita, jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování)
uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků	Sociální skupiny a jejich znaky
zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	Sociální organizace a instituce
	Diferenciace společnosti
	Sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí, sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)
	Volný čas a kultura, masmédia

zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	Rodina a vztah dvou pohlaví, sociologie generací Normy a sociálně patologické jevy ve společnosti Fenomén náboženského sektářství Charakteristika nových náboženských směrů a sekt
přesahy z a do: ZSV (1. ročník): Základy psychologie	

Ochrana člověka za mimořádných událostí

výstupy	učivo
na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelné pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostředí Jiné mimořádné události První pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí (rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace)

2. ročník - dotace: 2, povinný

Referáty (Aktivita) - Referáty žáků připravované v souladu s výukou

Exkurze - ústavní instituce (Aktivita) - Návštěva prostor Poslanecké sněmovny PČR a Senátu PČR a beseda se zástupcem zákonodárců o legislativním procesu v ČR

Exkurze - Eurocentrum Pardubice (Aktivita) - Návštěva vybraného programu z nabídky Eurocentra Pardubice

Beseda o státní správě (Aktivita) - Beseda s pozvaným hostem z Magistrátu Města Pardubic či Krajského úřadu PKJ o státní správě

Besedy a exkurze (Aktivita) - Návštěva příležitostných besed, diskusí či seminářů vztahujících se k výuce

PC a dataprojektor (Pomůcka)

Využití informačních technologií k interaktivní výuce

Internet (Pomůcka)

Využití zpravodajských serverů ke sledování aktuálních společensko-politicko-ekonomických událostí v ČR i ve světě

Základy politologie

výstupy	učivo
rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)	Politologie jako věda (předmět, vznik a vývoj)
vymezí, jakou funkci plní ve státě	Pojem státu, podstata, teorie vzniku, charakteristika, znaky a funkce státu, typy a formy státu
ústava a které oblasti života upravuje	Právní stát
objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR	Občanství, státní příslušnost
vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	Ústava a státnost, Ústava ČR – přehled základních ustanovení
objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií	Lidská práva (Listina základních práv a svobod) – zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana
rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů	Demokracie - formy vlády, způsob rozhodování, formy kontroly státní moci, principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce, politické subjekty, politický život ve státě
uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu	Principy dělby státní moci, její složky, funkce a úkoly
vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství	Charakteristika politického pluralismu, politické strany, participace občanů v politickém životě
	Politické ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií
	Volby a volební systémy, úřady
	Občanská společnost

obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	
přesahy z a do: DEJ (1. ročník): Evropa a svět po II. sv. válce, DEJ (1. ročník): Rozpad bipolárního rozdělení světa, ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy	

Mezinárodní vztahy

výstupy	učivo
rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	Mezinárodní prostředí, politická a ekonomická spolupráce, mezinárodní organizace Diplomacie, diplomatické styky Mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody, významné mezinárodní organizace a společenství, jejich účel a náplň činnosti OSN - vznik, vývoj, úkoly Evropská integrace – podstata a význam, historie a současnost Evropská unie - struktura, členství, fungování EU, význam, proces integrace, orgány EU, jednotná evropská měna Kolektivní obrana - NATO Rada Evropy (RE) Přehled dalších významných mezinárodních organizací ČR a mezinárodní organizace Proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky, globální problémy
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky metody: výklad, aktualizace obsahem, ilustrace příkladem, diskuse forma symposium - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce metody: skupinové vyučování, diskusní rozhovor, rozhovor jako symposium, panelová diskuse, aktualizace obsahem	

- Žijeme v Evropě
metody: výklad, diskusní rozhovor, popis, aktualizace obsahem
- Vzdělávání v Evropě a ve světě
metody: výklad, diskusní rozhovor, popis, aktualizace obsahem

přesahy z a do:

DEJ (1. ročník): Evropa a svět po II. sv. válce, DEJ (1. ročník): Rozpad bipolárního rozdělení světa, ZSV (2. ročník): Základy politologie

3. ročník - dotace: 2, povinný

Exkurze - Okresní soud Pardubice (Aktivita) - Návštěva vybraného soudního řízení

u Okresního soudu Pardubice spojená s besedou s některým ze soudců

Exkurze - ČNB (Aktivita) - Návštěva České národní banky v Praze a expozice Lidé a peníze

Besedy a exkurze (Aktivita) - Návštěvy příležitostných besed, exkurzí či seminářů vztahujících se k výuce

PC a dataprojektor (Pomůcka)

Využití informačních technologií k interaktivní výuce

Internet - www.czso.cz a další (Pomůcka)

Seznámení žáků s aktuálními ekonomickými daty a vývojem ekonomických ukazatelů

Didaktické materiály k výuce o EU (Pomůcka) - Didaktické materiály (CD-ROMy, DVD, publikace ...) ze společnosti Euroskop a dalších

Základy práva

výstupy	učivo
objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy	Pojem, význam práva, právní vědomí, právo a morálka
uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují	Právo a spravedlnost – smysl a účel práva
rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady	Právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR – jeho uspořádání
vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství)	Právní normy a předpisy – druhy právních norem, publikace, platnost – účinnost
i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů	Právní vztahy - subjekty právních vztahů
na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek	Smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv
rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení	Systém právních odvětví, právo veřejné a soukromé
rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady	Občanské právo (pojem, zásady, prameny, právo vlastnické, spoluvlastnictví, právo závazkové)
	Rodinné právo (pojem, zásady, prameny, manželství, rodina, příbuzenství, formy náhradní výchovy dětí)
	Pracovní právo (pojem, zásady, prameny, účastníci pracovněprávních vztahů, formy odměňování práce, BOZP)
	Trestní právo (pojem, zásady, prameny, trestní právo hmotné, trestní právo procesní)
	Správní právo (pojem, zásady, prameny, obce, orgány veřejné správy a samosprávy, krajské uspořádání)

postihů trestné činnosti rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet ve svém jednání respektuje platné právní normy	Orgány právní ochrany - funkce a úkoly, právnické profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly, systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden)
--	---

Základy ekonomie

výstupy	učivo
kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti objasní funkci odborů volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské	Základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus Nabídka, poptávka, tvorba ceny Globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty - typy a charakteristika Tržní ekonomika - charakteristika a fungování trhu Peníze - vznik, podstata, vývoj, funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza Inflace - její podstata, měření a důsledky Bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví Monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční platební balance, HDP Člověk ve sféře práce, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti Pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění Právní formy podnikání (živnost,

činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit uvede postup, jak vypočítat životní minimum své domácnosti a požádá o sociální dávku, na niž má nárok objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadu práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií používá nejběžnější platební nástroje, směnění peněz za použití kursovního lístku uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	typy obchodních společností, družstvo), základní normy týkající se podnikání Marketing – marketing a public relations, reklama a reklamní agentury Finanční gramotnost – finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele Úloha státu v tržní ekonomice – fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava Sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum Ekonomika ČR, zahraniční obchod Světová ekonomika Profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností Mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita Rekvalifikace, celoživotní vzdělávání Osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy,
--	---

objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank	zaměstnání a rodina, workholismus
---	-----------------------------------

Úvod do etiky

výstupy	učivo
eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	Etika Etika jako teorie mravnosti a morálky Základní etické pojmy Otázky svobody a mravního jednání Problém smyslu lidského života Specifické etické problémy Základy etikety
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování, rozhovor jako debata - Sociální komunikace metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování, rozhovor jako debata, metoda příkladu, cvičení, aktualizace obsahem - Morálka všedního dne metody: výklad, vysvětlování, metoda diskusí - řešení morálních dilemat, rozhovor, skupinové vyučování, rozhovor jako debata, aktualizace obsahem - Spolupráce a soutěž metody: výklad, metoda diskusí, aktualizace obsahem	

4. ročník - dotace: 1, povinný

Besedy a exkurze (Aktivita) - Návštěvy příležitostných besed, exkurzí či seminářů vztahujících se k výuce

Četba a rozbor filozofických textů (Aktivita) - Četba, rozbor a diskuse nad vybranými filozofickými texty v souvislosti s výukou

Filozofická literatura (Pomůcka) - Vybraná filozofická literatura české provenience
Základy filozofie

výstupy	učivo
objasní podstatu filozofického tázání , porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění	Podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie a mýtu, k náboženství, vědě a umění Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení Pojem a zdroje filozofie, podstata filosofie, hlavní filozofické

k uchopení skutečnosti a člověka rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	disciplíny Antická filosofie - předsókratovská (Mílétská škola, Pythagoras a jeho škola, Eleaté, Hérakleitos z Efesu, Sofisté, Antičtí atomisté) Antická filosofie - klasická (Sókratés, Platón, Aristotelés) Antická filosofie - helénistická (Stoikové, Epikurejci, Skeptici) Úvod do křesťanství Středověká filosofie (Patristika, Scholastika, Středověká arabská a židovská filosofie, postavy a myšlení renesance) Filozofické systémy baroka (Descartes, Spinoza, Leibniz) Filosofie osvícenství - Anglie, Francie Německo - Immanuel Kant, německý idealismus - Hegel Filosofie 19. století (Pozitivismus, Marxismus, Iracionalismus - Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche) Filosofie 20. století (Pragmatismus, Fenomenologie, Existenciální filosofie, Heidegger, Postmoderní filosofie) Přehled vývoje české filosofie
přesahy z a do: SZS (4. ročník): Základy filosofie	

4.5. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Základní prioritou každé oblasti přírodovědného poznávání je odkrývat metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Odkrývání přírodních zákonitostí je hodnotné jednak samo o sobě, neboť naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, a jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely.

Má-li být přírodovědné vzdělávání na gymnáziu kvalitní a pro žáky prakticky využitelné, je zapotřebí, aby je orientovalo v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí se má tudíž ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda na gymnáziu projevovat v mnohem větší míře, než tomu bylo ve stejnojmenné oblasti na základní škole. Takový přístup též v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast

vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkreslovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkreslování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy též jako neoddelitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co nejintenzivnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ve značné míře využívají často právě poznatků a metod přírodních věd.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je členěna na vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis a Geologie. Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru oboru Zeměpis byl v zájmu zachování jeho celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému;
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi;
- tvorbě modelu přírodního objektu či procesu umožňujícího pro daný poznávací účel vhodně reprezentovat jejich podstatné rysy či zákonitosti;
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů;
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti;
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem;
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek;
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí;
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí;
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

4.5.1. Fyzika

Fyzika zkoumá základní, nejobecnější zákonitosti přírody týkající se vlastností hmoty, prostoru, času, sil apod. a je tak klíčovým stavebním kamenem i pro ostatní přírodní vědy. Na fyzikálních poznatcích je založena téměř veškerá moderní průmyslová výroba, doprava, telekomunikační technika, kosmický výzkum a mnoho dalších odvětví lidské činnosti. Tento fakt reflektuje i výuka fyziky na gymnáziu, která se snaží o přiblížení těchto principů a zákonitostí žákům s důrazem na aplikace v reálném životě. Je rozčleněna podle fyzikálních disciplín do základních tematických okruhů mechanika, molekulová fyzika, elektřina, magnetismus, optika a fyzika mikrosvěta. Během výuky žáci prohlubují své znalosti a dovednosti, které získali na základní škole, učí se novým poznatkům a postupům, procvičují je během teoretických i laboratorních cvičení a jejich porozumění a osvojení si ověřují v různých testech, projektech a soutěžích v rámci třídního kolektivu či škol.

V prvním ročníku je výuka fyziky zaměřena na mechaniku hmotného bodu, tělesa, kapalin a plynů. Poznávání mechanických dějů žáci završí studiem zákonitostí mechanického kmitání a vlnění.

Druhý ročník žáci věnují studiu struktury a mechanických i tepelných vlastností pevných látek, kapalin i plynů včetně změn skupenství. Rovněž se seznámí se základy elektrostatiky a elektrickými vlastnostmi látek.

Ve třetím ročníku navazuje studium magnetického pole, střídavého napětí a proudu. Vlastnosti elektromagnetického záření, zákonitosti optického zobrazování, fyzika mikrosvěta, studium atomového obalu i jeho jádra završí fyzikální poznávání žáků.

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Fyzika během celého studia rozvíjí osobnost žáka po stránce analytického myšlení, logického usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci, pěstuje myšlenkovou ukázněnost, zakotvuje základní chápání funkčních principů našeho světa. (m. motivační, příkladu, cvičení, fixační)

- Spolupráce a soutěž

Spolupráci a soutěž rozvíjíme ve fyzice ve všech ročnících především využíváním různých typů práce ve skupinách (skupinová práce, spolupráce, týmová práce), například při laboratorním měření, realizaci projektu, při řešení úloh, práci s textem apod. Kromě fyzikální olympiády, fyzikálního korespondenčního semináře a přírodovědného klokana mají žáci možnost porovnat své schopnosti a dovednosti i v rámci řady drobných soutěží v okruhu třídy či ročníku. (m. skupinového vyučování, motivační, cvičení, fixační)

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Během celého studia fyziky rozvíjíme sebekontrolu, organizační dovednosti i efektivní řešení problémů zejména účelným rozvržením práce a postupu při řešení úloh, při hledání jiných variant postupu řešení, kritickým pohledem na řešení úlohy a jeho reálnost vzhledem k jejímu zadání. (m. příkladu, cvičení, fixační)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě

Fyzika vždy patřila mezi základní pilíře evropské vzdělanosti. Během studia se žáci seznamují rovněž s historickým vývojem fyzikálních poznatků a osobnostmi, které je formulovaly s důrazem na evropský region, odkud pocházela řada významných fyziků a astronomů. (m. motivační, expoziční, práce s učebnicí, fixační)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Ve fyzice se žáci seznámí se zdroji energie na Zemi, které jsou pro člověka využitelné, s principem a efektivitou jejich využívání včetně dopadů do životního prostředí, s alternativními zdroji energie a možnostmi jejich využití. (rozvedeno u jednotlivých učebních bloků)

- Životní prostředí regionu a České republiky

Ve fyzice se žáci seznámí s energetickou sítí v České republice i v místním regionu, s dopady výroby energie do životního prostředí a ochranou člověka i přírody při mimořádných událostech. (rozvedeno u jednotlivých učebních bloků)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

Pomůcky

Délková měřidla (Pomůcka); Posuvná měřidla, mikrometry, svinovací metry

Laboratorní váhy (Pomůcka); Technické laboratorní váhy, digitální laboratorní váhy

Tlakoměr a vlhkoměr (Pomůcka); Nástěnný kovový tlakoměr a vlhkoměr

Siloměry (Pomůcka); Siloměry 1N, 2N, 5N, 10N

Stopky (Pomůcka); Digitální stopky

Překotný hranol (Pomůcka); Pomůcka pro výklad těžiště tělesa a rovnovážná poloha

Newtonova houpačka (Pomůcka); Pomůcka pro výklad zákona zachování energie

Gyroskop (Pomůcka); Pomůcka pro demonstraci vlastností gyroskopu

Vývěva s příslušenstvím (Pomůcka); Dvoustupňová vývěva s příslušenstvím (recipient, pádová trubice, Magdeburské polokoule, držadla)

Tepelná roztažnost kovů (Pomůcka); Pomůcka pro demonstraci tepelné roztažnosti kovů

Model motoru (Pomůcka); Model čtyřtakového zážehového motoru

Kalorimetry (Pomůcka); Kalorimetry s teploměrem

Kahan (Pomůcka); Kahan plynový laboratorní

Elektrický zdroj (Pomůcka); Univerzální napájecí zdroj

Elektrické přístroje (Pomůcka); Frekvenční čítač, oscilograf, RC generátor, RLC můstek

Van de Graaffův generátor (Pomůcka); Van de Graaffův generátor s příslušenstvím

Demonstrační multimetry (Pomůcka); Digitální měřicí přístroje - demonstrační

Multimetry (Pomůcka); Digitální měřicí přístroje - žákovské

Elektroskopy (Pomůcka); Demonstrační elektroskopy s příslušenstvím

Cívky (Pomůcka); Cívky s 300, 600 a 1200 závitů

Magnety (Pomůcka); Magnety tyčové, neodymiové, ...

Magnetický „rentgen“ 15 cm x 15 cm (Pomůcka); Magneticky aktivní materiál pro znázornění magnetického pole

Magnetická tekutina Ferro Fluid 10 ml (Pomůcka); Magneticky aktivní tekutina pro znázornění magnetického pole

Mechanika (Pomůcka); Mechanika 1, 2 - demonstrační soupravy pro výuku mechaniky

Optika (Pomůcka); Demonstrační soupravy pro optiku, včetně stativového materiálu a tabule

Solární stavebnice Solar Robot 6 v 1 (Pomůcka); Stavebnice k demonstraci přeměn energií, alternativní zdroje energie

Žákovské experimentální soupravy NTL (Pomůcka); Soupravy pro žákovské pokusy (Mechanika, Dynamika, Nauka o teple, Elektrostatika, Elektřina, Elektromagnetismus, Magnetismus, Optika, Stativový materiál)

Žákovské napájecí zdroje NTL (Pomůcka); Zdroje elektrického napětí pro pokusy

Moduly a senzory Neulog (Pomůcka); Moduly (USB, grafický zobrazovací, baterie, rádiový komunikační), senzory (barometr, el. napětí, el. proudu, fotobrána, magnetického pole, pohybu, síly, světla, teploty, tlaku, zvuku)

Soupravy pro robotiku (Pomůcka); Soupravy Lego Mindstorm Education NXT, notebooky, nabíječky, myši

Audiovizuální technika (Pomůcka); PC s připojením na internet, dataprojektor, vizualizér, zpětný projektor

Laserová ukazovátka (Pomůcka); Červené, zelené, fialové

Výukové videokazety, programy a materiály (Pomůcka); Digitální učebnice fyziky, výuková DVD z astronomie, CD cyklu Fyzika zajímavě, program Edison, videokazety (Mechanika kapalin, Termika, Elektrický proud, Modely atomů, STR), časopisy 3-pól, nástěnné plakáty a další materiály...

Tabulky (Pomůcka); Matematické, fyzikální a chemické tabulky

Soutěže, aktivity

Fyzikální olympiáda (Soutěž); Mezinárodní soutěž

Astronomická olympiáda (Soutěž); Národní soutěž v astronomických vědomostech

Přírodovědný klokan (Soutěž); Národní soutěž z přírodovědných vědomostí

Kroužek robotiky (Aktivita); zájmový kroužek

Dobrovolné aktivity (Aktivita); Korespondenční semináře (Fykos, ...), projekty, přednášky (Festival vědy a techniky, Fyzikální kaleidoskop, ...), referáty

1. ročník - dotace: 2 + 2/3 (praktická cvičení: 2 hodiny jednou za 3 týdny), povinný

Úvod do studia fyziky

výstupy	učivo
---------	-------

měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Obsah, metody a význam fyziky Soustava fyzikálních veličin a jednotek Mezinárodní soustava jednotek SI Měření fyzikálních veličin, chyby měření (absolutní a relativní odchylka) Skalární a vektorové veličiny, základní operace s vektory
přesahy z a do: MAT (2. ročník): Goniometrické funkce, IVT (1. ročník): Tabulkový editor	

Kinematika hmotných bodů

výstupy	učivo
užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	Těleso, hmotný bod, poloha, změna polohy, souřadnice, vztažná soustava Mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu Trajektorie a dráha hmotného bodu Průměrná a okamžitá rychlost Klasifikace pohybů (přímočarý, křivočarý, rovnoměrný, nerovnoměrný) Pohyb rovnoměrný přímočarý Zrychlení Pohyb rovnoměrně zrychlený, zpomalený Volný pád, tíhové zrychlení Skládání pohybů Rozšiřující učivo: rovnoměrný pohyb po kružnici, perioda, frekvence, úhlová rychlost, dostředivé zrychlení
přesahy z a do: MAT (1. ročník): Rovnice, nerovnice a jejich soustavy, MAT (2. ročník): Funkce	

Dynamika hmotných bodů

výstupy	učivo
určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles využívá zákony zachování některých důležitých	Ohraničená platnost zákonů klasické mechaniky Vzájemné působení těles, síla a její znázornění, výslednice sil Hmotnost tělesa a soustavy těles, zákon zachování hmotnosti

fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	První Newtonův pohybový zákon, inerciální soustava Druhý Newtonův pohybový zákon Pohybová rovnice, dynamické měření hmotnosti těles Hybnost hmotného bodu a soustavy hmotných bodů, změna hybnosti Třetí Newtonův pohybový zákon Zákon zachování hybnosti Smykové tření a valivý odpor
přesahy z a do: DEJ (2. ročník): Novověk	

Mechanická práce a energie

výstupy	učivo
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Mechanická práce Výkon a účinnost Kinetická energie hmotného bodu Potenciální tíhová energie Mechanická energie, zákon jejího zachování Souvislost změny mechanické energie s prací Zákon zachování hmotnosti, energie
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí - Mechanická energie, zákon jejího zachování, Výkon a účinnost (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	

Gravitační pole

výstupy	učivo
využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles	Newtonův gravitační zákon Gravitační pole, intenzita, druhy Gravitační a tíhová síla, zrychlení, tíhové pole

Mechanika tuhého tělesa

výstupy	učivo
určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	Tuhé těleso, pohyby tuhého tělesa Moment síly, výslednice momentů sil, momentová věta Skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, dvojice sil, rozklad sil Rozšiřující učivo: těžiště a rovnovážná poloha tuhého tělesa, podmínky rovnováhy, druhy

Mechanika kapalin a plynů

výstupy	učivo
využívá základních poznatků o kapalinách a plynech k popisu jejich vlastností a chování, včetně jejich využití	Základní vlastnosti kapalin a plynů, ideální kapalina, plyn Tlak v kapalinách a plynech, tlaková síla, Pascalův zákon Hydrostatický tlak Atmosférický tlak Vztlaková síla, Archimédův zákon, plování těles Rozšiřující učivo: ustálené proudění ideální kapaliny, rovnice spojitosti, Bernoulliho rovnice, důsledky, užití
přesahy z a do: ZEM (1. ročník): Atmosféra	

Mechanické kmitání a vlnění

výstupy	učivo
objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	Kmitavý pohyb, perioda a frekvence kmitání Mechanický oscilátor, harmonický kmitavý pohyb Vznik a druhy postupného mechanického vlnění v pružném prostředí Vlnová délka a rychlost vlnění Rovnice postupného vlnění Interference vlnění Odraz vlnění v řadě bodů Stojaté vlnění Chvění mechanických soustav Vlnění v izotropním prostředí

	Huygensův princip, vlnoplocha, paprsek Odraz a lom vlnění na rozhraní dvou prostředí Rozšiřující učivo: kinematika a dynamika harmonického kmitání, časový diagram, přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání, pružinový oscilátor, kyvadlo
přesahy z a do: MAT (2. ročník): Goniometrické funkce	

Akustika

výstupy	učivo
objasní vlastnosti zvukového vlnění, rozumí rizikům spojených s nadměrným hlukem	Zvuk a jeho zdroje Šíření a rychlost zvuku Vlastnosti zvuku (výška, barva, hlasitost a intenzita) Nepovinné učivo: infrazvuk a ultrazvuk
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky - Vlastnosti zvuku (výška, barva, hlasitost a intenzita), Infrazvuk a ultrazvuk (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	
přesahy z a do: HO (1. ročník): Úvod do teorie hudby	

Praktická cvičení z fyziky

výstupy	učivo
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles využívá zákony zachování některých důležitých	Měření délky a objemu těles, zpracování výsledků měření Práce s vektorovými veličinami, převody jednotek Studium rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu Řešení úloh z kinematiky Studium smykového tření, řešení úloh z dynamiky Řešení úloh na mechanickou práci a energii Určení těžiště, skládání sil v tuhém tělese, jednoduché stroje (páka, kladka) Měření hustoty, ověření Archimédova zákona,

fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh využívá základních poznatků o kapalinách a plynech k popisu jejich vlastností a chování, včetně jejich využití objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění objasní vlastnosti zvukového vlnění, rozumí rizikům spojených s nadměrným hlukem	řešení úloh z hydrostatiky Měření tíhového zrychlení užitím kyvadla, řešení úloh na mechanické kmitání Studium vlastností zvuku, řešení úloh na mechanické vlnění
---	---

2. ročník - dotace: 2 + 2/3 (praktická cvičení: 2 hodiny jednou za 3 týdny), povinný

Základy molekulové fyziky

výstupy	učivo
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	Kinetická teorie stavby látek a její experimentální potvrzení Pohyb a vzájemné silové působení částic v látkách různých skupenství Termodynamická soustava, rovnovážný stav a děj, izolovaná soustava Teplota a její měření, termodynamická teplota, Celsiova teplota
přesahy z a do: BIO (1. ročník): Stavba a funkce rostlinných orgánů, CHE (1. ročník): Úvod do studia Chemie	

Vnitřní energie, práce a teplo

výstupy	učivo
aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	Vnitřní energie tělesa, soustavy Změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou, teplo První termodynamický zákon Přenos vnitřní energie Tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí - Vnitřní energie tělesa a soustavy těles, Změna vnitřní energie při konání práce a tepelné výměně, teplo, Tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita, Kalorimetrická rovnice, První termodynamický zákon, Přenos vnitřní energie (m. expoziční,	

cvičení, příkladu, fixační)

Struktura a vlastnosti plynů

výstupy	učivo
aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	Ideální plyn Stavová rovnice pro ideální plyn Kruhový děj s ideálním plynem Práce plynu při stálém a proměnném tlaku Práce plynu při kruhovém ději, jeho účinnost Druhý termodynamický zákon Rozšiřující učivo: děj izotermický, izochorický, izobarický, adiabatický, tepelné motory
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí - Práce plynu při stálém a proměnném tlaku, Práce plynu při kruhovém ději, jeho účinnost, Druhý termodynamický zákon (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	

Struktura a vlastnosti pevných látek

výstupy	učivo
analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Deformace pevného tělesa Síla pružnosti, normálové napětí Hookův zákon Teplotní roztažnost pevných látek Nepovinné učivo: krystalické a amorfnní látky, krystalová mřížka, vazby, poruchy
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí - Teplotní roztažnost pevných těles (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	
přesahy z a do: CHE (2. ročník): Anorganická chemie, CHE (2. ročník): Praktická cvičení	

Struktura a vlastnosti kapalin

výstupy	učivo
porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Povrchová vrstva kapaliny Povrchová síla a povrchové napětí Kapilární jevy Teplotní roztažnost kapalin
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Člověk a životní prostředí - Kapilární jevy, Teplotní roztažnost kapalin (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	
přesahy z a do:	
BIO (1. ročník): Stavba a funkce rostlinných orgánů, ZEM (1. ročník): Litosféra	

Změny skupenství látek

výstupy	učivo
rozumí dějům spojeným se změnou skupenství látek, správně aplikuje kalorimetrickou rovnici	Tání a tuhnutí Sublimace a desublimace Vypařování, var, kapalnění Sytá a přehřátá pára Skupenská a měrná skupenská tepla při změnách skupenství Kalorimetrická rovnice při změně skupenství Nepovinné učivo: fázový diagram, zkapalňování plynů, chladicí stroj a tepelné čerpadlo, vodní pára v atmosféře
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Člověk a životní prostředí - Kalorimetrická rovnice při změně skupenství (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	

Elektrický náboj a elektrické pole

výstupy	učivo
aplikuje poznatky o vlastnostech náboje a elektrického pole na reálné situace porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	Elektrický náboj, vlastnosti, zákon zachování Coulombův zákon, permitivita prostředí Elektrické pole, intenzita elektrického pole Práce v elektrickém poli, elektrické napětí Vodič a izolant v elektrickém poli, rozložení

	náboje na vodiči Kapacita vodiče, kondenzátory (druhy, spojování, energie)
přesahy z a do: BIO (1. ročník): Stavba a funkce rostlinných orgánů	

Elektrický proud

výstupy	učivo
využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	Elektrický proud jako děj a jako veličina Elektrický zdroj, elektromotorické napětí Model vedení elektrického proudu v kovovém vodiči, el. odpor, supravodivost Ohmův zákon pro část obvodu, vodivost, rezistivita, voltampérová charakteristika Rezistory, spojování rezistorů Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí Elektrická práce, energie a výkon v obvodech stejnosměrného proudu, účinnost obvodu Polovodiče, vlastní vodivost polovodičů a její závislost na teplotě Příměsová vodivost polovodičů, přechod PN, polovodičová dioda Model vedení proudu v kapalinách, elektrolytická disociace, elektrolyt Model vedení elektrického proudu v plynech, nesamostatný a samostatný výboj Nepovinné učivo: závislost elektrického odporu kovu na teplotě, Faradayovy zákony elektrolýzy, využití elektrolýzy, galvanické články, samostatný výboj v plynu za atmosférického a za sníženého tlaku, využití, katodové záření, obrazovka
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Člověk a životní prostředí - Elektrický zdroj, elektromotorické napětí, Model vedení elektrického proudu v kovovém vodiči, el. odpor, supravodivost, Elektrická práce, energie a výkon v obvodech stejnosměrného proudu, účinnost obvodu, Příměsová vodivost polovodičů, přechod PN, polovodičová dioda (m. expoziční, cvičení, fixační)	

přesahy z a do:

CHE (1. ročník): Anorganická chemie, CHE (2. ročník): Anorganická chemie

Praktická cvičení z fyziky

výstupy	učivo
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	Měření teploty Řešení úloh ze základů molekulové fyziky
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	Přenos vnitřní energie
aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	Řešení úloh na strukturu a vlastnosti plynů
využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	Studium vlastností pevných látek
analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles	Řešení úloh na strukturu a vlastnosti pevných látek a kapalin
porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Řešení úloh z elektrostatiky
rozumí dějům spojeným se změnou skupenství látek, správně aplikuje kalorimetrickou rovnici	Studium Ohmova zákona
aplikuje poznatky o vlastnostech náboje a elektrického pole na reálné situace	Řešení úloh na vedení proudu v kovech
porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	Studium vedení proudu v kapalinách
využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	
aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	

3. ročník - dotace: 2 + 2/3 (praktická cvičení: 2 hodiny jednou za 3 týdny), povinný

Magnetické pole

výstupy	učivo
rozliší a popíše různá magnetická pole	Magnetické pole permanentního magnetu, magnetické indukční čáry
využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	Magnetická indukce, magnetické pole vodiče s proudem, cívky, permeabilita Elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí, indukovaný proud Magnetický indukční tok Faradayův zákon elektromagnetické indukce, Lenzův zákon Rozšiřující učivo: vodič s proudem v magnetickém poli, závit, elektromotor, vzájemné silové působení mezi vodiči s proudem, nabitá

	částice v magnetickém poli, magnetické vlastnosti látek, vlastní indukce, indukčnost, přechodné děje
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Člověk a životní prostředí - Elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí, indukovaný proud (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	

Střídavý proud

výstupy	učivo
využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení rozumí výrobě elektrické energie a jejímu přenosu v rámci ČR, aktivně přispívá k využívání alternativních zdrojů energie	Harmonické střídavé napětí a proud, frekvence Obvod střídavého proudu s odporem, výkon střídavého proudu Generátor střídavého proudu, trojfázová soustava střídavého napětí Elektromotor na trojfázový proud Transformátor Elektrárny, přenos elektrické energie Rozšiřující učivo: obvod střídavého proudu s indukčností, s kapacitou, složený obvod střídavého proudu, impedance obvodu, činný výkon, rezonance
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
- Člověk a životní prostředí - Generátor střídavého proudu, trojfázová soustava střídavého napětí, Elektromotor na trojfázový proud, Transformátor, Elektrárny, přenos elektrické energie (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační) - Životní prostředí regionu a České republiky - Elektrárny, přenos elektrické energie (m. expoziční)	
přesahy z a do: ZEM (3. ročník): Česká republika, DEJ (3. ročník): Meziválečné období	

Elektromagnetické vlnění a záření

výstupy	učivo
porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	Vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění Přehled elektromagnetického záření
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Člověk a životní prostředí - Přehled elektromagnetického záření (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	

Vlnová optika

výstupy	učivo
využívá zákony šíření světla v prostředí k určení vlastností zobrazení předmětů	Světlo jako elektromagnetické vlnění, rychlost, frekvence, vlnová délka Šíření světla v optickém prostředí, index lomu Stálost rychlosti světla v IS, důsledky Zákon odrazu a lomu světla, úplný odraz

jednoduchými optickými systémy	Disperze světla, optické spektrum, barva Interference, ohyb světla, užití
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí - Šíření světla v optickém prostředí, index lomu, Zákon odrazu a lomu světla, úplný odraz, Disperze světla, optické spektrum, barva, Interference, ohyb světla, užití (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	

Paprsková optika

výstupy	učivo
využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Optická soustava, zobrazení, vlastnosti obrazu Zobrazení rovinným a kulovými zrcadly Zobrazení tenkými čočkami Okó, zorný úhel Optické přístroje (lupa, mikroskop, dalekohled)
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí – Oko, zorný úhel; Optické přístroje (lupa, mikroskop, dalekohled) (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační)	
přesahy z a do: BIO (3. ročník): Biologie člověka	

Fyzika mikrosvětla

výstupy	učivo
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Poznávání mikrosvětla, molekuly, atomy Nitro atomu, stavba jádra, vazebná energie, energie reakce Kvantová hypotéza Fotoelektrický jev, Einsteinova teorie fotoelektrického jevu Foton, energie fotonu Vlnové vlastnosti mikročástic a jejich experimentální ověření Částicově-vlnový dualismus záření i částic
přesahy z a do: DEJ (3. ročník): 19. století	

Fyzika atomového obalu

výstupy	učivo
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Elektronový obal atomu, kvantování energie elektronů v atomu Emise a absorpce světla atomem, emisní a absorpční spektrum Spontánní a stimulované emise, laser
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí - Emise a absorpce světla atomem, emisní a absorpční spektrum, Spontánní a stimulovaná emise, laser (m. expoziční, cvičení, fixační)	

Jaderná fyzika

výstupy	učivo
posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Složení a vlastnosti atomového jádra, izotopy, vazebná energie jádra Radioaktivita, zákon radioaktivní přeměny, radionuklidy Syntéza a štěpení jader, řetězová reakce, jaderné reakce Jaderný reaktor a jaderná elektrárna, využití radionuklidů Zásady ochrany osob při styku s nebezpečnými druhy záření či radioaktivními látkami
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Člověk a životní prostředí - Složení a vlastnosti atomového jádra, izotopy, vazebná energie jádra, Radioaktivita, zákon radioaktivní přeměny, radionuklidy, Syntéza a štěpení jader, řetězová reakce, jaderné reakce, Jaderný reaktor a jaderná elektrárna, využití radionuklidů, Zásady ochrany osob při styku s nebezpečnými druhy záření či radioaktivními látkami (m. expoziční, cvičení, příkladu, fixační) - Životní prostředí regionu a České republiky - Jaderný reaktor a jaderná elektrárna, využití radionuklidů, Zásady ochrany osob při styku s nebezpečnými druhy záření či radioaktivními látkami (m. expoziční, příkladu)	
přesahy z a do: DEJ (3. ročník): Meziválečné období	

Praktická cvičení z fyziky

výstupy	učivo
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší a popíše různá magnetická pole využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení rozumí výrobě elektrické energie a jejímu přenosu v rámci ČR, aktivně přispívá k využívání alternativních zdrojů energie porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Studium magnetického pole Řešení úloh na magnetické pole Studium obvodů střídavého proudu Řešení úloh na střídavý proud Studium zákona odrazu a lomu světla Řešení úloh na vlnovou optiku Studium zobrazování zrcadlem a čočkou Řešení úloh na paprskovou optiku Studium mikrosvětla Řešení úloh z fyziky mikrosvětla

4.5.2. Biologie

V předmětu biologie se prohlubují a ověřují znalosti a dovednosti získané z přírodovědných předmětů základní školy tak, aby se plynule a nenásilnou formou přeměnily na úroveň gymnaziální.

Gymnaziální vzdělání v oboru biologie má být kvalitní a pro žáky prakticky využitelné. Proto se orientuje v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nejen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Vyučující usilují o motivování žáků k zájmu o hlubší poznávání řádu okolního světa a uplatnění vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Žáci si postupně osvojují vybrané teoretické poznatky a metody biologického výzkumu, aktivně je ve výuce využívají. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali jejich důležitost pro poznání živé přírody i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává. Dále je jim zdůrazňována nutnost získané informace nezkrášlovat a nezneužívat výsledky poznání k poškozování zdraví člověka nebo k narušování životního prostředí.

Vytváří se též prostor pro diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených informací. Žáci si osvojují např. schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu ke kritickému zhodnocení v rámci třídy.

Zájem žáků o biologii je podporován i prostřednictvím exkurzí v různých institucích, doporučením vhodné literatury k rozšíření učiva, nabídkou referátů a soutěží.

Zkoumání přírody vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů.

V prvním ročníku je učivo biologie zaměřeno zpočátku na obecnou biologii, tj. obecné vlastnosti organismů, stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky. Dále se probírají témata viry, prokaryota, rostliny, houby.

V druhém ročníku jsou hlavním tématem výuky živočichové. Součástí výuky jsou od 2. ročníku také praktická cvičení, kde žáci získávají dovednosti potřebné pro práci v laboratoři, provádějí prakticky pozorování a pokusy s přírodninami a učí se vést protokoly o provedené práci a jejích výsledcích.

Ve třetím ročníku se žáci zabývají vznikem vesmíru, planety Země a vznikem a vývojem života na Zemi. Dále je vyučována geologie. Hlavním tématem je ale anatomie a fyziologie člověka.

Zájemci o hlubší vzdělání v oboru biologie mají možnost navštěvovat biologický seminář (v 3. a 4. ročníku).

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vybírá metodu

- problém správně interpretuje
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

Kompetence k podnikavosti

- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

1. ročník - dotace: 2 + praktická cvičení 2hod 1x/3.týdny, povinný

botanická zahrada (Aktivita)

Pozorování rostlin, porovnávání druhů, taxonomie

Boj proti rakovině prsu a děložního čípku (Aktivita)

Přednáška s besedou o problémech těchto chorob a jejich prevence

Data projektor, video, DVD, zpětný projektor, čtecí kamera (Pomůcka)

Sledování programů k probíraným tématům

Přírodniny (Soutěž)

poznávání rostlin, živočichů a ostatních přírodnin

Život a jeho poznávání

výstupy	učivo
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Obecné vlastnosti organismu
odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Vývoj biologického poznávání Klasifikace organismů
pokrytí průřezových témat	
• Morálka všedního dne - Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví - promiskuita, předčasné ukončení těhotenství – m. motivační	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
• Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy – m. fixační	
přesahy z a do:	
CHE (1. ročník): Chemické reakce, CHE (2. ročník): Organická chemie, CHE (2. ročník): Laboratorní	

cvičení

CHE (1. ročník): Úvod do studia Chemie, ZEM (1. ročník): Země jako vesmírné těleso

Prokaryotní organizmy

výstupy	učivo
objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	Prokaryotní buňka, stavba a funkce Stavba a funkce bakterií
odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Sinice Dělení prokaryotní buňky
charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	Výskyt a význam v přírodě, využití bakterií
zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Problematika vztahů organismů a prostředí - Výskyt a význam v přírodě, využití bakterií – m. motivační	
Přesahy z a do:	
CHE (1. ročník): Chemické reakce, CHE (2. ročník): Laboratorní cvičení	

Viry

výstupy	učivo
charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy	Stavba a funkce virů
zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby	Virová onemocnění
zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Virová onemocnění – m. fixační	
Přesahy z a do:	

CHE (1. ročník): Chemické reakce

Eukaryotní organismy

výstupy	učivo
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Jádro, stavba chromozómu
objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	Membránové organely
vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	Cytoskelet
odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Mitóza, meióza
	Rostlinná a živočišná buňka, stavba a funkce
	Evoluční význam eukaryot
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Problematika vztahů organismů a prostředí - Evoluční význam eukaryot – m. expoziční	

Stavba a funkce rostlinných orgánů

výstupy	učivo
popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů	Morfologie a anatomie rostlin
porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin	Rostlinná pletiva
objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin	Rostlinné orgány
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Fyziologie rostlin
posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	Minerální výživa, metabolismus rostlin
	Pohyby rostlin
	Rozmnožování
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Problematika vztahů organismů a prostředí – Rozmnožování – m. motivační	

Přesahy z a do:

CHE (2. ročník): Organická chemie, CHE (2. ročník): Laboratorní cvičení, FYZ (2. ročník): Základní poznatky molekulové fyziky a termiky, FYZ (2. ročník): Struktura a vlastnosti kapalin, FYZ (2. ročník): Elektrický náboj a elektrické pole

Systém a evoluce rostlin

výstupy	učivo
odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Rostliny a prostředí
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Klasifikace a evoluce rostlin
porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin	Řasy
zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	Ryniofyta
zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	Mechorosty
	Kaprad'orosty
	Nahosemenné rostliny
	Krytosemenné rostliny
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Životní prostředí regionu a České republiky - Rostliny a prostředí – m. cvičení	
Přesahy z a do:	
ZEM (2. ročník): Asie, ZEM (2. ročník): Amerika, ZEM (2. ročník): Afrika, ZEM (2. ročník): Austrálie a Oceánie, ZEM (2. ročník): Polární oblasti, ZEM (2. ročník): Světový oceán	

Systém a evoluce hub

výstupy	učivo
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků	Stavba a funkce hub
	Systematické dělení hub
posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	Stavba a funkce lišejníků

Chromista

výstupy	učivo
vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy	Hnědé řasy
odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Omycety

Praktická cvičení

výstupy	učivo
objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	Mitóza a meióza – opakování, video, mikroskopování
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Mikroskopování parenchymatických a kolenchymatických buněk cibule a hluchavky
vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy	Mikroskopování chloroplastů v listu měříku a škrobových zrn v hlíze brambory
charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce	Mikroskopování trichomů a průduchů v listu pelargonie
objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	Mikroskopování pryskyřičných kanálků v listu borovice
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Mikroskopování chromoplastů v šípku růže a aerenchymu ve stonku sítěny
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Životní prostředí regionu a České republiky - Prvoci v nálevu – m. cvičení	
Přesahy z a do:	
CHE (2. ročník): Organická chemie, CHE (1. ročník): Chemické reakce,	

2. ročník - dotace: 3 včetně praktických cvičení, povinný

Zoologická zahrada (Aktivita)

pozorování různých druhů živočichů dle možností v přírodním prostředí

Mikroskopování (Aktivita)

Praktické využití poznatků z 1.a 2. ročníku, tvorba preparátů, pozorování mikroorganismů

Dataprojektor, video, DVD, zpětný projektor, čtecí kamera (Pomůcka)

Sledování programů k probíraným tématům

KRNAP (Soutěž)

Ekologická soutěž zaměřená na poznatky KRNAPu

Systém a evoluce živočichů

výstupy	učivo
vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Morfologie a anatomie živočichů Fyziologie živočichů Systém živočichů Prvoci Diblastica Triblastica Živočichové a prostředí
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky – Prvoci – m. cvičení	
Přesahy z a do:	

ZEM (2. ročník): Asie, ZEM (2. ročník): Amerika, ZEM (2. ročník): Afrika, ZEM (2. ročník): Austrálie a Oceánie, ZEM (2. ročník): Polární oblasti, ZEM (2. ročník): Světový oceán

Chování živočichů

výstupy	učivo
posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti	Etologie - základní pojmy, vrozené a získané chování
charakterizuje základní typy chování živočichů	Biologické rytmy
zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Etologie - základní pojmy, vrozené a získané chování – m. fixační

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí - Biologické rytmy – m. fixační

Přesahy z a do:

CHE (2. ročník): Organická chemie, ZEM (2. ročník): Asie, ZEM (2. ročník): Amerika, ZEM (2. ročník): Afrika, ZEM (2. ročník): Austrálie a Oceánie, ZEM (2. ročník): Polární oblasti, ZEM (2. ročník): Světový oceán

Živočichové a prostředí

výstupy	učivo
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Základní ekologické pojmy Podmínky života
posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti	Biosféra a její členění
objasňuje základní ekologické vztahy	Populace a společenstva
používá správně základní ekologické pojmy	Rozšíření živočichů na Zemi
charakterizuje základní typy chování živočichů	Ochrana živočichů jako druhu, biotopu a společenstva
zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	

usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Životní prostředí regionu a České republiky - Ochrana živočichů jako druhu, biotopu a společenstva – m. fixační	
Přesahy z a do:	
NEJ (2. ročník): Příroda a životní prostředí, CHE (1. ročník): Chemické reakce, CHE (2. ročník): Laboratorní cvičení, ZEM (2. ročník): Asie, ZEM (2. ročník): Amerika, ZEM (2. ročník): Afrika, ZEM (2. ročník): Austrálie a Oceánie, ZEM (2. ročník): Polární oblasti, ZEM (2. ročník): Světový oceán, CHE (2. ročník): Organická chemie	

Praktická cvičení

výstupy	učivo
objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	Mikroskopování jednob. živočichů (nálevníci, bičíkovci), videoprojekce a teorie
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Mikroskopování mnohob. živočichů (žahavci, ploštěnci), videoprojekce a teorie
vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	Pitva hlemýždě, videoprojekce a teorie měkkýšů
charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce	Pitva žížaly, videoprojekce a teorie kroužkovců
objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	Mikroskopování korýšů (buchanky, hrotnatky), videoprojekce a teorie
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Mikroskopování trvalých preparátů hmyzu, videoprojekce a teorie
	Pitva kapra, videoprojekce a teorie ryby a paryby
	Určování obojživelníků a plazů, videoprojekce a teorie
	Určování ptáků, videoprojekce a teorie
	Určování savců, videoprojekce a teorie
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Životní prostředí regionu a České republiky - Prvoci v nálevu – m. cvičení	
Přesahy z a do:	
CHE (2. ročník): Organická chemie, CHE (1. ročník): Chemické reakce,	

3. ročník - dotace: 2 + 2/3 (praktická cvičení: 2 hodiny jednou za 3 týdny), povinný

Nemocnice - transfúzní stanice (Aktivita)

exkurze s přednáškou a besedou o práci transfúzní stanice, prospěšnost pro člověka

UHK - první pomoc (Aktivita)

Přednáška s ukázkami první pomoci ve spolupráci s UHK

Laboratorní práce (Aktivita)

Získávání praktických zkušeností o lidském těle, organologii a patologii

Anthropos (Aktivita)

Exkurze do Zemského muzea Brno s odbornou přednáškou o vývoji člověka

Muzeum Vrchlabí (Aktivita)

Kámen a život - Stálá expozice - exkurze s přednáškou

Dataprojekce, video, DVD, zpětný projektor, mikroskop, čtecí kamera (Pomůcka)

Sledování programů k probíraným tématům, mikroskopické preparáty poživ a tkání atd.

Olympiáda (Soutěž)

Biologická olympiáda dle zadání.

Vznik vesmíru, Země, planet

výstupy	učivo
porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	Vznik vesmíru Vznik planet
Přesahy z a do: CHE (3. ročník): Chemie přírodních látek	

Složení, struktura a vývoj Země

výstupy	učivo
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Země jako geologické těleso
porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	Zemské sféry Geologická historie Země
porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	
analyzuje různé druhy poruch v litosféře	

Geologické procesy v litosféře

výstupy	učivo
určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin	Magmatický proces Zvětrávání a sedimentace Metamorfní procesy Deformace litosféry

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Deformace litosféry – m. fixační

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí - Zvětrávání a sedimentace – m. motivační
- Životní prostředí regionu a České republiky - Magmatický proces – m. fixační

Člověk a anorganická příroda

výstupy	učivo
zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí	Povrchové a podzemní vody
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Povrchové a podzemní vody – m. motivační ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Životní prostředí regionu a České republiky - Geologická exkurze - stálá expozice ve Vrchlabí - Kámen a život – m. cvičení	
Přesahy z a do: ZEM (3. ročník): Evropa, ZEM (3. ročník): Česká republika	

Vznik a vývoj živých soustav

výstupy	učivo
podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů	Biologická evoluce Představy o původu a vývoji člověka Historický přehled vývoje člověka
Přesahy z a do: CHE (3. ročník): Chemie přírodních látek	

Biologie člověka

výstupy	učivo
popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení	Opěrná a pohybová soustava Soustavy látkové přeměny

vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	Soustavy regulační Soustavy rozmnožovací
Přesahy z a do: NEJ (3. ročník): Stáří, NEJ (3. ročník): Volný čas a životní styl, CHE (3. ročník): Chemie přírodních látek, FRJ (3. ročník): Naléhavé situace, SZS (3. ročník): Základy psychologie - opakování a prohloubení učiva, FYZ (3. ročník): Paprsková optika	

Výchova ke zdraví

výstupy	učivo
usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	Zdravá výživa Hygiena pohlavního styku, těhotenství Změny v období adolescence Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví - promiskuita, předčasné ukončení těhotenství
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Hygiena pohlavního styku, těhotenství – m. motivační - Morálka všedního dne - Zdravá výživa – m. fixační	
Přesahy z a do: NEJ (3. ročník): Stáří, NEJ (3. ročník): Volný čas a životní styl, NEJ (3. ročník): Zvyky a obyčeje běžného života, CHE (3. ročník): Chemie přírodních látek, ZEM (3. ročník): Evropa, ZEM (3. ročník): Česká republika, FRJ (3. ročník): Naléhavé situace, ANJ (3. ročník): Jídlo,	

stravování, kuchyně různých národů, ANJ (3. ročník): Kdybych byl milionářem..., ANJ (3. ročník): Posedlosti, záliby, koníčky, SZS (3. ročník): Základy psychologie - opakování a prohloubení učiva

Ochrana člověka za mimořádných situací

výstupy	učivo
podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Poskytování první pomoci Mimořádné události
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - První pomoc – m. motivační - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Mimořádné události – m. motivační ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Problematika vztahů organismů a prostředí - Mimořádné události – m. motivační MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Účinky mediální produkce a vliv médií - Mimořádné události – m. expoziční	
Přesahy z a do: ZEM (3. ročník): Evropa, ZEM (3. ročník): Česká republika, ANJ (3. ročník): Kdybych byl milionářem..., CHE (3. ročník): Chemie přírodních látek	

Praktická cvičení

výstupy	učivo
vysvětlí procesy vzniku planet charakterizuje geologické procesy vedoucí ke vzniku Země objasní základní evoluční teorie, vývoj člověka od lidoopů po současnou podobu charakterizuje jednotlivé tkáně lidského těla, uvede jejich funkci a místo výskytu vysvětlí funkci soustavy, jejich jednotlivých orgánů, změří systolický a diastolický tlak vysvětlí funkci soustav, jejich jednotlivých orgánů, zná název a topografii jednotlivých kostí a svalů vysvětlí funkci soustav, jejich jednotlivých orgánů, zná nejčastější onemocnění charakterizuje stavbu a funkci soustav, jejich jednotlivých orgánů vysvětlí stavbu a funkci soustavy, zná nejdůležitější hormony a jejich působení na lidský organismus, najde patelární reflex charakterizuje stavbu a funkci soustavy, objasní základní genetické pojmy a zákony	Vznik Země a vesmíru Geologická historie Země, magmatický proces, sedimentace a zvětrávání Fylogeneze člověka, evoluční teorie Tkáně lidského těla - rozdělení a charakteristika Oběhová a mizní soustava, tělní tekutiny, měření tlaku Kosterní a svalová soustava – teorie a topografie Dýchací a trávicí soustava, videoprojekce a teorie Kožní a vylučovací soustava, videoprojekce a teorie Nervová a hormonální soustava, patelární reflex, videoprojekce a teorie Pohlavní soustava a základy genetiky
pokrytí průřezových témat	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Životní prostředí regionu a České republiky - Prvoci v nálevu – m. cvičení

Přesahy z a do:

CHE (3. ročník): Chemie přírodních látek

4.5.3. Chemie

V předmětu Chemie se prohlubují a ověřují znalosti a dovednosti získané z přírodovědných předmětů základní školy tak, aby se tyto znalosti a dovednosti plynule a nenásilnou formou přeměnily na úroveň gymnaziální. Orientuje se v ochraně životního prostředí.

V 1. ročníku jsou žáci seznámeni s obecnými zákonitostmi, ze kterých následně vyvozují vlastní závěry a dedukce. Přichází na spojitosti v přírodních dějích. Seznámí se s chemickými vlastnostmi vody a ozonu jako základních látek potřebných pro život. Pronikají do chemické podstaty přírodních jevů. Žáci diskutují nad ochranou lidského života a přírodních zdrojů před chemickým nebezpečím. Žáci získají informace o důležitých prvcích, jejich reakcích a využití v praxi.

Ve 2. ročníku se dokončuje "neživá"/anorganická/ chemie učivem o prvcích s kovovým charakterem, kde se žáci seznámí s pokovováním a principy koroze a využitím jednotlivých prvků a jejich sloučenin v praxi. "Živá" /organická/ chemie dává žákům představu o zpracování ropy, uhlí a zemního plynu a tedy o palivovém hospodářství a světě energie. Žákům je nastíněn problém energetických zdrojů.

Ve 3. ročníku získávají znalosti o přírodních látkách a jejich možném zneužívání a negativním či pozitivním dopadu na lidský organismus či jejich využití v praxi. Diskutují nad problémem drog, správné výživy a životního stylu, odpadového hospodářství. Získávají představu o chemickém složení rostlin a živočichů. Pronikají do biochemických reakcí v organismech a do hormonální regulace a metabolismů.

Ročníky doprovází výuka v laboratorních podmínkách, kde žáci získávají cenné dovednosti a zkušenosti z praxe. Aplikují teoretické znalosti v experimentální rovině.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

- plánuje a organizuje učební činnost
(navázáno na: *své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj*)
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- vybírá metodu
(navázáno na: *uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice*)
- problém správně interpretuje
(navázáno na: *kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry*)
- dokáže využít různých postupů
(navázáno na: *je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran*)
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
(navázáno na: *zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků*)

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

1. ročník - dotace: 2 + praktická cvičení 2hod 1x/3.týdny, povinný

Exkurze do závodu ČOV HK (Aktivita)

zpracování a úprava odpadní vody

Zpětný projektor, datový projektor, učitelský experiment, videoprojekce (Pomůcka)

Předávání informace názorně

Přírodovědná soutěž KLOKAN (Soutěž)

Úvod do studia Chemie

výstupy	učivo
provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	Vývoj a historie chemie Prvky a sloučeniny
využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	Oxidační číslo Názvosloví anorganických sloučenin Hmotnost atomů a molekul, látkové množství

přesahy z a do:

BIO (1. ročník): Život a jeho poznávání, FYZ (2. ročník): Základní poznatky molekulové fyziky a termiky

Složení a struktura chemických látek

Výstupy	učivo
předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	Soustavy látek a jejich složení Stavba atomu Radioaktivita
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Orbitaly Periodická soustava prvků Chemická vazba a vlastnosti látek
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
• Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – Radioaktivita – m. fixační, motivační	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
• Člověk a životní prostředí – Radioaktivita – m. fixační, motivační	

Chemické reakce

výstupy	učivo
předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	Klasifikace a průběh chemických reakcí Tepelné změny při chemických reakcích
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha
přesahy z a do:	
BIO (1. ročník): Život a jeho poznávání, BIO (1. ročník): Prokaryotní organizmy, BIO (1. ročník): Viry, BIO (2. ročník): Živočichové a prostředí, BIO (2. ročník): Praktická cvičení	

Anorganická chemie

výstupy	učivo
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Vodík a jeho sloučeniny Kyslík Voda, pH, roztoky, kyseliny a zásady, hydrolýza

předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin zhodnotí využitelnost různých druhů vod	p-prvky s nekovovým charakterem a jejich sloučeniny
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Kyslík, Voda – m. fixační, motivační ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Problematika vztahů organismů a prostředí - Voda – m. motivační • Člověk a životní prostředí - Voda – m. motivační • Životní prostředí regionu a České republiky - Voda – m. motivační	
přesahy z a do: FYZ (2. ročník): Elektrický proud	

Ochrana člověka za mimořádných událostí

výstupy	učivo
rozhodne, jak se odpovědně chovat při mimořádné události podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostředí První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - První pomoc – m. motivační • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Mimořádné události – m. motivační ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Problematika vztahů organismů a prostředí - Mimořádné události – m. motivační MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Účinky mediální produkce a vliv médií - Mimořádné události – m. expoziční	

Praktická cvičení

výstupy	učivo
provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin rozhodne, jak se odpovědně chovat při mimořádné události podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	Bezpečnost práce při výuce chemie, požární řád, zásady první pomoci Veličiny a výpočty v chemii 1 Chemické vzorce Rovnice Termochemie, chemická kinetika Laboratorní technika Separační metody Zjišťování pH Acidobazické reakce Reakce p-prvků Důkazy kationtů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Bezpečnost práce při výuce chemie, požární řád, zásady první pomoci - m. motivační - Spolupráce a soutěž - Laboratorní technika – m. cvičení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Člověk a životní prostředí - Zjišťování pH – m. cvičení, fixační - Životní prostředí regionu a České republiky - Zjišťování pH – m. cvičení, fixační	

2. ročník - dotace: 3 včetně praktických cvičení, povinný

Exkurze do závodu HOLCIM Prachovice + Muzeum Berlova vápenka Třemošnice (Aktivita)

zpracování vápence - průmyslová chemická výroba, muzeum

Zpětný projektor, datový projektor, žákovský experiment, videoprojekce (Pomůcka)

výuka názorně, vyzkoušení teorie v praxi

Anorganická chemie

výstupy	učivo
předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	p-prvky s kovovým charakterem a jejich sloučeniny s-prvky a jejich sloučeniny d-prvky a f-prvky a jejich sloučeniny

pokrytí průřezových témat
přesahy z a do:
FYZ (2. ročník): Struktura a vlastnosti pevných látek, FYZ (2. ročník): Elektrický proud

Organická chemie

výstupy	učivo
zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin	Úvod - vlastnosti uhlíku
aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů	Izomerie
charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Typy vzorců
aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	Názvosloví - principy
	Uhlovodíky a jejich klasifikace
	Alkany
	Alkeny
	Alkyny
	Aromatické uhlovodíky
	Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace
	Halogenderiváty
	Hydroxysloučeniny - základy

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – Halogenderiváty – m. fixační

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí – Halogenderiváty – m. fixační

přesahy z a do:

BIO (1. ročník): Život a jeho poznávání, BIO (1. ročník): Stavba a funkce rostlinných orgánů, BIO (2. ročník): Živočichové a prostředí, BIO (2. ročník): Praktická cvičení, BIO (2. ročník): Chování živočichů, BIO (2. ročník): Praktická cvičení

Praktická cvičení

výstupy	učivo
předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	Bezpečnost práce při výuce chemie, požární řád, zásady první pomoci
aplikuje pravidla systematického názvosloví	Názvosloví anorganických sloučenin – komplexy

organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při mimořádné události	Příprava komplexu1 Příprava komplexu2 Výpočty z chemických vzorců Výpočty z chemických rovnic Reakce s kovy Modely organických molekul Modely izomerů, tautomerů a konformace Reakce organických sloučenin1 Reakce organických sloučenin2 Reakce arenů Esterifikace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Bezpečnost práce při výuce chemie, požární řád, zásady první pomoci - m. motivační - Spolupráce a soutěž - Laboratorní technika – m. cvičení	
přesahy z a do: BIO (1. ročník): Život a jeho poznávání, BIO (1. ročník): Prokaryotní organizmy, BIO (1. ročník): Stavba a funkce rostlinných orgánů, BIO (2. ročník): Živočichové a prostředí, BIO (2. ročník): Praktická cvičení, FYZ (2. ročník): Struktura a vlastnosti pevných látek	

3. ročník - dotace: 2 + 2/3 (praktická cvičení: 2 hodiny jednou za 3 týdny), povinný

Exkurze do pivovaru Nymburk + sklárny Poděbrady (Aktivita)

průmyslové zpracování přírodních látek a skla

Zpětný projektor, datový projektor, videoprojekce (Pomůcka)

výuka názorně

Deriváty uhlovodíků

výstupy	učivo
aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace Hydroxysloučeniny Aldehydy, Ketony Karboxylové kyseliny Substituční a funkční deriváty Dusíkaté deriváty
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí	

Chemie přírodních látek

výstupy	učivo
aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	Heterocyklické sloučeniny Alkaloidy Izoprenoidy Lipidy Sacharidy Proteiny Nukleové kyseliny Vitamíny Enzymy Hormony Syntetické makromolekulární látky Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – Vitamíny, Enzymy, Hormony – m. expoziční VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – Alkaloidy, Izoprenoidy – m. motivační ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Problematika vztahů organismů a prostředí – Alkaloidy, Izoprenoidy – m. fixační - Člověk a životní prostředí – Alkaloidy, Izoprenoidy – m. motivační	
přesahy z a do: BIO (3. ročník): Vznik vesmíru, Země, planet, BIO (3. ročník): Vznik a vývoj živých soustav, BIO (3. ročník): Biologie člověka, BIO (3. ročník): Výchova ke zdraví, BIO (3. ročník): Ochrana člověka za mimořádných situací, SBI (3. ročník): Ekologie rostlin a hub, SBI (3. ročník): Živočichové a prostředí, SBI (3. ročník): Ekologie člověka, SBI (3. ročník): Ochrana přírody, SBI (3. ročník): Základní biochemické děje	

Praktická cvičení

výstupy	učivo
předvídá průběh typických reakcí organických a biochemických sloučenin aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech rozhodne, jak se odpovědně chovat při mimořádné události podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	Bezpečnost práce při výuce chemie, požární řád, zásady první pomoci, Samozápalné směsi s použitím glycerinu jako zapalovače Esterifikace – příprava esencí Příprava acetaldehydu a jeho důkaz Barevné reakce fenolů Důkazy funkčních skupin cukrů Rozlišení cukrů Kyselá hydrolýza škrobu Stanovení a důkaz vitamínu A, důkaz cholesterolu v tuku Stanovení teploty koagulace vaječného bílku Xanthoproteinová reakce bílkovin

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Bezpečnost práce při výuce chemie, požární řád, zásady první pomoci - m. motivační
- Spolupráce a soutěž - Laboratorní technika – m. cvičení

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí - Zjišťování pH – m. cvičení, fixační
- Životní prostředí regionu a České republiky - Zjišťování pH – m. cvičení, fixační

přesahy z a do:

BIO (3. ročník): Biologie člověka

4.5.4. Zeměpis

Zeměpis = geografie je jednou z nejstarších věd na světě a je nezbytnou součástí učební látky na gymnáziu. Geografie je věda syntetická i prognostická s výrazným praktickým zaměřením.

Učivo 1. ročníku se soustřeďuje na obecný zeměpis. Zde se žáci seznámí s problematikou fyzicko-geografické sféry. Také proberou základy kartografie. V druhém pololetí je objektem jejich studia socioekonomická sféra a další části sociální geografie.

Učivo 2. ročníku se skládá z poznatků regionální geografie Evropy, České republiky a místního regionu. Také seznamuje s nejnovějšími poznatky o Americkém kontinentu.

Učivo 3. ročníku dokončuje regionální geografii světa problematikou světadílů Asie, Afrika, Austrálie a Oceánie, Antarktida, která by měla značnou měrou ovlivnit základní orientaci v současném světě.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

- plánuje a organizuje učební činnost
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- vybírá metodu
- problém správně interpretuje
- dokáže využít různých postupů
- posuzuje jednotlivé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své chování a jednání podle toho koriguje
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých

Kompetence občanská

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří,

a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě

- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

1. ročník - dotace: 2, povinný

pomůcky (Aktivita)

Nástěnné zeměpisné mapy, pracovní mapy do lavic, Atlasy světa a ČR, tematické atlasy a mapy, učebnice zeměpisu pro SŠ, DVD a videokazety se zeměpisnou tematikou, drobné pomůcky k jednotlivým tematickým blokům, vyhledávání dat na internetu, cestopisné knihy, zeměpisné obrazové publikace, zeměpisné časopisy - Dnešní svět, Koktejl

Zeměpisná olympiáda (Soutěž)

Zeměpisná celostátní soutěž

Úvod do studia geografie

výstupy	učivo
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů	Úvod do studia geografie Fyzickogeografická sféra – vzájemné vztahy a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní

	prostředí Systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy
--	--

Země jako vesmírné těleso

výstupy	učivo
porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář Sluneční soustava Měsíc, slapové jevy Tvar a velikost Země Rotační pohyb Země a jeho důsledky Oběžný pohyb Země a jeho důsledky
přesahy z a do: BIO (1. ročník): Život a jeho poznávání	

Kartografie

výstupy	učivo
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů orientuje se s pomocí map v krajině používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	Geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Kartografická zobrazení Obsah map Druhy map Práce na tvorbě mapy Geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)

	Výpočty a měření na mapách Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce
přesahy z a do: TV (2. ročník): Letní kurz	

Fyzickogeografická sféra - LITOSFÉRA

výstupy	učivo
porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii analyzuje různé druhy poruch v litosféře	Litosféra Stavba a složení Země Složení zemské kůry Litosférické desky, deformace litosféry a vznik pevnin a oceánů Endogenní pochody a jimi vytvořené tvary georeliéfů Exogenní pochody a jimi vytvořené tvary georeliéfů Podmořský reliéf Pevninský reliéf Rekordy litosféry
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí (Endogenní pochody a jimi vytvořené tvary georeliéfů, Exogenní pochody a jimi vytvořené tvary georeliéfů – metody slovní, monologické a dialogické, ilustrace příkladem)	

Fyzickogeografická sféra - ATMOSFÉRA

výstupy	učivo
objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Atmosféra Vertikální členění atmosféry Počasí a meteorologické prvky Podnebí a klimatografické činitele

zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Všeobecná cirkulace atmosféry Další větrné systémy Podnebné pásy Země
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí (Vertikální členění atmosféry, Počasí a meteorologické prvky, Podnebí a klimatografické činitele, Všeobecná cirkulace atmosféry, Další větrné systémy – metody slovní dialogické, metody motivační – ilustrace příkladem)	
přesahy z a do: FYZ (1. ročník): Mechanika kapalin a plynů	

Fyzickogeografická sféra - PEDOSFÉRA

výstupy	učivo
rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti	Pedosféra Základní údaje o půdě Půdní druhy Půdní typy
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí (Základní údaje o půdě – metody slovní monologické, dialogické)	

Fyzickogeografická sféra - KRYOSFÉRA

výstupy	učivo
rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Kryosféra Mrazové zvětrávání, činnost sněhu a ledu, permafrost

používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Fyzickogeografická sféra - BIOSFÉRA

výstupy	učivo
rozliší hlavní biomy světa	Biosféra
rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Fytogeografické a zoogeografické oblasti Země
zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Bioklimatické pásy pevnin
používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Bioklimatické výškové stupně
	Národní parky světa
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
• Problematika vztahů organismů a prostředí (Celá biosféra – metody slovní monologické a dialogické, práce s tematickými mapami a učebnicí) • Člověk a životní prostředí (Biosféra, Národní parky světa – metody slovní monologické a dialogické, demonstrace)	

Fyzickogeografická sféra - HYDROSFÉRA

výstupy	učivo
objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině	Hydrosféra
hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti	Povrchová voda – vodní toky, jezera, umělé vodní nádrže a mokřady
rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Sníh a led na naší planetě
zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Podpovrchová voda
používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Voda moří a oceánů
zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	Význam moří a oceánů
	Rekordy hydrosféry

pokrytí průřezových témat

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí (Význam moří a oceánů – metody slovní dialogické)
- Člověk a životní prostředí (Význam moří a oceánů – metody slovní dialogické, problémové vyučování)

Krajina

výstupy	učivo
zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi	Krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy Kulturní krajina
analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny	Environmentalistika Krajinná (geografická) ekologie Typy krajiny
zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Krajinný potenciál Vzájemné propojení přírody a společnosti – vývoj interakce příroda – společnost
určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	Prostorová koexistence Udržitelný rozvoj (život)
posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí	Limity přírodního prostředí Globální problémy lidstva
posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	Výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí
analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů	

pokrytí průřezových témat

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí (Krajina, Vzájemné propojení přírody a společnosti – metody slovní, ilustrace příkladem)

Socioekonomická sféra

výstupy	učivo
zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické	Socioekonomická sféra – sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a

a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	chudoby, globalizace Obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky Sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce Světové hospodářství - lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky Těžba nerostných surovin Průmysl Zemědělství Doprava Služby Cestovní ruch Kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (Obyvatelstvo, Sídla a osídlení, Kulturní a politické prostředí – metody průběžné motivační, metody slovní) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (Obyvatelstvo, Kulturní a politické prostředí - metody průběžné motivační, metody slovní) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Mediální produkty a jejich význam (Celá socioekonomická sféra – metody dialogické, při studiu je nutné pracovat s aktualitami z mediálních prostředků)	

2. ročník - dotace: 2, povinný

Přednáška z cyklu Planeta Země (Aktivita)

Audiovizuální projekce, přednáška a diskuze na téma dané oblasti

Pomůcky pro výuku (Pomůcka)

Nástěnné zeměpisné mapy, pracovní mapy do lavic, Atlasy světa a ČR, tematické atlasy a mapy, učebnice zeměpisu pro SŠ, DVD a videokazety se zeměpisnou tematikou, drobné pomůcky k jednotlivým tematickým blokům, vyhledávání dat na internetu, cestopisné knihy, zeměpisné obrazové publikace, zeměpisné časopisy - Dnešní svět, Koktejl.

Zeměpisná olympiáda (Soutěž)

Zeměpisná celostátní soutěž

Úvod do regionální geografie

výstupy	učivo
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů	Politickogeografický přehled světa Stát, státní hranice, státní území Politickogeografická klasifikace států
používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Významné mezinárodní organizace
rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (Významné mezinárodní organizace – metody slovní monologické a dialogické)	
přesahy z a do:	
ZSV (2. ročník): Základy politologie, ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy	

Evropa

výstupy	učivo
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii
lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé	Geografická charakteristika světadílu Západní Evropa

makroregiony vzájemně porovná používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	Severní Evropa Jižní Evropa Malé státy Evropy Střední Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa
---	--

v lokální, regionální a globální úrovni	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Globální procesy a problémy, jejich příčiny a důsledky (Evropa – metody slovní monologické a dialogické, metody průběžné motivační – hlavně ilustrace příkladem) • Žijeme v Evropě (Evropa – metody slovní monologické a dialogické, metody motivační)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (Celá geografie Evropy, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech Evropy – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (Celá geografie Evropy, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech Evropy – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (Celá geografie Evropy, hlavně v problematice těžby nerostných surovin, průmyslu, zemědělství, národních parků – metody monologické a dialogické, metody průběžné motivační)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Mediální produkty a jejich význam (Celá geografie Evropy – metody dialogické, při studiu je nutné pracovat s aktualitami z mediálních prostředků)	
přesahy z a do:	
ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy, ANJ (1. – 2. ročník): Anglicky mluvící země světa, NEJ (1. – 2. ročník): Německy mluvící země světa, FRJ (1. – 2. ročník): Francouzsky mluvící země světa, DEJ (1. ročník): Evropa a svět po II. sv. válce,	

Česká republika

výstupy	učivo
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České	Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony Geografická poloha ČR Geologický vývoj ČR Rozmanitost reliéfu ČR Podnebí ČR

republiky lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů	Hydrologické poměry ČR Půdní poměry ČR Biosféra ČR Ochrana přírody v ČR Přírodní rizika v ČR Demografické údaje v ČR Sídelní struktura v ČR Vývoj hospodářství v ČR Odvětví průmyslu v ČR Zemědělská výroba v ČR Doprava a spoje v ČR Obslužná sféra v ČR Vnější vztahy Česko a EU Regiony ČR Místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování
--	---

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (Ochrana přírody v ČR, Přírodní rizika, Demografické údaje v ČR, Vývoj hospodářství v ČR, Vnější vztahy – metody motivační, metody slovní monologické a dialogické)
- Žijeme v Evropě (Geografická poloha ČR, Vývoj hospodářství v ČR, Vnější vztahy – metody slovní monologické a dialogické)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Životní prostředí regionu a České republiky (Ochrana přírody v ČR, Přírodní rizika, Regiony ČR, Místní region – metody monologické a dialogické, problémové vyučování)

přesahy z a do:

ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy

Amerika

výstupy	učivo
rozlišuje na konkrétních územních příkladech	Geografická charakteristika světadílu

mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Angloamerický makroregion Latinskoamerický makroregion
--	--

vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice těžby nerostných surovin, průmyslu, zemědělství, národních parků – metody monologické a dialogické, metody průběžné motivační)	
přesahy z a do: ZSV (2. ročník): Mezinárodní vztahy, ANJ (1. – 2. ročník): Anglicky mluvící země světa, FRJ (1. až 2. ročník): Francouzsky mluvící země světa	

3. ročník - dotace: 1, povinný

Přednáška z cyklu Planeta Země (Aktivita)

Audiovizuální projekce, přednáška a diskuze na téma dané oblasti

Pomůcky k výuce (Pomůcka)

Nástěnné zeměpisné mapy, pracovní mapy do lavic, Atlasy světa a ČR, tematické atlasy a mapy, Učebnice zeměpisu pro SŠ DVD a videokazety se zeměpisnou tematikou, drobné pomůcky k jednotlivým tematickým blokům, vyhledávání dat na internetu, cestopisné knihy, zeměpisné obrazové publikace, zeměpisné časopisy - Dnešní svět, Koktejl

Zeměpisná olympiáda (Soutěž)

Zeměpisná celostátní soutěž

Asie

výstupy	učivo
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Geografická charakteristika světadílu
lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony	Jihozápadní Asie

vzájemně porovná používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Západní Asie Jižní a jihovýchodní Asie Východní Asie Rusko
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice těžby nerostných surovin, průmyslu, zemědělství, národních parků – metody monologické a dialogické, metody průběžné motivační)	

Afrika

výstupy	učivo
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony	Geografická charakteristika světadílu Severní Afrika

vzájemně porovná používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Subsaharská Afrika
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice těžby nerostných surovin, průmyslu, zemědělství, národních parků – metody monologické a dialogické, metody průběžné motivační)	
přesahy z a do: SZS (3. ročník): Současné globální problémy	

Austrálie a Oceánie

výstupy	učivo
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Geografická charakteristika

lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	světadílu Oblasti Austrálie a Oceánie
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Základní problémy sociokulturních rozdílů (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice obyvatelstva v jednotlivých státech světa – metody slovní monologické a dialogické, případně problémové vyučování) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Člověk a životní prostředí (Celá regionální geografie, hlavně v problematice těžby nerostných surovin, průmyslu, zemědělství, národních parků – metody monologické a dialogické, metody průběžné motivační)	
přesahy z a do: ANJ (3. ročník): Anglicky mluvící země světa	

Polární oblasti

výstupy	učivo
---------	-------

používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Polární oblasti
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Problematika vztahů organismů a prostředí (Flóra a fauna polárních oblastí – metody demonstrace, metody průběžné motivační, metody slovní dialogické) • Člověk a životní prostředí (Ochrana přírodního prostředí polárních oblastí – metody dialogické)	
přesahy z a do: SBI (3. ročník): Ochrana přírody, SBI (3. ročník): Ekologie	

Světový oceán

výstupy	učivo
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Světový oceán
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Problematika vztahů organismů a prostředí (Flóra a fauna světového oceánu - metody demonstrace, metody průběžné motivační, metody slovní dialogické) • Člověk a životní prostředí (Ochrana přírodního prostředí světového oceánu – metody dialogické)	
přesahy z a do: SBI (3. ročník): Ochrana přírody, SBI (3. ročník): Ekologie	

4.6. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíje smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrativní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazeno tak, aby každý žák dostal možnost se s ním seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání kulturních hodnot, projevů a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a jejich porozumění;
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

4.6.1. Hudební obor

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují

získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Úvod do teorie hudby (1. ročník) Úvod do dějin hudby (1. ročník) Návštěvy koncertů, knihoven (1. ročník) Opakování poznatků z teorie a dějin hudby (2. ročník) Úvod do dějin hudby (2. ročník) Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti (2. ročník) Návštěvy koncertů a knihoven (2. ročník)

- Morálka všedního dne

Úvod do dějin hudby (1. ročník)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Úvod do dějin hudby (1. ročník) Úvod do dějin hudby (2. ročník)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Úvod do dějin hudby (1. ročník) Úvod do dějin hudby (2. ročník)

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Úvod do dějin hudby (1. ročník) Úvod do dějin hudby (2. ročník)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce

Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti (1. ročník) Návštěvy koncertů, knihoven (1. ročník) Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti (2. ročník) Návštěvy koncertů a knihoven (2. ročník)

- Mediální produkty a jejich význam

Návštěvy koncertů, knihoven (1. ročník) Návštěvy koncertů a knihoven (2. ročník)

- Uživatelé

Návštěvy koncertů, knihoven (1. ročník) Návštěvy koncertů a knihoven (2. ročník)

- Účinky mediální produkce a vliv médií

Návštěvy koncertů, knihoven (1. ročník) Návštěvy koncertů a knihoven (2. ročník)

- Role médií v moderních dějinách

Návštěvy koncertů, knihoven (1. ročník) Návštěvy koncertů a knihoven (2. ročník)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
(navázáno na: *své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj*)
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence komunikativní

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence občanská

- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

1. ročník - dotace: 1, povinný

Koncerty (Aktivita)

Návštěvy a následný rozbor hudebních koncertů

Elektrofonické varhany (Pomůcka)

Elektrofonické varhany k rozvoji vokálních dovedností

Úvod do teorie hudby

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit	Hudební pojmy: monodie, homofonie, vokální polyfonie, vokální a instrumentální hudba Hudba artificiální a nonartificiální Hudební formy: instrumentální činnosti-hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic a doprovodů, předvětí a závětí, perioda hudební věta, malá písňová forma, rondo Hudba jako organizovaný zvuk - hudební dílo-hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma Formální struktura a sémantika skladby Rozdělení hudebních nástrojů, nové technologie, hudební záznam hudby, moderní hudební nástroje a počítač
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
přesahy z a do: FYZ (1. ročník): Akustika	

Úvod do dějin hudby

výstupy	učivo
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Periodizace dějin hudby Starověké kultury Hudební styly a žánry, funkce hudby - využití hudby v běžném životě, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudba na objednávku Nejstarší památky české hudby

odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	Ars antiqua, rytířský zpěv Renesance světová a česká Baroko světové a české Klasicismus ve světové hudbě, představitelé Romantismus ve světové hudbě - znaky, představitelé, hudební žánry Národní školy - česká, ruská Novoromantismus Reforma opery
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy z a do: CJL (1. ročník): Renesance a humanismus, CJL (1. ročník): Baroko, CJL (1. ročník): Klasicismus, osvícenství, preromantismus, CJL (2. ročník): Romantismus, DEJ (2. ročník): Raný novověk, DEJ (2. ročník): Novověk, VO (1. ročník): Baroko, HO (2. ročník): Úvod do dějin hudby, VO (2. ročník): Abstraktní malířství	

Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti

výstupy	učivo
upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení),	Rozvoj pěveckých dovedností a návyků Zpěv z not jednoduché písňové melodie Vokální činnosti: hlasový výcvik, kultivace hlasového projevu, intonační a rytmická cvičení, improvizace, vokální kompozice

uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Instrumentální činnosti: malá písňová forma, rondo Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic Orientace v notovém zápisu Hudebně pohybové činnosti: pohyb hudby a gesto základní taktová schémata Poslechové činnosti - poslech hudebního díla, výrazové prostředky, rozlišení hudební formy
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce	
přesahy z a do: TV (1. ročník): Základní gymnastika, FRJ (1. ročník): Volný čas, koníčky, ANJ (1. ročník): Slavné osobnosti, kultura, oblečení, móda	

Návštěvy koncertů, knihoven

výstupy	učivo
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	Návštěvy výstav a hudební knihovny Koncerty v pražském Rudolfinu - rozbor Besedy o umění, práce s odborným tiskem Referáty o vývoji populární hudby
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	

Média a mediální produkce
 Mediální produkty a jejich význam
 Uživatelé
 Účinky mediální produkce a vliv médií
 Role médií v moderních dějinách

přesahy z a do:

ANJ (1. ročník): Slavné osobnosti, kultura, oblečení, móda

2. ročník - dotace: 1, povinný

Koncerty (Aktivita)

Návštěvy a následný rozbor hudebních koncertů

Elektrofonické varhany (Pomůcka)

Elektrofonické varhany k rozvoji vokálních dovedností

Opakování poznatků z teorie a dějin hudby

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Opakování poznatků z teorie a dějin hudby Hudební formy - rozbor skladeb - sonátová forma - sonátový cyklus - S. Prokofjev I. symfonie (poslech a rozbor) - rondo - B. Smetana: Vltava Orientace v partituře Estetická a umělecká hodnota díla
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

Úvod do dějin hudby

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Impresionismus v hudbě - Debussy, Ravel Expresionismus v hudbě, 2.vídeňská škola Pařížská škola Neoklasicismus - Prokofjev Česká hudba 20.stol. - Janáček, Martinů Volná atonalita Modální hudba Neofolklorismus Témbrová hudba Elektroakustická a elektronická hudba Mikrointerval - A. Hába Minimalismus Vývoj jazzu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy z a do: CJL (2. ročník): Romantismus , CJL (2. ročník): Realismus, DEJ (2. ročník): Novověk, HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby, VO (1. ročník): Baroko DEJ (2. ročník): Vrcholný středověk, DEJ (2. ročník): Pozdní středověk, DEJ (2. ročník): Počátky novověku, DEJ (2. ročník): Raný novověk	

Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti

výstupy	učivo
využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Rozvoj pěveckých dovedností a návyků Zpěv z not jednoduché písňové melodie Jednoduchý vícehlas Prohlubování základních poznatků a dovedností Poslechové činnosti - interpretace hudebního díla Popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického kontextu Hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce	
přesahy z a do: TV (2. ročník): Gymnastika	

Návštěvy koncertů a knihoven

výstupy	učivo
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla odliší hudbu podle jejího stylového zařazení,	Návštěvy výstav a hudební knihovny Koncerty Filharmonie Pardubice a v pražském Rudolfinu - rozbory. Besedy o umění, práce s odborným tiskem Referáty o vývoji populární hudby

významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Uživatelé Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách	

4.6.2. Výtvarný obor

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výuka předmětu výtvarná výchova probíhá na naší škole v prvním a druhém ročníku. V teoretické části se žák seznámí s uměleckými směry a tendencemi, v praktické části výuky uplatní poznatky a dovednosti v řadě konkrétních uměleckých činností. Výuka je doprovázena návštěvami galerií a videoprojekcemi.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- vybírá metodu
- dokáže využít různých postupů

Kompetence komunikativní

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanská

- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

Kompetence k podnikavosti

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

1. ročník - dotace: 2, povinný

Návštěvy galerií, výstav s animačním programem (Aktivita)

V průběhu školního roku žáci navštěvují výstavy a galerie.

Využití dataprojektoru (Pomůcka)

Při výuce výtvarné výchovy se používá dataprojektor jako podpora výuky při prezentaci učiva.

Účast ve výtvarných soutěžích (Soutěž)

Talentovaní žáci mají možnost účastnit se výtvarných soutěží.

Dějiny výtvarného umění a architektury

Výstupy	učivo
Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	Umělecký proces a jeho vývoj
porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	Pravěké umění
	Umění Mezopotámie
	Umění Egypta
	Umění oblasti Egejského moře
	Řecké umění
v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	Římské umění
na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu
	Románský sloh
vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	Gotický sloh
	Renesanční umění
	Baroko

krytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě (1-10), metoda expoziční, metoda demonstrace

přesahy z a do:

DEJ (1. ročník): Pravěk, DEJ (1. ročník): Starověk, DEJ (1. ročník): Raný středověk, DEJ (2. ročník): Vrcholný středověk, DEJ (2. ročník): Pozdní středověk, DEJ (2. ročník): Počátky novověku, DEJ (2. ročník): Raný novověk, DEJ (2. ročník): Novověk, CJL (1. ročník): Renesance a humanismus, CJL (1. ročník): Baroko DEJ (2. ročník): HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby, HO (2. ročník): Úvod do dějin hudby

Praktické dovednosti a tvorba

výstupy	učivo
využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace Kresba
v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	Malba Grafická technika Prostorová tvorba
nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta Tvorba návrhu Abstraktní tvorba
pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Koláž
vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	Tvarování Volná tvorba Netradiční techniky
vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření.	
samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	
rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (1-10), metody bezprostředního poznávání skutečnosti
- Sociální komunikace (1-10), metody individualizovaného vyučování
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (1-10), metody skupinového vyučování
- Spolupráce a soutěž (1-10), metody skupinového vyučování

Další rozvíjející aktivity

výstupy	učivo
na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	Úloha komunikace v uměleckém procesu Návštěvy výstav s animačním programem Besedy o aktuálním dění ve výtvarném umění Promítání filmů s výtvarnou tematikou Účast ve výtvarných soutěžích

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (1,4), metody bezprostředního poznávání skutečnosti
- Sociální komunikace (4), metody individualizovaného vyučování
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (1,4), metody skupinového vyučování
- Spolupráce a soutěž (1,4), metody skupinového vyučování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě (2,3), metoda expoziční, metoda demonstrace

2. ročník - dotace: 2, povinný

Návštěvy galerií, výstav s programem (Aktivita)

V průběhu školního roku žáci navštěvují výstavy a galerie.

Využití dataprojektoru (Pomůcka)

Při výuce výtvarné výchovy se používá dataprojektor jako podpora výuky při prezentaci učiva.

Účast ve výtvarných soutěžích (Soutěž)

Talentovaní žáci mají možnost účastnit se výtvarných soutěží

Dějiny výtvarného umění a architektury

výstupy	učivo
na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci
porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	Klasicismus
v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	Romantismus
na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	Realismus
vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	Impresionismus
na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	Pointilismus
objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	Role subjektu v uměleckém procesu
na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně	Postimpresionismus
	Symbolismus
	Secese
	Fauvismus
	Expresionismus
	Futurismus
	Kubismus
	Naivní umění
	Pařížská škola
	Dadaismus
	Surrealismus

obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích	Abstraktní malířství Další směry 2. poloviny 20. století
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Média a mediální produkce (18), metoda demonstrace • Účinky mediální produkce a vliv médií (18), metoda demonstrace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (1-18), metoda expoziční, metoda demonstrace	
přesahy z a do: CJL (2. ročník): Romantismus , CJL (2. ročník): Realismus, IVT (1. ročník): Počítačová grafika, HO (1. ročník): Úvod do dějin hudby, FRJ (2. ročník): Popis místa a cesty; rodina	

Praktické dovednosti a tvorba

výstupy	učivo
využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační Kresba Malba Grafická technika Prostorová tvorba Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku Tvorba návrhu Abstraktní tvorba Koláž Tvarování Volná tvorba Netradiční techniky
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (1-10), metody bezprostředního poznávání skutečnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (1-10), metody skupinového vyučování - Sociální komunikace (1-10), metody individualizovaného vyučování - Spolupráce a soutěž (1-10), metody skupinového vyučování	

Další rozvíjející aktivity

výstupy	učivo
na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské	Úloha komunikace v uměleckém procesu Návštěvy výstav s animačním programem

a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	Besedy o aktuálním dění ve výtvarném umění Promítání filmů s výtvarnou tematikou Účast ve výtvarných soutěžích
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (1,4), metody bezprostředního poznávání skutečnosti • Sociální komunikace (4), metody individualizovaného vyučování • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (1,4), metody skupinového vyučování • Spolupráce a soutěž (1,4), metody skupinového vyučování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Žijeme v Evropě (2,3), metoda expoziční, metoda demonstrace	

4.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova navazuje ve svých výstupech i obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená

to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomělejší utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování;
- poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy;
- přebírání odpovědnosti za zdraví, bezpečnost a kvalitu životního prostředí;
- upevňování vazeb: zdraví – tělesná, duševní a sociální pohoda (zdatnost) – péče o zdraví a bezpečnost – odpovědnost – vzájemná pomoc – prožitek – vzhled – vitalita – výkonnost – úspěšnost – sociální stabilita – zdraví;
- uplatňování zdravého způsobu života a aktivní podpory zdraví: zařazování osvědčených činností a postupů z oblasti hygieny, stravování, pohybu, osobního bezpečí, partnerských vztahů;

- schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví, hledat a realizovat řešení v rozsahu společných možností;
- zprostředkování vzhledu do života dospělých a rodiny a k uplatňování zákonnosti, tolerance, respektu a pomoci jako předpokladu bezkonfliktního partnerského vztahu a rodinného života;
- aktivní ochraně zdraví před návykovými látkami a jinými škodlivinami;
- osvojení způsobů účelného chování a poskytnutí (zajištění) nezbytné pomoci v situacích ohrožení zdraví a bezpečí, včetně mimořádných událostí;
- vnímání pohybové činnosti jako zdroje zdravotních účinků, ale i uměleckých, emočních, společenských a jiných prožitků;
- poznávání historie i současnosti společenského a sportovního života a k hodnocení konkrétních jevů souvisejících se zdravím.

4.7.1. Tělesná výchova

Tělesná výchova je předmět, který by měl rozvíjet sportovní schopnosti a dovednosti žáků. Na základě jejich schopností se pedagogové školy snaží seznámit žáky s různými druhy sportů. Na naší škole při hodinách tělesné výchovy rozvíjíme dovednosti v atletice, gymnastice, volejbalu, florbalu, basketbalu, kopané a dalších sportech.

Kromě těchto aktivit se snažíme zlepšovat základní lidské dovednosti jako je rychlost, vytrvalost, síla a regenerace organismu.

Pořádáme pravidelné kurzy lyžování pro první ročníky, kde vyučujeme sjezdové a běžecké lyžování, pro zájemce je možná výuka snowboardingu.

Na letním kurzu druhých ročníků žáci získávají základní znalosti o orientačním běhu a rozvíjí herní dovednosti v míčových hrách.

Ve třetím ročníku organizujeme vodácký kurz na řece Vltavě, kde seznamujeme žáky se základy tábornictví, pádlování a kormidlování s kánoí a sjíždění jezů.

Při větším počtu žáků s osvobozením od tělesné výchovy jsme připraveni otevřít předmět Zdravotní tělesná výchova.

Žáci naší školy jsou vedeni k dodržování základních hygienických návyků.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje učební činnost

(navázáno na: své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj)

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení

- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vybírá metodu

(navázáno na: uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice)

- dokáže využít různých postupů

(navázáno na: je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran)

- posuzuje jednotlivé varianty řešení

(navázáno na: zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků)

- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- problém správně interpretuje

(navázáno na: kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry)

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie

- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

1. ročník - dotace: 2, povinný

Olympiáda okresu (Aktivita)

Družstva chlapců a dívek se utkávají v rámci Olympiády okresu v těchto soutěžích: atletika, kopaná, florbal, basketbal, plavání, hokejbal, volejbal, stolní tenis.

Míčové hry

Výstupy	učivo
připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení	Poznatky, význam, terminologie, technika a taktika, pravidla her
provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Cvičení na celkový tělesný a pohybový rozvoj
aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Základní a průpravné cviky na rozvoj pohybových schopností a herních dovedností
volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Základy her: košíková, kopaná, florbal, volejbal, házená
respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva	Kompenzace jednostranné zátěže: strečingové protažení zad a svalstva končetin
usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	První pomoc při poranění
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Základy her , rozvoj taktického myšlení (metoda: skupinového vyučování, individualizovaného vyučování)
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů -Základy první pomoci, kompenzace jednostranné zátěže (metody: motivační, fixační)

přesahy z a do:

ANJ (2. ročník): Štěstí v lidském životě

Základní gymnastika

Výstupy	učivo
připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení	Základní terminologie, protahovací a vyrovnávací cviky s důrazem na strečingový způsob protažení zkrácených svalů:
provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	dvojhlavého svalu stehenního a širokého svalu zádového, posilování posturálního svalstva, břišních a zádočných svalů,
aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Přeskoky přes švihadlo
respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Prostná: kotouly vpřed, vzad a letmo, přemet stranou, rondát, Hrazda: výmyk, toč jízdo, toč vzad Kondiční testy: 2min lehy-sedy, 1min. přeskoky švihadla, kliky a shyby na počet

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -Kondiční testy , seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (metoda.: skupinového vyučování)
- Spolupráce a soutěž (dopomoc při cvičeních) (metody: hodnocení)

přesahy z a do:

HO (1. ročník): Pěvecké, instrumentální a pohybové činnosti, ANJ (2. ročník): Štěstí v lidském životě,

Atletika

Výstupy	učivo
připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové	Základy skoku do dálky

zatížení provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Základy skoku do výšky Technika hodů granátem Technika vrhu koulí Rozvoj rychlosti Rozvoj vytrvalosti Technika štafetové předávky Kondiční testy: 1000m, Cooperův test
přesahy z a do ANJ (2. ročník): Šťěstí v lidském životě	

Zimní lyžařský kurz

výstupy	učivo
připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou činnost dané skladbě sportujících volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje respektuje pravidla osvojovaných sportů	Základní průprava lyžování a snowboardingu Rozvoj lyžařských a snowboardových dovedností Rozvoj klasické a bruslařské techniky běhu na lyžích Rozvoj fyzické kondice Základy orientace v terénu, mazání lyží a první pomoci na horách
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (základy orientace v terénu, mazání lyží a první pomoc na horách)

- Sociální komunikace (návěky lyžařských technik ve skupinách) (metoda skupinového vyučování)
- Morálka všedního dne (výlety na běžkách)
- Spolupráce a soutěž (metoda motivační)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí (metoda: hromadného vyučování)
- Člověk a životní prostředí (metoda hromadného vyučování)
- Životní prostředí regionu a České republiky (metoda hromadného vyučování)

2. ročník - dotace: 2, povinný

Míčové hry

výstupy	učivo
zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	Rozvoj herních dovedností v basketbalu, kopané, volejbalu, florbalu spojených s nácvikem základních herních variant
provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Průpravné cviky se zaměřením na zvládnutí složitějších herních dovedností a rozvoj fyzické kondice
usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Basketbal: střelba z výskoku, střelba z tříbodového území
uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Volejbal: nácvik smečí a bloků
respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva	Kopaná: zpracování přihrávek ze vzduchu spojených se střelbou
usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	
rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	

Gymnastika

výstupy	učivo
zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Hrazda: Důraz na kvalitu provedení všech cvičení Toč jízdo, spojení již osvojených prvků (výmyk, toč vzad, podmet s dopadem) do sestavy Výmyk na doskočné hrazdě Prostná: Jednoduchá sestava složená z již osvojených prvků. Libovolné uspořádání s důrazem na využití celého cvičebního prostoru a techniku prováděných cviků. (kotoul vpřed, vzad a letmo přemet stranou, rondát) Cvičení s hudbou Zdravotně zaměřená cvičení na vyrovnaní svalové disbalance

Atletika

výstupy	učivo
zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Technika skoku do výšky, průpravná cvičení, základní technika stredlu a flopu Technika vrhu koulí s důrazem na vrh z místa Rozvoj vytrvalosti - opakované úseky v pravidelném intervalu Skok daleký: technika odrazu Kondiční testy: 1000m, Cooperův běh Kompenzační cvičení na odstranění svalových disbalancí

Letní kurz

výstupy	učivo
respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva	Rozvoj herních dovedností ve volejbale, softbale a kopané Základy orientace v mapě spojené

rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	s orientačním závodem ve dne a v noci Osvojení základních plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak) Uskutečnění turnaje: propagace olympijské myšlenky a hraní ve stylu fair play Rozvoj fyzické kondice Rozšíření poznatků o první pomoci
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ○ Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ○ Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ○ Sociální komunikace (soutěže) ○ Morálka všedního dne ○ Spolupráce a soutěž (turnaje v míčových hrách) • <i>Uskutečnění turnaje-propagace olympijské myšlenky a hraní ve stylu fair play.</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Problematika vztahů organismů a prostředí • Člověk a životní prostředí • Životní prostředí regionu a České republiky	
přesahy z a do: ZEM (1. ročník): Kartografie	

3. ročník - dotace: 2, povinný

Míčové hry

výstupy	učivo
organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	Základy taktiky při sportovních hrách Důkladný rozbor pravidel a začlenění žáků do rozhodování zápasů S rozvojem herních dovedností využívání složitějších herních variant

respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Kompenzační cvičení zaměřená na jednostranné zatěžování organismu Upevňování myšlenek fair play
přesahy z a do: ANJ (3. ročník): Posedlosti, záliby, koníčky	

Atletika

výstupy	učivo
organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	Skok vysoký: technika přechodu přes laťku skokanského stylu u flop Skok daleký: seznámení se skokanskými způsoby, nácvik skoků z celého rozběhu Vrh koulí: nácvik sunu Rozvoj vytrvalosti a rychlosti Kondiční testy: 1000m, Cooperův test Strečingová cvičení zaměřená na důležité svalové skupiny a kloubní pohyblivost
přesahy z a do : ANJ (3. ročník): Posedlosti, záliby, koníčky	

Gymnastika

výstupy	učivo
organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Hrazda: toč jízdmo, přešvih pravou a levou nohou, výmyk na doskočné hrazdě, podmetem zákmih s dopadem na žíněnku Prostná: nácvik přemetu vpřed pomocí průpravných cvičení

vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	Cvičení na náradí: kruhy - komíhání, svis střemhlav kůň - přešvih levou a pravou nohou První pomoc při zraněních způsobených pády při cvičení na jednotlivých náradích
přesahy z a do: ANJ (3. ročník): Posedlosti, záliby, koníčky	

Vodácký kurz

výstupy	učivo
usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Rozvoj dovedností v jízdě na kánoí: základy pádlování, kormidlování, sjíždění jezů První pomoc: nácvik záchrany tonoucího
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Sociální komunikace - Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Problematika vztahů organismů a prostředí - Člověk a životní prostředí - Životní prostředí regionu a České republiky	

4. ročník - dotace: 2, povinný

Netradiční sporty

výstupy	učivo
užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž,	Seznámení se základními pravidly a herními variantami her: frisbee, lacros, ringo, nohejbal, badminton

turistickou akci a podílí se na její realizaci podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	
---	--

Atletika

výstupy	učivo
sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách	Důraz na správné technické provedení základních atletických disciplín Skok daleký z celého rozběhu Vrh koulí sunem Skok vysoký: flop z celého rozběhu Rozbor techniky jednotlivých disciplín pomocí videozáznamu Kompenzace svalových disbalancí Seznámení žáků s posilováním pomocí činky s důrazem na kvalitu prováděných cviků - trh, přemístění a nadhoz

Míčové hry

výstupy	učivo
užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Důraz na kolektivní pojetí her Simulace soutěžního zatížení během her Nácvik herních variant a jejich aplikace při hře

Gymnastika

výstupy	učivo
užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Nácvik krátkých sestav Prostná: přemet vpřed, kotoulem do dřepu, kotoul vzad do stoje na rukou, kotoulem vpřed do stoje spatného Hrazda: vzepření vzklopmo, vzepření jízdmu, podmet s obratem Kondiční testy: 1min. přeskoky švihadla, 2min. lehy-sedy, kliky na počet, shyby na počet

5. Školní projekty

5.1. Jeden svět na školách

Škola spolupracuje se společností Člověk v tísni o.p.s. v rámci projektu "Jeden svět na školách" na programu vzdělávání prostřednictvím dokumentárních filmů a dalších audiovizuálních prostředků. Projekt zahrnuje školní projekce, školicí semináře pro pedagogy i účast v řadě studentských soutěží.

Určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

1. až 3. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- efektivně využívá moderní informační technologie
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- problém správně interpretuje
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

5.2. Filmový klub Jeden svět

Filmový klub Jeden svět na školách je žákovským projektem. Samotní žáci ve spolupráci se společností Jeden svět na školách připravují projekce dokumentů a organizují následné besedy s pozvanými osobnostmi. Klub probíhá v prostorách učebny ZSV v odpoledních hodinách přibližně 1 x za měsíc.

Určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

1. až 3. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- efektivně využívá moderní informační technologie
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- s ohledem na situaci účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- problém správně interpretuje

5.3. Příběhy bezpráví

Škola je zapojena do projektu společnosti Jeden svět na školách "Příběhy bezpráví" v rámci měsíce dokumentárního filmu v ČR. V listopadu organizuje projekce dokumentárních filmů o československých dějinách z období totalitních režimů. Tyto projekce jsou doprovázeny besedou s pamětníky z řad členů Svazu PTP a Konfederace politických vězňů.

Určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Morálka všedního dne

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

1. až 3. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- dokáže využít různých postupů
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- problém správně interpretuje
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

5.4. Pražský model OSN

Žákovská delegace se pravidelně účastní projektu Asociace pro mezinárodní otázky v Praze " Pražský model OSN". Jedná se o pět sobotních setkání na VŠE a následnou 4denní závěrečnou konferenci. Projekt je založen na simulaci jednání v institucích OSN.

Určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

1. až 3. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- efektivně využívá moderní informační technologie
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- problém správně interpretuje
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu

- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- vybírá metodu
- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- dokáže využít různých postupů
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- posuzuje jednotlivé varianty řešení
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě

5.5. Den osobností

Škola každoročně připravuje Den osobností. Tento den je klasická výuka nahrazena besedami a přednáškami významných osobností společenského a kulturního života. Žáci si povinně volí ve dvou blocích dvě besedy, kterých se účastní.

Určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

1. až 3. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

5.6. Tematický den

Škola druhým rokem připravuje Tematický den. Tento den je klasická výuka nahrazena tematickými workshopy a přednáškami pedagogů školy. Žáci si povinně volí účast ve dvou blocích.

Určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

1. až 3. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí školního řádu Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 – viz Příloha č. 1, celý bod E §13 - §25.

6.2. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců

Pravidla k výkonu práv a povinností žáků a jejich zástupců jsou součástí školního řádu Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 – viz Příloha č. 1, celý bod A §2 - §8.

Školní řád může být průběžně upravován s ohledem na vznik nových skutečností, které stávající řád neřeší. O změnách musí být žáci i učitelé neprodleně informováni.

6.3. Autoevaluace školy

Autoevaluace školy

Hlavním úkolem autoevaluace (vlastní hodnocení školy) je zhodnocení současného stavu školy, které slouží jako zpětná vazba a následně umožní kroky k dalšímu zkvalitnění a zefektivnění procesu výuky.

Dle vyhlášky č.15/2004 Sb. §2, odst. 2 hlavní oblasti vlastního hodnocení školy tvoří:

1. Podmínky ke vzdělávání

1.1 Oblast: podmínky ke vzdělávání

Cíle: objektivní zhodnocení vnějších i vnitřních podmínek

Kritéria: podmínky demografické

Nástroje: sledování

Časové rozvržení: 1x ročně

1.2 Oblast: podmínky ke vzdělávání

Cíle: objektivní zhodnocení vnějších i vnitřních podmínek

Kritéria: podmínky ekonomické

Nástroje: ekonom.

Časové rozvržení: 2x ročně

1.3 Oblast: podmínky ke vzdělávání

Cíle: objektivní zhodnocení vnějších i vnitřních podmínek

Kritéria: statistika přijímaných žáků

Nástroje: analýza statistického vyhodnocení

Časové rozvržení: 1x ročně

2. Průběh vzdělávání

2.1 Oblast: průběh vzdělávání

Cíle: Posoudit, zda žáci dosahují výsledků odpovídajících jejich individuálním možnostem

Kritéria: úroveň výuky

Nástroje a časové rozvržení: hospitace vedení školy (průběžně), hospitace předsedy PK (průběžně), projednání na PK (2×ročně), dotazník (1×ročně)

3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

3.1 Oblast: podpora školy žákům

Cíle: zjistit, jak jsou žáci spokojeni s kvalitou výuky, prostředím školy

Kritéria: individuální přístup

Nástroje a časové rozvržení: rozhovor (průběžně), pozorování

3.2 Oblast: podpora školy žákům

Cíle: zjistit, jak jsou žáci spokojeni s kvalitou výuky, prostředím školy

Kritéria: prostředí školy

Nástroje a časové rozvržení: Studentský parlament (průběžně), rozhovor (průběžně), odpovědi na dotazy z webových stránek školy (průběžně)

3.3 Oblast: spolupráce s rodiči

Cíle: zjistit, jak jsou rodiče spokojeni s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy

Kritéria: informace od rodičů

Nástroje a časové rozvržení: rozhovor (průběžně). Pozorování (průběžně), řízený rozhovor na třídních schůzkách (2x ročně), odpovědi na dotazy z webových stránek školy (průběžně)

3.4 Oblast: vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíle: zjistit spokojenost všech zainteresovaných s kvalitou vzdělání a prostředím školy

Kritéria: týmová spolupráce vyučujících

Nástroje a časové rozvržení: rozhovor (průběžně), Rada školy (2×ročně), řízený rozhovor na třídních schůzkách (2x ročně), odpovědi na dotazy z webových stránek školy (průběžně)

4. Výsledky vzdělávání žáků

4.1 Oblast: výsledky vzdělávání žáků

Cíle: posoudit, jakých výsledků žáci dosahují

Kritéria: čtvrtletní a pololetní hodnocení - klasifikace

Nástroje a časové rozvržení: statistika tříd, předmětů (4×ročně)

4.2 Oblast: výsledky vzdělávání žáků

Cíle: posoudit, jakých výsledků žáci dosahují

Kritéria: výsledky maturitních zkoušek

Nástroje a časové rozvržení: statistika maturitních zkoušek (1×ročně)

4.3 Oblast: výsledky vzdělávání žáků

Cíle: posoudit, jakých výsledků žáci dosahují

Kritéria: úspěšnost u přijímacích zkoušek na vysoké školy

Nástroje a časové rozvržení: statistika (1×ročně)

4.4 Oblast: výsledky vzdělávání žáků

Cíle: posoudit, jakých výsledků žáci dosahují

Kritéria: úspěch žáků v soutěžích

Nástroje a časové rozvržení: informace pořadatelů (průběžně)

4.5 Oblast: výsledky vzdělávání žáků

Cíle: posoudit, jakých výsledků žáci dosahují

Kritéria: SCIO testování

Nástroje a časové rozvržení: statistika (průběžně)

5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

5.1 Oblast: řízení školy, kvalita personální práce

Cíle: posoudit kvalitu manažerské práce vedení školy

Kritéria a časové rozvržení: komunikace vedení školy s učitelským sborem (průběžně), Školská rada (2×ročně)

Nástroje: jednání

5.2 Oblast: kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle: posoudit odborný růst pedagogických pracovníků

Kritéria: kvalita vzdělávacích kurzů

Nástroje: individuální hodnocení úrovně kurzů

Časové rozvržení: průběžně

6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

6.1 Oblast: úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám

Cíle: získání objektivního obrazu školy na veřejnosti, posouzení image školy

Kritéria: propagace školy na veřejnosti, významné úspěchy žáků, uplatnění absolventů, školní aktivity, technické vybavení školy, materiální a personální vybavení školy

Časové rozvržení: 1×ročně, výroční zpráva

6.4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

Časové rozvržení autoevaluačních činností:

Autoevaluace je proces, jde o průběžnou aktivitu, jejíž dílčí výsledky jsou zahrnuty ve Výroční zprávě školy.

K celkovému posouzení všech aspektů práce školy je dle zákona stanoven dvouletý interval.

Hodnocení projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má hodnocení uskutečnit.

SRPEN

Zahajovací pedagogická rada

Schůzky předmětových komisí

Přehled úspěšnosti přijetí na VŠ

ZÁŘÍ

Třídní schůzky 1. ročníků

Školská rada

Výroční zpráva

ŘÍJEN

Hospitační činnost

LISTOPAD

Pedagogická rada za I. Q

Kontrolní písemné práce

Třídní schůzky

PROSINEC

Schůzky předmětových komisí

Den otevřených dveří

Kontrola plnění tematických celků

LEDEN

Pedagogická rada za I. pololetí

Kontrolní písemné práce

Statistické vyhodnocení prospěchu a chování

ÚNOR

Školská rada

Individuální rozhovory vedení školy s vyučujícími

BŘEZEN

Schůzky předmětových komisí

DUBEN

Pedagogická rada za III. Q

Kontrolní písemné práce

Písemná maturitní zkouška z ČJL

Přijímací zkoušky

Kontrola plnění tematických celků

KVĚTEN

Maturitní zkoušky

Kontrolní písemné práce

Dotazník pro maturanty

Přijímací zkoušky

ČERVEN

Pedagogická rada za II. pololetí

Statistické vyhodnocení prospěchu a chování

Statistika výsledků soutěží, olympiád, SOČ, ...

Schůzky předmětových komisí

Školská rada

PRŮBĚŽNĚ

Státní maturitní zkoušky

Hospitační činnost

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

7. Přílohy

Příloha č. 1

Školní řád

Vnitřní předpis gymnázia čj.: VP/2018/13/GY

V Pardubicích 13. 8. 2018

Gymnázium je školou pro ty mladistvé, kteří se mimořádně projevují jako duševně čilí, chtějí učení a plní fantazie, kteří se umějí učit rychle a cílevědomě, mají dobrou paměť, rádi se samostatně a vytrvale zabývají myšlenkovými a tvořivými úkoly a ve všem ukazují připravenost brát na sebe úsilí, které od nich vzdělávací cesta gymnázia vyžaduje. Žáci, kteří navštěvují gymnázium, musí být připraveni pracovat hodně a vytrvale na vysoké úrovni. Musí jim být zcela jasné, že jsou ve škole především proto, aby se učili, a že je přitom také důležitá lidská ohleduplnost a mravní čistota.

§ 1 Základní ustanovení

1. Tento školní řád vydává ředitel školy na základě § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.
2. Školní řád upravuje a obsahuje:
 - A. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců ve škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci školy.
 - B. Provoz a vnitřní režim školy.
 - C. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.
 - D. Podmínky zacházení s majetkem školy ze strany žáků.
 - E. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
3. Školní řád zveřejní ředitel školy na přístupném místě ve škole a na webových stránkách školy.
4. Třídní učitelé zajistí, aby všichni žáci ve třídě a jejich zákonní zástupci byli s tímto školním řádem prokazatelně seznámeni. Žáci toto stvrdí svým podpisem na začátku školního roku, zákonní zástupci na 1. třídní schůzce v daném školním roce. Třídní učitel provede zápis o seznámení se školním řádem do třídní knihy.

A. PODROBNOSTI K VÝKONU PRÁV A POVINNOSTÍ ŽÁKŮ A JEJICH ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ VE ŠKOLE A
PODROBNOSTI O PRAVIDLECH VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ SE ZAMĚSTNANCI ŠKOLY

§ 2 Práva žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků

1. Žáci mají právo:
 - a) na vzdělávání a školské služby podle školského zákona
 - b) na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání
 - c) volit a být voleni do školské rady, jsou-li zletilí
 - d) zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy s tím, že ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřením těchto samosprávných orgánů zabývat
 - e) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádření musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje

- f) na informace a poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školského zákona
2. Práva uvedená v odstavci 1 s výjimkou písmen a) a d) mají také zákonní zástupci nezletilých žáků. Na informace podle odstavce 1 písm. b) mají v případě zletilých žáků právo také jejich rodiče, popř. osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost.
3. Právo žáků a zákonných zástupců žáků na přístup k osobním údajům, na opravu a výmaz osobních údajů a právo vznést námitku proti zpracování osobních údajů se řídí směrnicí ředitele školy k ochraně osobních údajů.
- Zpracování osobních údajů žáků za účelem propagace školy (webové stránky, propagační materiály, fotografie) je možné pouze s výslovným souhlasem zákonných zástupců žáka, resp. zletilých žáků.

§ 3 Povinnosti žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků

Poctivé studium, skromné a slušné vystupování je nejen základní povinností, ale i věcí cti každého žáka. Žák je plně odpovědný jak za studijní výsledky, tak za své chování.

1. Žáci jsou povinni:
 - a) řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat
 - b) dodržovat školní řád, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
 - c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem
 - d) nepoužívat během vyučování mobilní telefony, fotoaparáty a jinou záznamovou techniku, která slouží k pořizování obrazových a zvukových záznamů. Pořizování zvukových a obrazových záznamů osob (učitel, žák) bez jejich svolení je v rozporu s občanským zákoníkem (§ 84 a § 85). Narušování vyučovacího procesu mobilním telefonem (případně jinou technikou), bude hodnoceno jako přestupek proti školnímu řádu.
2. Zletilí žáci jsou dále povinni:
 - a) informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh jejich vzdělávání
 - b) dokládat důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanoveným školním řádem
 - c) oznamovat škole údaje podle § 28 školského zákona a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáků, a změny v těchto údajích
 - d) oznamovat třídnímu učiteli každou změnu svého trvalého pobytu i pobytu rodičů, změnu adresy pro doručování písemností, telefonického spojení a emailového kontaktu
3. Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni:
 - a) zajistit, aby žák řádně docházel do školy
 - b) na vyzvání ředitele školy, resp. zástupce ředitele školy se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka
 - c) informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání
 - d) dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem
 - e) oznamovat škole údaje podle § 28 školského zákona a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích

§ 4 Další povinnosti žáků

1. Žáci jsou povinni pravidelně se připravovat na vyučování. Není-li žák ze závažných důvodů na výuku připraven nebo nemá-li domácí úkol, omluví se podle pokynu příslušného učitele.
2. Žáci jsou povinni chovat se ukázněně, dodržovat školní řád, pokyny vedení školy, všech vyučujících a pracovníků školy.

3. Žáci se chovají slušně ke všem dospělým ve škole. Zdraví je a dávají přednost dle společenských pravidel. Ve třídě žáci povstanou při příchodu nebo odchodu vyučujícího nebo návštěvy. Během vyučování žáci nevstávají při práci s výpočetní technikou, při písemných pracích a při práci v laboratoři.
4. Do úředních místností vstupují žáci po zaklepání bez dalšího vyzvání. V kanceláři školy si vyřizují své záležitosti pouze v úředních hodinách.
5. Na všech akcích pořádaných školou jsou žáci povinni řídit se pokyny pedagogického dozoru. Bez jeho vědomí se nesmí vzdálit od ostatních žáků nebo z určeného místa.
6. Ve školní jídelně, která je součástí budovy školy, je žák povinen se chovat ukázněně, dodržovat hygienická a společenská pravidla stolování. Žáci musí respektovat Vnitřní řád školní jídelny pro žáky a zaměstnance a řídit se pokyny pracovníků školní jídelny.
7. Pracovní smlouvy mohou uzavírat žáci starší 15 let. Vzhledem k tomu, že se jedná o dobrovolnou práci, lze ji konat pouze v době mimo vyučování. Z důvodu takové práce nebudou žáci uvolňováni z výuky.
8. Žákům se nedoporučuje nosit do školy věci, které nejsou potřebné pro vyučování (větší částky peněz, šperky, ostatní drahé věci, elektronické přístroje apod.) Za jejich poškození, či případnou ztrátu nenese škola odpovědnost.
9. Žáci se chovají na veřejnosti (i mimo vyučování) tak, aby nebylo poškozeno dobré jméno školy.

§ 5 Docházka do školy

1. Povinností žáka je docházet do školy pravidelně a včas podle stanoveného rozvrhu hodin, zúčastnit se všech povinných, případně nepovinných předmětů, které si zvolil.
2. Výjimečně může být žák uvolněn z výuky na základě těchto pravidel:
 - a) v jednom školním roce nejvýše jednou na dobu 5 vyučovacích dnů, za celé studium nejvýše však třikrát
 - b) zákonní zástupci žáka musí předem o jeho uvolnění písemně požádat
 - c) předchozí body se nevztahují na žádosti související se sportovní a zájmovou činností reprezentující školu případně související s dlouhodobou aktivitou žáka (sportovní hry, olympiády, umělecké soutěže, ...) a na doložené ozdravné pobyty
 - d) ve všech případech ovlivní případné uvolnění studijní výsledky, absence a chování žáka
3. Žáci, kteří jsou uvolněni z tělesné výchovy na základě rozhodnutí ředitele podle § 67, odst. 2 školského zákona v platném znění, jsou povinni být přítomni v hodinách tělesné výchovy a řídit se pokyny vyučujícího. Je-li výuka tělesné výchovy podle rozvrhu poslední hodinu, je žák zproštěn této povinnosti.
4. Do školy chodí žáci vhodně upraveni a oblečení. Není dovoleno nosit do školy oděvy, doplňky a ozdoby, které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost ostatních žáků.
5. Nemůže-li se žák zúčastnit vyučování z důvodů předem známých, je povinen předložit svému třídnímu učiteli písemnou žádost na předepsaném tiskopisu podepsanou zákonným zástupcem nebo zletilým žákem nejpozději dva dny předem.
6. Jestliže se žák neúčastní vyučování po dobu nejméně pěti vyučovacích dnů a jeho neúčast není omluvena, vyzve třídní učitel písemně zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, aby neprodleně doložil důvody žákovy nepřítomnosti.
7. Žáci, kteří reprezentují školu na soutěžích, olympiádách apod. nebo se zúčastní zájezdů pořádaných školou, jsou uvedeni v třídní knize a zameškané hodiny se jim nezapočítávají do celkového počtu zameškaných hodin.

§ 6 Způsoby omlouvání nepřítomnosti

1. Všechny omluvenky žáků musí být v písemné formě. Omlouvání nepřítomnosti ústně nebo telefonicky je nutno doložit následně zápisem v omluvném listu.
2. Nepřítomnost žáka ve škole omlouvá zákonný zástupce žáka. Zletilý žák omlouvá svou nepřítomnost sám. V tom případě se následující ustanovení týkající se zákonných zástupců vztahují analogicky i na zletilé žáky.
3. Nemůže-li se žák zúčastnit vyučování z nepředvídaného důvodu (nemoc, mimořádná rodinná událost) je povinen jeho zákonný zástupce nebo zletilý žák sám oznámit nejpozději do 3 dnů třídnímu učiteli důvod

nepřítomnosti žáka. Takové oznámení je možné zasílat po domluvě s třídním učitelem přímo jemu formou SMS zprávy či emailu. Je možné ho posílat také poštou nebo e-mailem na adresu gymozart@gymozart.cz nebo sdělit telefonicky na číslo 466 412 839.

4. První den návratu do školy je žák povinen bez vyzvání předložit třídnímu učiteli nebo jeho zástupci omluvný list, ve kterém je uveden důvod nepřítomnosti, popř. doplněný lékařským potvrzením. Pokud takto žák neučiní nebo není-li omluvenka dostatečná, může třídní učitel zvážit udělení odpovídajícího výchovného opatření nebo mohou být zameškané hodiny pokládány za neomluvené dle §8 odst. 10 tohoto školního řádu.
5. Nemůže-li se žák zúčastnit vyučování z důvodů předem známých, může být uvolněn na základě nejpozději dva dny předem podané písemné žádosti zákonného zástupce:
 - a) na jednu vyučovací hodinu třídním učitelem; zároveň má povinnost oznámit tuto skutečnost učiteli, jehož hodinu zamešká
 - b) na více než jednu hodinu, nejdéle však na dva vyučovací dny, třídním učitelem
 - c) na dobu delší než dva dny ředitelem školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo písemné žádosti zletilého žáka; žádost předá žák prostřednictvím třídního učitele s jeho vyjádřením

V případě žádosti o uvolnění na 5 a více dnů je žák povinen podat žádost minimálně 1 týden před termínem uvolnění. Ředitel školy má právo vyžádat si stanovisko jednotlivých vyučujících daného žáka.
6. Onemocní-li žák nebo některá z osob, s nimiž žák bydlí, infekční chorobou, oznámí tuto okolnost zákonný zástupce žáka neprodleně škole.
7. Žádá-li žák z důvodu náhlé nevolnosti o uvolnění z vyučování – třídní učitel nebo jeho zástupce (v krajním případě pracovnice sekretariátu školy) zapíše v kanceláři školy do sešitu žádost o uvolnění (datum, hodina) a telefonicky sdělí tuto okolnost rodičům, aby si pro svého syna (dceru) do školy přijeli, případně vyslovili souhlas s tím, že odejde ze školy sám (sama). Tento souhlas musí zpětně potvrdit SMS zprávou nebo emailem. Bez souhlasu některého z rodičů nebude žák uvolněn.
8. Odejde-li žák ze školy během vyučování bez řádné omluvy u třídního učitele nebo zastupujícího třídního učitele, považují se hodiny jeho nepřítomnosti za neomluvené. Totéž platí pro společná shromáždění a jiné kolektivní akce školy. Oznamovací povinnost žáků je nutná vzhledem k odpovědnosti školy za jejich bezpečnost po dobu vyučování.
9. Škola může požadovat v případě, že nepřítomnost žáka ve škole z důvodu nemoci přesáhne 3 dny školního vyučování, doložení nepřítomnosti žáka ošetřujícím lékařem, a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nebo omluvenky vystavené zletilým žákem. Zcela výjimečně, především v případě časté nepřítomnosti žáka, která nasvědčuje zanedbávání školní docházky, může škola požadovat jako součást omluvenky potvrzení ošetřujícího lékaře i v případě nepřítomnosti, která nedosahuje délky více jak 3 dny.
10. O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem nebo zletilým žákem třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce nebo zletilý žák pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce nebo zletilého žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti.
11. Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin řeší docházku zástupce ředitele školy. Podle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka svolá jednání, kterého se zúčastní: zástupce ředitele školy, výchovný poradce, zákonný zástupce žáka a třídní učitel.
12. Škola je v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999Sb. o sociálně-právní ochraně dětí povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétních případech jedná o žáky, kteří zanedbávají školní docházku a o žáky, jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti.
13. V případě, že neomluvená nepřítomnost nezletilého žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
14. Při absenci větší než 20% z odučených hodin v daném období a v daném předmětu, může vyučující po projednání se zástupcem ředitele školy požádat ředitele školy o stanovení pololetního ověřovacího přezkoušení žáka. O důvodu ověřovací zkoušky a termínu informuje žáka třídní učitel.

§ 7 Průběh středního vzdělávání

1. Uchazeč se stává žákem střední školy prvním dnem školního roku, popřípadě dnem uvedeným v rozhodnutí o přijetí.
2. V průběhu středního vzdělávání se žákovi umožňuje přestup do jiné střední školy, změna oboru vzdělání, přerušení vzdělávání, opakování ročníku a uznání předchozího vzdělání podle § 70 školského zákona, a to na základě písemné žádosti. Součástí žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka je souhlas žáka.
3. Ředitel školy může žákovi v rámci rozhodování o přestupu z jiné školy nebo přijetí do vyššího ročníku stanovit rozdílovou zkoušku a určit její obsah, rozsah, termín a kritéria jejího hodnocení.
4. Žák může požádat ředitele o změnu volitelného předmětu. Tato změna nesmí vyvolat změny v rozvrhu školy a v úvazcích učitelů. Účast ve výuce volitelných předmětů je povinná. Prospěch ve volitelných předmětech se započítává do celkového prospěchu žáka. Žáci mohou nad tento rámec navštěvovat i další volitelné předměty. V těchto předmětech nejsou klasifikováni, ale je u nich vedena docházka s povinnostmi BOZP.
5. Žáci si mohou z nabídky školy vybrat také předměty nepovinné. Výběrem tohoto předmětu berou na sebe povinnost v daném školním roce tento předmět řádně navštěvovat. Z tohoto nepovinného předmětu jsou také řádně klasifikováni.
6. O přestupu žáka střední školy do jiné střední školy rozhoduje ředitel školy, do které se žák hlásí. Žák přestává být žákem školy, z níž přestoupil, dnem předcházejícím dni přijetí na jinou školu.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku, přerušit vzdělávání, a to na dobu nejvýše dvou let. Po dobu přerušení vzdělávání žák není žákem této školy. Po uplynutí doby přerušení vzdělávání pokračuje žák v tom ročníku, ve kterém bylo vzdělávání přerušeno, popřípadě se souhlasem ředitele školy ve vyšším ročníku, prokáže-li odpovídající znalosti. Ředitel školy na žádost ukončí přerušení vzdělávání i před uplynutím doby přerušení, nebrání-li tomu závažné důvody.
8. Ředitel školy je povinen přerušit vzdělávání žákyni z důvodu těhotenství a mateřství, jestliže praktické vyučování probíhá na pracovištích nebo na pracích zakázaných těhotným ženám a matkám do konce devátého měsíce po porodu, nebo jestliže vyučování podle lékařského posudku ohrožuje těhotenství žákyně.
9. Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na základě posudku vydaného registrujícím lékařem. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.
10. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku, a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
11. Žák může zanechat vzdělávání na základě písemného sdělení doručeného řediteli školy. V případě nezletilého žáka podává toto sdělení vždy zákonný zástupce. Sdělení musí být doplněno o souhlas žáka. Žák přestává být žákem střední školy dnem následujícím po dni doručení tohoto sdělení řediteli školy, popřípadě dnem uvedeným ve sdělení o zanechání vzdělávání, pokud jde o den pozdější.
12. Jestliže se žák nezúčastní po dobu nejméně 5 vyučovacích dnů vyučování a jeho neúčast není omluvena, vyzve ředitel školy písemně zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, aby neprodleně doložil důvody žakovy nepřítomnosti. Zároveň upozorní, že jinak bude žák posuzován, jako by vzdělávání zanechal. Žák, který do 10 dnů od doručení výzvy do školy nenastoupí nebo nedoloží důvod nepřítomnosti, se posuzuje, jako by vzdělávání zanechal posledním dnem této lhůty. Tímto dnem přestává být žákem školy.
13. Žák, který nepostoupil do vyššího ročníku, přestává být žákem školy posledním dnem příslušného školního roku nebo po tomto dni dnem následujícím po dni, kdy nevykonal opravnou zkoušku nebo neprospěl při hodnocení v náhradním termínu, anebo dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o nepovolení opakování ročníku.

§ 8 Výchovná opatření

1. Výchovnými opatřeními jsou:
 - a) pochvaly
 - b) kázeňská opatření
 - c) další kázeňská opatření.

Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy a vyloučení žáka ze školy. Další kázeňská opatření jsou napomenutí a důtky. Další kázeňská opatření jsou udělena v případě porušení povinností stanovených školním řádem. Tato další kázeňská opatření nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
2. Ředitel školy může v případech závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo tímto školním řádem rozhodnout o:
 - a) podmíněném vyloučení žáka ze školy
 - b) vyloučení žáka ze školy
3. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo tímto školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
4. V souladu s § 31 odst. 2. školského zákona v případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním řádem ředitel vyloučí žáka ze školy.
5. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkovi školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.
6. O podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů). O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
7. Žák, který byl podmíněně vyloučen ze školy, je na konci klasifikačního období klasifikován z chování stupněm 3 - neuspokojivé.
8. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci či reprezentaci školy.
9. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání na pedagogické radě školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
10. Napomenutí třídního učitele uděluje třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí, důtku třídního učitele po projednání s ředitelem školy.
11. V případě opakovaných pozdních příchodů do vyučování v daném školním roce budou udělena následující kázeňská a ostatní výchovná a klasifikační opatření:
 - za více než 5 pozdních příchodů důtku třídního učitele
 - za více než 10 pozdních příchodů v daném pololetí důtku ředitele školy
 - za více než 15 pozdních příchodů v daném pololetí – je důvodem pro klasifikaci z chování za dané klasifikační období stupněm 2 – uspokojivé
12. V případě neomluvené absence budou udělena následující kázeňská a ostatní výchovná a klasifikační opatření:
 - za 1 – 2 neomluvené hodiny důtku třídního učitele
 - za 3 – 8 neomluvených hodin důtku ředitele školy
 - za 9 – 16 neomluvených hodin je důvodem pro klasifikaci z chování za dané klasifikační období stupněm 2 – uspokojivé
 - za 17 a více neomluvených hodin podmíněné vyloučení ze školy, případně vyloučení ze školy

13. Výše uvedené pochvaly, napomenutí a důtky musí mít jednotnou písemnou formu s uvedením odpovídající citace příslušného zákona a vyhlášky a musí být zaznamenány v příslušném modulu informačního systému školy. Kopie těchto dokumentů předá třídní učitel zástupci ředitele školy.
14. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

B. PROVOZ A VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY

Provozní režim upravuje režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti žáků, podmínky jejich pohybové výchovy, režim stravování včetně pitného režimu. Budova školy je využívána vedle povinné, volitelné a nepovinné výuky pro příležitostné semináře resp. aktivity externích společností či sdružení, které nijak nenarušují chod školy a výuku. V budově školy v samostatném a odděleném křídle je také sídlo Poradny pro rodinu Pardubického kraje a Centra celoživotního vzdělávání Pardubického kraje. V přízemí školy je část kapacity budovy pronajata Základní umělecké škole Pardubice-Polabiny a Evropskému vzdělávacímu centru - Jazyková škola. Gymnázium provozuje doplňkovou činnost na základě živnostenského listu, a to hostinskou činnost.

§ 9 Režim dne

Provoz budovy školy pro žáky je od 6:30 hod do 18:00 hod.

Začátek vyučování: 08:00 hod. (výjimečně v 07:10 hod.)

Ukončení vyučování: 17:00 hod.

Vyučovací hodina: 45 min

Přestávky: 08:45-08:55, 09:40-10:00, 10:45-10:55, 11:40-11:50, 12:35-12:45, 13:30-13:45, 14:30-14:35, 15:20-15:25, 16:10-16:15

Ve škole nezvoní. Žáci jsou povinni sami sledovat čas a dodržovat začátek výuky. Čas na školních hodinách je pro tento účel pouze orientační.

Maximální počet hodin v jednom sledu je 6 vyučovacích hodin.

Výuku seminářů a laboratorních cvičení je možné spojit po dohodě s žáky do jednoho časového bloku bez přestávky. V jednom sledu je možná výuka maximálně 2 vyučovacích hodin.

Učebna IVT2 je žákům k dispozici i o přestávkách, v případě volné kapacity i v průběhu polední pauzy. Otevřena bude na požádání v kanceláři školy. Žáci jsou povinni dodržovat provozní řád učebny.

1. Přijíždí-li žák do školy na kole, ukládá ho do určeného stojanu před zadním vchodem do budovy a zabezpečí jej proti ztrátě. Mimo tento prostor není možné při případné ztrátě uplatňovat nárok na náhradu škody.
2. Žáci vstupují do budovy výhradě hlavním vstupem u recepce školy. V případě příjezdu na kole vstupem ze dvora školy. Oba dotčené vstupy jsou pro žáky přístupny formou čipového systému.
3. Každý žák obdrží na základě zálohy 100,- Kč na začátku studia přístupový čip, který umožní vstup do budovy školy. Evidenci čipů je pověřen sekretariát školy. Po skončení studia je záloha při vrácení nepoškozeného čipu vratná.
4. Vstup do budovy školy prostřednictvím čipu je žákům dovolen pouze ve dnech školního vyučování. V ostatních dnech se hlásí na sekretariátu školy.
5. Pracovník recepce má právo a povinnost v případě nejasnosti požadovat prokázání důvodu příchodu osoby do budovy školy a to i v případě žáků. V případě nejasností konzultuje údaje o příchozí osobě se sekretariátem školy.
6. Žáci jsou povinni odkládat své věci na vyhrazeném místě v uzamčené šatní skříňce. Mimo tento prostor není možné při případné ztrátě uplatňovat nárok na náhradu škody.
7. Žáci přicházejí do třídy nejméně 5 minut před zahájením vyučování. Po začátku vyučovací hodiny musí být na svém místě podle zasedacího pořádku stanoveného třídním učitelem.

8. Žáci jsou povinni o přestávkách dodržovat kázeň a neničit majetek školy; dbát na čistotu a pořádek. V době hodinové polední přestávky mezi vyučováním může žák opustit školu. V tomto případě za něj škola nenese žádnou odpovědnost.
9. Žáci v budově školy zdraví všechny dospělé osoby. Učitele oslovují „pane učiteli“, „paní učitelko“.
10. Všichni žáci jsou povinni se přezouvat. K přezouvání používají vhodnou obuv v souladu s hygienickými a bezpečnostními požadavky.
11. Použití telefonu jako vzdělávací pomůcky zůstává v kompetenci daného učitele.
12. Žáci dbají na hygienické zásady, chrání své zdraví a zdraví ostatních. Dále dbají na čistotu a pořádek ve škole a v jejím okolí.
13. Žákům není dovoleno opisování, napovídání a používání nedovolených pomůcek.
14. Žáci se řídí stálým rozvrhem a případně jeho změnami, které jsou zveřejňovány ve škole na nástěnce v 1. patře gymnázia a ve školním informačním systému. Žáci jsou povinni sledovat denně suplování.
15. Žáci udržují místa v učebnách v čistotě. Každý žák zodpovídá za neporušenost a čistotu svého místa (případné poškození hradí žák).
16. Během výuky žáci zajistí větrání místnosti formou ventilací na spodním dílu oken. Je přísně zakázáno tento díl zcela vyklápat na parapet. O přestávce žáci zajistí větrání dle klimatických podmínek i otevřením horních dílů oken. Po skončení výuky zajistí uzavření oken.
17. V měsících březen – říjen a v souvislosti s klimatickými podmínkami zůstává na horním díle oken ponechaná vždy mikro-ventilace.
18. Při manipulaci s okenními i předokenními žaluziemi zachovávají žáci maximální opatrnost, aby nedošlo k jejich poškození. Bezduvodná manipulace je přísně zakázána. Po skončení vyučování v pátek žáci zajistí v dané učebně úplné vytažení předokenních žaluzií.
19. Žákům je zakázáno jakkoli manipulovat s IRC ventily regulujícími přívod tepla. V případě nestandardních tepelných podmínek ve třídě informují neprodleně sekretariát školy.
20. Do odborných učeben vstupují jen za přítomnosti vyučujícího a v předepsaném oděvu. Pro tyto učebny platí zvláštní pokyny včetně bezpečnosti práce, se kterými seznámí žáky prokazatelně vyučující na začátku školního roku.
21. Po skončení výuky opouštějí žáci učebnu za dohledu vyučujícího ukázněně a zanechají ji v naprostém pořádku. V případě poslední vyučovací hodiny v dané učebně odcházejí žáci až po úklidu učebny (zvednutí židlí, umytí tabule, úklid lavic). Z budovy odcházejí žáci tak, aby nerušili vyučování. K odchodu použijí boční dveře u šaten gymnázia případně vchod do dvora školy. Dbají na zpětné uzavření dveří.
22. Pokud žáci naleznou zapomenuté věci, odevzdají je v kanceláři školy.
23. Třídní učitel stanoví na každý týden službu dvou žáků. Při příchodu vyučujícího nahlásí služba chybějící žáky. Služba dále utírá tabuli, větrá třídu a při odchodu z učebny zavírá okna a zhasíná světla.
24. V případě, že se vyučující nedostaví do učebny do 10 minut po zvonění, je služba povinna hlásit nepřítomnost vyučujícího v jeho kabinetě, případně v kanceláři zástupce ředitele nebo kanceláři školy.

§ 10 Režim stravování

1. Škola provozuje vlastní školní jídelnu s kapacitou 600 jídel. Obědy jsou vydávány v době od 11:20 do 14:00 hod. Doba vymezená pro konzumaci oběda žákem je 20 – 30 minut.
2. Žáci chodí na oběd do jídelny školy pouze ve vymezené době. Oběd je vydáván a evidován systémem VIS s použitím školního čipu. Jsou povinni dbát na zaplacení stravného v požadovaném termínu na daný měsíc.
3. V jídelně se žák řídí Vnitřním řádem školní jídelny pro žáky a zaměstnance a pokyny pracovníků školní jídelny. Do jídelny není povolen vstup bez přezutí.
4. Žáci mají možnost doplňkového občerstvení ve dvou automatech ve vstupní hale a zejména v bufetu školy, který je otevřen od 7:30 hod do 10:55 hod. a od 11:35 do 12:45 hod., v pátek od 7:30 do 10:55 hod.

§ 11 Šatny

1. Každý žák má k dispozici zpravidla ve dvojici uzamykatelnou skříňku v šatně ve vstupní hale budovy gymnázia. Šatní skříňku udržuje v čistém a neporušeném stavu.

2. Žáci si skříňku zabezpečují vlastním zámekem a jsou povinni skříňku zamykat.
3. Poškození skříňky oznámí žák neprodleně třídnímu učiteli.

C. PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ A JEJICH OCHRANY PŘED SOCIÁLNĚ
PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ

§ 12 Bezpečnost a ochrana zdraví žáků

1. Žáci jsou povinni se řídit zásadami bezpečnosti práce a ochrany zdraví a předpisy požární ochrany, se kterými jsou prokazatelně seznamováni vždy na začátku školního roku třídním učitelem podle osnovy připravené referentem BOZP školy. Absolvování školení potvrdí žáci svým podpisem.
2. Chování žáků nesmí vést k porušování bezpečnostních předpisů nejen při všech činnostech v budově školy, ale i na všech školních akcích konaných mimo školu. Ve škole i mimo školu jsou žáci povinni dodržovat hygienické a ekologické zásady, dbát na své zdraví a pečovat o školní prostředí.
3. Žákům je zakázáno vpouštět do objektu školy cizí či nepovolané osoby. Tyto osoby budou vpuštěny na základě doložení důvodu návštěvy, identifikace osoby a zápisu do knihy příchodů a odchodů na recepci školy. V případě, že je recepce mimo provoz použijí zvonky umístěné ve vestibulu školy.
4. V případě pohybu podezřelých osob v areálu školy je žák povinen neprodleně o této skutečnosti informovat kancelář či jakéhokoli zaměstnance školy.
5. Při práci v odborných učebnách fyziky, chemie, biologie, výpočetní techniky, ve školní tělocvičně, na školním hřišti jsou žáci povinni dodržovat provozní řády těchto učeben, místností a prostor, se kterými byli seznámeni na začátku školního roku prokazatelným způsobem vyučujícími příslušných předmětů.
6. Žákům je zakázáno kouřit ve všech prostorách areálu školy a dále na všech akcích pořádaných školou.
7. Žákům je zakázáno přinášet do školy nebo na školní akce alkohol, psychoaktivní látky, požívat je nebo je poskytovat ostatním žákům.
8. V případě podezření na požití alkoholu u žáka může ředitel školy požadovat provedení dechové zkoušky a současně neprodleně informuje zákonného zástupce žáka. K provedení této zkoušky je nutný souhlas zákonného zástupce. Dechovou zkoušku provede metodik školní prevence.
9. V případě podezření, že žák užil psychoaktivní látku, může ředitel požadovat laboratorní vyšetření a současně neprodleně informuje zákonného zástupce žáka. Pokud zákonní zástupci žáka nebo zletilí žáci nedoloží lékařskou zprávu o výsledku vyšetření, bude považováno laboratorní vyšetření za pozitivní.
10. Při prokázaném užití alkoholu nebo psychoaktivních látek bude použito těchto klasifikačních či výchovných opatření:
 - první prokázané užití – druhý stupeň z chování
 - opakované prokázané užití – podmíněné vyloučení ze školy
 - další prokázané užití – vyloučení ze školy
 - prokázané dealerství – vyloučení ze školy
11. Pokud se žák dopustí šikany ve škole i mimo ni, bude toto šetřeno ve spolupráci s kurátorem pro mládež odboru sociálních věcí příslušnému bydlišti žáka. Na doporučení kurátora a podle závažnosti přestupku bude šetření předáno Policii ČR. V tomto případě může být žák vyloučen ze školy. Žáci jsou povinni oznámit řediteli nebo třídnímu učiteli nebo výchovnému poradci jakékoliv projevy šikany, které ve škole zjistí.
12. Pokud se žák prokazatelným způsobem dopustí krádeže věcí ve škole, věcí svých spolužáků, popř. krádeže, kterou oznámí Policie ČR nebo bude-li ke krádeži navádět, bude ze školy vyloučen.
13. Propagace hnutí potlačujících lidská práva je považováno za závažné porušení školního řádu a bude zároveň předáno Policii ČR k dalšímu šetření.

D. PODMÍNKY PRO ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY ZE STRANY ŽÁKŮ

1. Žáci odpovídají za majetek, který jim byl svěřen k užívání. Každý žák má přidělenou ve dvojici skříňku v šatně. Za její stav a pořádek odpovídají žáci.

2. Žáci jsou povinni chránit majetek školy, majetek svůj i svých spolužáků před poškozením a hospodárně zacházet se zapůjčenými učebními pomůckami.
3. V případě prokázaného poškození nebo zničení majetku školy je zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka povinen podle § 2894 a násl. občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. ve znění pozdějších předpisů škodu uhradit.

E. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

§ 13 Obecné informace o hodnocení žáků

1. Na konci každého pololetí se vydá žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.
3. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných a volitelných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem.
4. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června daného školního roku. Není-li možné žáka klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
5. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl. Pokud žák ukončí klasifikaci za druhé pololetí s hodnocením neprospěl, z nejvýše dvou povinných předmětů, může vykonat opravnou zkoušku v termínu stanoveném ředitelem školy, nejpozději však do konce září.
6. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v měsíci srpnu případně dle dohody s ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.
7. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.
8. Výše uvedená ustanovení se použijí přiměřeně i pro žáky 4. ročníku. Druhé pololetí v tomto ročníku končí před zahájením písemných zkoušek společné části maturitní zkoušky.
9. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka. V souladu s § 69 odst. 10 školského zákona se toto ustanovení netýká klasifikace chování a předmětů výchovného zaměření.
10. V odůvodněných případech může Krajský úřad PKJ rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle předcházejícího odstavce na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost Krajského úřadu PKJ účastní Česká školní inspekce.

§ 14 Pravidla klasifikace chování a prospěchu žáků

Tato pravidla stanovují hodnocení chování a prospěchu žáků v průběhu klasifikačního období. Celkové hodnocení prospěchu a chování žáků je stanoveno vyhláškou MŠMT č. 13/2005 Sb. v platném znění. Hodnocení výsledků práce žáků je složitý výchovně-vzdělávací jev a jeho kvalita výrazně ovlivňuje efektivnost vzdělávacího procesu. Hlavním cílem hodnocení není získání určitého počtu známek, které jsou nezbytně nutné k hodnocení žáků za klasifikační období. Takový postup by byl zúžením pojmu hodnocení a odtržením jeho závěrečné fáze od celého procesu. Tím by došlo k záměně prostředku za cíl, protože cílem hodnocení není jen vyjádření hodnotících výroků a jejich

oznámení žákovi, ale optimalizace metod a forem výchovy a vzdělávání, sebevýchovy a sebevzdělávání, harmonického spojení úsilí učitele a žáků na zvýšení výchovné a vzdělávací úrovně školy, studijních výsledků žáků a jejich porovnání s vytyčeným cílem. Každé hodnocení je tedy hodnocení vývoje.

Klasifikace žáka nespočívá pouze v ústním a písemné zkoušení. Vyučující hodnotí také aktivitu žáka, jeho domácí přípravu, schopnost formulovat vlastní názor na daný problém, hodnotí i jeho samostatné práce a přípravu do vyučování. Při hodnocení je kladen důraz nejen na znalosti, ale i na kultivovanost projevu a schopnost formulovat přesně a výstižně daný problém. Písemným zkoušením je ověřována soustavná domácí příprava a zvládnutí jednotlivých tematických celků.

Při hodnocení žáka uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.

§ 15 Klasifikační období

- 1 Školní rok má dvě klasifikační období, která jsou stanovena organizačními opatřeními pro daný školní rok. Klasifikace za dané období musí být provedena v termínu stanoveném ředitelem školy. Klasifikaci provede vyučující daného předmětu zapsáním v informačním systému školy.
- 2 Po zapsání známek lze provádět opravy pouze za přítomnosti třídního učitele a se souhlasem zástupce ředitele školy. Bez vědomí třídního učitele a zástupce ředitele školy opravovat známky není dovoleno. Za správnost klasifikace odpovídá vyučující daného předmětu.

§ 16 Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ní pedagogická rada.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel uvedených ve školním řádu. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Škola hodnotí a klasifikuje žáky jejich chování ve škole a na akcích pořádaných školou.
3. Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:
 - 1 - velmi dobré
 - 2 - uspokojivé
 - 3 - neuspokojivé
4. Kritéria pro jednotlivé stupně jsou následující:
 - **Stupeň 1 (velmi dobré)** - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.
 - **Stupeň 2 (uspokojivé)** - Chování žáka je v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků a byla mu udělena důtka ředitele školy. Nepřispívá k upevňování kolektivu třídy a školy. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
 - **Stupeň 3 (neuspokojivé)** - Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo školního řádu. Přes důtku ředitele školy se dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu třídy a školy.
5. Do hodnocení chování se promítají zejména:
 - pozdní příchody do školy
 - neomluvené hodiny
 - opakované neplnění studijních povinností a domácích úkolů
 - zdlouhavé omlouvání absence
 - neoznámení plánované absence třídnímu učiteli
 - kouření, požívání alkoholu nebo psychoaktivních látek ve škole a v areálu školy

§ 17 Klasifikace prospěchu

1. Každý vyučující je povinen oznámit žákům na začátku klasifikačního období termín ukončení klasifikace a podmínky, které musí žáci splnit, aby mohli být za dané období klasifikováni v daném předmětu.
2. Pokud některý ze žáků tyto podmínky nesplní, je vyučující povinen oznámit tuto skutečnost alespoň 10 dní před ukončením klasifikace třídnímu učiteli. Třídní učitel je povinen o této situaci informovat neprodleně zákonné zástupce žáka a projednat s ředitelem školy způsob dokončení klasifikace v souladu se školním řádem. Termín dokončení klasifikace za dané období stanoví ředitel školy po projednání v pedagogické radě školy.
3. Nutnou podmínkou klasifikace žáka za dané klasifikační období v každém povinném předmětu jsou minimálně dvě známky z ústního nebo písemného zkoušení. Klasifikovat žáka na základě jedné známky není dovoleno.

§ 18 Ústní zkoušení

1. Žáci mohou být ústně zkoušeni výhradně před svými spolužáky ve třídě. Zkoušení mimo třídu není dovoleno. Výjimkou je ověřovací zkouška a komisionální zkoušení podle vyhlášky č. 13/2005 Sb.
2. Každý žák musí být za dané klasifikační období v každém povinném předmětu mimo předmětů výchovného zaměření alespoň jednou ústně zkoušen. Výjimku z tohoto ustanovení může povolit ředitel školy na doporučení předmětové komise vždy na začátku školního roku.
3. Po ukončení ústního zkoušení je vyučující povinen oznámit žákovi výsledek zkoušení a klasifikaci zdůvodnit.

§ 19 Písemné zkoušení

1. Mezi písemné zkoušení jsou zařazeny písemné práce, jejichž vypracování mají žáci zpravidla jednu vyučovací hodinu, a kontrolní písemné práce, jejichž délka trvání nepřekračuje 20 minut, a didaktické testy.
2. V jednom dni lze psát nejvýše dvě hodinové písemné práce. Na případnou kolizi s tímto ustanovením upozorní vyučujícího žáci.
3. Všechny písemné práce musí být řádně opraveny, oklasifikovány, podepsány vyučujícím a předány k nahlédnutí žákům. Každá hodinová písemná práce musí být opravena vyučujícím nejdéle do 14 dnů, v případě kontrolní práce, která nepřekračuje 20 minut, do jednoho týdne.
4. Rozsah a četnost písemného zkoušení musí být projednána a závazně stanovena na začátku školního roku v předmětové komisi. Vyučující je povinen seznámit žáky s pravidly zkoušení.

§ 20 Klasifikační stupně

1. Při klasifikaci ústního zkoušení a písemných prací platí následující stupně:
 - 1 výborný
Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky uceleně, přesně a chápe vztahy mezi nimi. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje samostatně a tvořivě při řešení nových úkolů. Myslí logicky správně a tvořivě. Jeho ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s drobnými nedostatky. V předmětech s převahou výchovného zaměření projevuje žák výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou výchovu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
 - 2 chvalitebný
Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje své poznatky a dovednosti při řešení zadaných úkolů. Myslí logicky správně. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, ale je bez podstatných nedostatků. V předmětech s převahou výchovného zaměření projevuje žák zájem o umění, estetiku a tělesnou výchovu. Rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost, z hlediska požadavků osnov má menší nedostatky.

- 3 dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených poznatků, pojmů a definic nedostatky. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatné chyby a nepřesnosti však žák dokáže za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky dovede aplikovat při řešení úkolů, i když někdy s chybami. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev obsahuje chyby, není vždy přesný a výstižný. V předmětech s převahou výchovného zaměření žák nemá vždy zájem o umění, estetiku a rozvoj tělesné kultury. Z hlediska požadavků osnov má nedostatky.

- 4 dostatečný

Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení praktických i teoretických úkolů a v logice myšlení se u něj vyskytují závažné chyby, myšlení je málo tvořivé. Žák je nesamostatný a není tvořivý. Ústní a písemný projev obsahuje vážné nedostatky, ale s pomocí učitele je dovede napravit. Při esteticko-výchovných a sportovních činnostech projevuje žák velmi malou snahu, zájem a aktivitu.

- 5 nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat zadané činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen ani s pomocí učitele uplatňovat vědomosti a dovednosti. Je nesamostatný. Ústní a písemný projev obsahuje závažné chyby, grafický projev na nízké úrovni. Při esteticko-výchovných a sportovních činnostech je žák převážně pasivní, neprojevuje zájem o činnosti, nevyvíjí žádné úsilí a nejeví snahu.

2. Vyučující může při hodnocení písemných prací používat bodové hodnocení, které potom převede do klasifikačních stupňů.
3. Vyučující jsou povinni řídit se škálou hodnocení projednanou v předmětové komisi a schválenou ředitelem školy, s níž každý vyučující ve svém předmětu na začátku školního roku seznámí žáky.

§ 21 Váha známky

Je zřejmé, že známky, které získal vyučující daného předmětu, mají různou váhu. Jinou váhu má známka z hodinové písemné práce, jinou váhu známka z ústního zkoušení a jinou známka z kontrolní pětiminutové písemné práce. Z tohoto důvodu nemůže být výsledná známka aritmetickým průměrem získaných známek. Navíc známky, které žák získal, nejsou jediným podkladem pro stanovení celkového prospěchu žáka v daném předmětu.

§ 22 Ověřovací zkouška

1. Ověřovací zkoušku má právo nařídit ředitel školy na základě žádosti vyučujícího vždy na konci pololetí.
2. Zkouška může být stanovena pouze v případě, že absence žáka v daném předmětu přesáhla v daném pololetí 20% nebo nemá-li, z důvodů na straně žáka, vyučující dostatek známek k uzavření klasifikace.
3. Termín zkoušky stanoví zástupce ředitele školy po konzultaci s vyučujícím a v dostatečném předstihu minimálně 5 dní s ním seznámí třídního učitele a daného žáka.
4. Zkoušku připravuje vyučující daného předmětu a koná se vždy za účasti minimálně jednoho dalšího pedagoga příslušné předmětové komise.
5. Výsledek zkoušky tvoří součást klasifikace žáka jako známka souhrnného opakování za dané pololetí v souladu s § 21 tohoto školního řádu.
6. Ověřovací zkouška není zkouškou komisionální.

§ 23 Celkové hodnocení prospěchu

1. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
 - prospěl (a) s vyznamenáním,
 - prospěl (a),
 - neprospěl,
 - nehodnocen (a)

2. Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném a volitelném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrných prospěch z povinných a volitelných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré. Žák prospěl, není-li klasifikován v některém povinném nebo volitelném předmětu stupněm 5 – nedostatečný. Žák neprospěl, je-li klasifikován v některém povinném nebo volitelném předmětu stupněm 5 – nedostatečný.
3. Celkové hodnocení „nehodnocen“ lze udělit pouze v 1. pololetí daného školního roku.

§ 24 Informace o prospěchu

1. Každý vyučující je povinen zapisovat výsledek ústního i písemného zkoušení do příslušného modulu informačního systému školy. Zápis musí provést nejpozději do konce týdne, kdy známku udělil.
2. Do školního informačního systému mají na základě uděleného informovaného souhlasu zákonní zástupci i žáci na základě přístupových údajů přidělených na začátku či v průběhu studia.

§ 25 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:
 - a) koná-li opravnou zkoušku,
 - b) koná-li rozdílovou zkoušku,
 - c) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální, přezkoušení,
 - d) pokud ředitel zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy v tomto případě bez zbytečného odkladu.
2. Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
3. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise Krajský úřad Pardubického kraje. Členy komise jmenuje ředitel školy.
4. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda v den konání zkoušky za přítomnosti žáka.
5. V případě pochybnosti o správnosti hodnocení podle § 25 odst. 1, písm. b) nebo písm. c) tohoto školního řádu může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu zkoušen komisionálně pouze jednou.
6. Komisionální zkoušku podle § 25 odst. 1 tohoto školního řádu může žák konat v jednom dni nejvýše jednu.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Školní řád může být průběžně upravován s ohledem na vznik nových skutečností, které stávající řád neřeší a v případě legislativních změn. Tyto změny lze provést pouze formou písemného dodatku.
2. O změnách musí být žáci i učitelé neprodleně informováni.
3. Dnem 1. 9. 2018 pozbývá účinnosti dosavadní Školní řád Gymnázia, Pardubice, Mozartova 449 č.j. VP/2017/09/GY ze dne 23. 8. 2017.
4. Tento Školní řád nabyl účinnosti dnem 1. 9. 2018.

Účinnost: od 1. 9. 2018

Zpracoval: Petr Harbich

Mgr. Petr Harbich v. r.
zástupce ředitele pověřený řízením školy

Školská rada na svém jednání dne 29. srpna 2018 v souladu s § 168, odst. c) zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění schválila tento školní řád.

Usnesení Školské rady – 02/2018.

Mgr. Petra Macasová v. r.
předsedkyně Školské rady